

አዕማድ መጻሕፍት

ቁጥር 21

አስደናቂው ልውውጥ

በቂስ ኮ. ማ. የተጻፈ

አንደኛ እትም 1992 ዓ.ም

ብርሃነ ሕይወት መጻሕፍት

በ«አዕማድ መጻሕፍት» ውስጥ የሚገኙት ጥቅሶች በ1953 ዓ.ም. በግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መልካም ፈቃድና ትእዛዝ ታርሞ ከታተመው መጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሱ ሲሆኑ፤ አልፎ አልፎ የፊደል ወይም የሥርዐተ ነጥብ እርማት ተደርጓል። ከአዲሱ ትርጉምም የተወሰኑ ጥቅሶች ይገኛሉ።

ከ«መዝሙረ ዳዊት» ጥቅስ የሚያወጡት በ1953 ዓ.ም. ከታተመው መጽሐፍ ቅዱስ ቢሆን በቅንፍ ውስጥ ያሉትን ቅጥሮች ይመ.።

«አዕማድ መጻሕፍት» በተባለው ጠቅላላ ስም የክርስትናን ሃይማኖት የሚገልጡ አርባ ስምንት ተከታታይ መጻሕፍት ለማሳተም ታቅዷል። እነዚህ እንደ ዐምዶች ሆነው ክርስቲያን በሃይማኖት እንዲጸና ሊደግፉት የሚችሉ መጻሕፍት በአራት ክፍሎች ይከፈላሉ፡-

1. የብሉይ ኪዳን ታሪክና ፍች
2. የሐዲስ ኪዳን ታሪክና ፍች
3. የክርስቲያን ሃይማኖት ትምህርት
4. የክርስቲያን ኑሮ ትምህርት

«አዕማድ መጻሕፍት» መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት በማድረግ እውነተኛውን የክርስትና ትምህርት ያስተምራሉ እንጂ ወደ አንድ ክፍለ ሃይማኖት የሚያደሉ አይደሉም።

አንባቢው ይህን መጽሐፍ በማንበብ ያገኘውን ጥቅም በመገንዘብ፤ ተከታዮቹን መጻሕፍት አንብቦ እንደሚጠቀም ተስፋ እናደርጋለን።

መግቢያ

መከራ በመከራ ላይ ሲደራረብበት ኢዮብ «ሰውስ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ መሆን እንዴት ይችላል?» በማለት ያደረበትን ከባድ የትካዜ ስሜት ገለጠ፤ ኢዮብ 9፡2። እግዚአብሔርን የሚያመልክ ሰው ቢሆንም እንኳ፤ ኢዮብ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንደሌለው ይሰማው ነበር።

አንዳንድ ሰዎች ኃጢአተኞች መሆናቸውን በመረዳት ፍርድ እንደሚጠበቃቸው ያውቃሉ። ሌሎች ግን ደግ ሰዎች እንደሆኑ ያስባሉና ምንም እንኳን በተወሰነ ደረጃ ቢሳሳቱም፤ እግዚአብሔር ቸር በመሆኑ በፍርድ ቀን እንደማይቀጣቸው ተስፋ ያደርጋሉ። የቀሩት ደግሞ በሕይወታቸው ጉድለት እንዳለ ሲሰማቸው፤ እግዚአብሔርን መፈለግ ይጀምራሉ፤ ይጸማሉ፤ ገዳም ይገባሉ፤ በዋሻ ይኖራሉ፤ እነዚህንና ሌሎች ተመሳሳይ ነገሮችን እያደረጉ ጽድቅን ለማግኘት ይጥራሉ።

በክርስቲያኖች መካከል አንዳንዶች እግዚአብሔር እንደተቀበላቸው ያምናሉ፤ ስለዚህም ምንም ጥርጥር የላቸውም። ሌሎች ግን እንደዚህ ዐይነቱን እምነት እንደ ትምክህት ወይም እግዚአብሔርን እንደ መፈታተን ይቈጥሩታል።

ሰው በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነትን እንዴት ያገኛል? የሚበዙቱ በሥራው ተቀባይነትን እንደሚያገኝ ያምናሉ። ሥራውም የሃይማኖትን ሥርዐት መፈጸም፤ በሰው ላይ ክፉ ነገርን አለመፈጸምና መልካም ነገር ማድረግን የሚመለከት ነው። መልካም ሥራ ጥሩ ነው፤ ነገር ግን ሰው የሚሠራው መልካም ሥራ ለዚህ ታላቅ ጉዳይ በቂ ነውን? የመንግሥተ ሰማያትን መግቢያ ፈተና ለማለፍ ሰው ከመቶ ዐምሳ ማግኘት ይችላልን? ደግሞስ መልካም ሥራው ያደረገውን ክፉት ሁሉ የማሠረዝ ጎይል አለውን? እግዚአብሔር የሰውን መልካምና

ክፉ ሥራ በሚዛን መዝኖ በመልካም ሥራው ብልጫ ሰውን ይቀበላልን? በዚህ አመለካከት መሠረት ሰው ከፍርድ ቀን በፊት እግዚአብሔር እንደሚቀበለው እንዴት እርግጠኛ መሆን ይችላል? ይህ ዐይነቱ ሰው ጥርጥር ካለበት የልብ ሰላም እንዴት ይኖረዋል?

«ሰው በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ መሆን እንዴት ይችላል?» ለሚለው ጥያቄ «በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ነው» የሚል መልስ በወንጌል ውስጥ ይገኛል። በዚህ መጽሐፍ ይህን አሳብ ለማብራራት እንሞክራለን። እግዚአብሔር ስለ ጽድቅ መንገድ በስፋትና በግልጽ ተናግሯል። በኦሪትና በነቢያት ውስጥም በዚህ ጉዳይ ላይ የተሰጠ ትምህርት አለ፤ ሰዎች በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንዴት እንዳገኙና እንዴት እንደኖሩ በብሉይ ኪዳን እናነብባለን። በአዲስ ኪዳን ደግሞ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰዎችን እንዴት እንደተቀበለና እንዴት እንዳስተማራቸው፤ ሐዋርያትም የሰጡትን ትምህርት እናገኛለን።

እውነት ነው፤ ሰዎች ይህን ሁሉ ሲያነቡ ወደ አንድ አሳብ አይመጡም። ጉዳዩ ከፍ ያለ ነውና በልዩ ልዩ ምክንያት የሰው አሳብ የተለያየ መሆን ይችላል። ስለዚህ በዚህ መጽሐፍ ደረጃ በደረጃ የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት እንመረምራለን። በመጀመሪያ እግዚአብሔር ጻድቅ ስለመሆኑና፤ በአንጻሩም የሰውን ጻድቅ አለመሆን እንመለከታለን። ቀጥሎም እግዚአብሔር የጽድቅን መንገድ እንዴት እንዳዘጋጀና ከሰው ምን እንደሚፈልግም እናያለን፤ ከዚያም በኋላ ጻድቅ የሆነ ሰው በእግዚአብሔርና በሰው ፊት የሚኖረው አካሄድ እንዴት መሆን እንደሚገባውና ምን ዐይነት በረከትም እንደሚያስገኝ፤ ከዚህም ጋር በዚህ ትምህርት ውስጥ ሊነሡ የሚችሉ ጥያቄዎችን ከገለጥን በኋላ መልሶቻቸውን አቅርቦን መጽሐፉን እንደመድማለን።

መግቢያ

1.	የእግዚአብሔር ጽድቅ	7
2.	የጽድቅ መታጣት	12
3.	የጽድቅ መነሻ	20
4.	የጽድቅ መሠረት	30
5.	የጽድቅ መንገድ (ክፍል 1)	44
6.	የጽድቅ መንገድ (ክፍል 2)	61
7.	የጽድቅ መገኛ	71
8.	የጽድቅ ፍጻሜ	82
9.	የጽድቅ በረከት	91
10.	የጽድቅ ጊዜ	100
	ማስታወሻዎች (በቅጥር ለሚታዩ ሐረጎች)	111
	የዋና ዋና ጥቅሶች ዝርዝር	

የእግዚአብሔር ጽድቅ

የእስራኤል ሕዝብ ከሙሴ ጋር፡ «አቤቱ፤ በአማልክት መካከል እንደ አንተ ያለ ማን ነው? በምስጋና የተፈራህ፤ ድንቅንም የምታደርግ፤ በቅድስና የከበረ እንደ አንተ ያለ ማን ነው?» ብለው ለእግዚአብሔር ዘመሩ፤ ዘጸ. 15፡1፡11። በኃይሉ ቀይ ባሕርን በየብስ ተሻግረው ነበረና ለጥያቄአቸው መልስ መስጠት አስፈላጊ አልነበረም።

ጽድቅና ቅድስና የእግዚአብሔር የባሕርዩ መገለጫዎች ናቸው። እግዚአብሔር አንድ ነው። እንደ እርሱ ያለ የለም፤ ልንከፋፍለውም አንችልም፤ ያለ እግዚአብሔር ቅድስና ወይም ፍቅር የእግዚአብሔርን ጽድቅ ማየት አንችልም። እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ ጻድቅ ነው፤ ሌላ ጊዜ ደግሞ ጻድቅ አይደለም ማለት አንችልም፤ እርሱ ሁልጊዜ ጻድቅ ነው፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር እግዚአብሔር ነው፤ የማይለወጥም አምላክ ነውና። እንደ ባሕርዩ ይኖራል፤ እንደ ባሕርዩም የሚያደርገውን ሁሉ ያደርጋል። በዚህ ምክንያት እነዳዊት፡ «ለያዕቆብ (ለእስራኤል) ፍርድንና ጽድቅን አንተ አደረግህ» ብለው ወደሱት፤ መዝ. 99፡4።

እግዚአብሔር ግብጻውያንን በጽድቅ ቀሠፋቸው፤ ምክንያቱም በእስራኤል ላይ እጅግ በመጨከንና በእልከኝነትም የእግዚአብሔርን ቃል አልተቀበሉም። እግዚአብሔር በሰው

ላይ በጽድቅ ሲፈርድ እንደ ባሕርዩ ይሠራል። እግዚአብሔር ሁሉን ቻይ ነው ስንል፤ ከባሕርዩ ጋር የማይስማማውን ሁሉ ግድረግ ይችላል ማለታችን አይደለም። ዕንባቆም «ዓይኖችህ ከፋ እንዳያዩ ንጹሐን ናቸው፤» እንደዚሁም ሐዋርያው ጳውሎስ «የግይዋሽ እግዚአብሔር» በማለት የእግዚአብሔር ቃል እርግጠኛ መሆኑን ለማሳየት ባሕርዩን ገለጡ፤ ዕን. 1፡13፤ ቲቶ 1፡1-2።

እግዚአብሔር በሰው ላይ በጽድቅ ሲፈርድ በሕግ መሠረት ይፈርዳል። ሕጉ ግን ምንድነው? ሕጉ ለሰው የገለጠው ትእዛዙና ፈቃዱ ነው። ለአዳም ሕጉ የሚገልጠው መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ እንዳይበላ ብቻ ነው። ይሁን እንጂ አዳምና ሔዋን የእግዚአብሔርን ሕግ ተላልፈው በመብላታቸው በሞት ተቀጡ፤ ዘፍ. 2፡17፤ 3፡17-19። አዳምም ለሰዎች ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት በመቆሙ በሰዎች ሁሉ ላይ ሞት መጥቷል፤ ሮም 5፡12፡18-19፤ 1ቆሮ. 15፡22።

ከአዳም በኋላ እግዚአብሔር በየዘመኑ ልዩ ልዩ ትእዛዛትን ሰጠ፤ ለምሳሌ ለኖላና ለአብርሃም፤ ዘፍ. 9፡1-7፤ 17፡9-14። በሙሴ አማካይነት የሰጠው ሕግ ግን ዋናው ሕግ ነበረ። በመሠረቱ ይህ ሕግ ዐሠርቱ ትእዛዛት በመባል የሚታወቀው ነው፤ ሆኖም ሰው እነዚህን ትእዛዛት እንዲፈጽም ብዙ ሌሎች ትእዛዛትና ሥርዐቶች ተሰጥተውታል፤ ይህም ሁሉ በአሪት መጻሕፍት ተጽፏልና ብሉይ ኪዳን ተባለ። ክርስቶስ መጥቶ አዲስ ኪዳንን ሲደነግግ፤ ብሉይ ኪዳንን ፈጸመው እንጂ አልሻረውም፤ ማቴ. 5፡17። ይህንም ያደረገው ብሉይ ኪዳንን በትምህርቱ በማብራራት፤ በአካሄዱ በማሳየትና ሕጉን ለተላለፉትም መሥዋዕት በማቅረብ ነው፤ ገላ. 3፡13፤ 1ጴጥ. 2፡22-24። ሐዋርያው ጴጥሮስ፤ «ቅዱሱና ጻድቁ»

ብሎ ለኢየሱስ መሰከረለት፤ ጳውሎስም ለዓለም ቅን ፈራጅ መሆኑን ገለጠ፤ ሐ.ሥ. 3፡14፤ 17፡31።

እግዚአብሔር ጻድቅ ነውና «ለሰው ፊት አያደላም»፤ ስለዚህ ለእያንዳንዱ ሰው እንደ ሥራው ይሰጠዋል። ሰው መልካም ሥራ ከሠራ፤ እንደ መልካም ሥራው ዋጋውን ይቀበላል፤ ክፉ ሥራ ከሠራም እንደ ክፉቱ ይሰጠዋል፤ ማቴ. 5፡20-23፡31-40፤ ሉቃ. 12፡47-48፤ ሮም 2፡9-11፤ 2ቆሮ. 5፡10፤ ራእ. 20፡11-14።

ሕግ የተሰጠው በሰው ላይሆን በራሱ በእግዚአብሔር ነውና ሕጉ ራሱ ባሕርዩን ያንጸባርቃል። ሕጉ እግዚአብሔር ምን እንደሚወድና ምን እንደሚጠላ ያሳያል። ሕግ ሰጪ በመሆኑ እግዚአብሔር ሕጉን ይወዳል፤ ሕጉንም ያስከብራልና እርሱ ራሱ ጻድቅ መሆኑ ሕጉን እንደሚያከብር በሚገባ ያሳያል፤ ሮም 3፡26። በዚህ መሠረት አብርሃም «የምድር ሁሉ ፈራጅ በቅን ፍርድ አይፈርድምን?» በማለቱ አቤቱታውን አጸና፤ ዘፍ. 18፡25። እግዚአብሔር ጻድቅ በመሆኑ «ሕጉ ቅዱስ ነው። ትእዛዜቱም ቅድስትና ጻድቅት በጎም ናት»፤ ሮም 7፡12። በዚህ ምክንያት የእግዚአብሔር ሰው በልቡ ውስጥ በሕጉ፤ እንደዚሁም ሕጉን በሰጠው መደሰት ይገባዋል፤ መዝ. 119፡97። ብዙ ሰዎች ግን ሕጉን እንደ ከባድ ሸክም ይቈጥሩታል፤ ወይም የሚመቻቸውን ብቻ ለማክበር ይሞክራሉ።

ከዚህ በላይ እንዳየነው የእግዚአብሔር ሕግ ከአዳም ጀምሮ እስከ ክርስቶስ ድረስ በቃል እየተሰጠና እየተብራራ ሄዷል። ነገር ግን እንደ አዳም አንዳንዶች የእግዚአብሔርን ቃል አልሰሙም (ሮም 5፡13-14)፤ ዛሬም በዓለም ብዙ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስ የላቸውም፤ ወንጌልንም አልሰሙም። እንግዲህ እነዚህ ሰዎች የእግዚአብሔር ሕግ የላቸውም

ማለታችን ነውን? አይደለም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በሁለት መንገድ ራሱን ገልጦላቸዋል። የመጀመሪያው መንገድ ዳዊት እንዳለው ፦ «ሰማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ፤ የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ ያወራል»፤ መዝ. 19፥1። ከዚህም የተነሣ ጳውሎስ፤ «እግዚአብሔር ስለገለጠላቸው፤ ስለ እግዚአብሔር ሊታወቅ የሚቻለው በእነርሱ ዘንድ ግልጥ ነውና። የማይታየው ባሕርይ እርሱም የዘለዓለም ኃይሉ ደግሞም አምላክነቱ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታውቆ ግልጥ ሆኖ ይታያልና» ስለሚል፤ ሰው ሁሉ፤ በከፊል ቢሆንም፤ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ዐውቆ ማምለክ እንዴት እንደሚገባው ያስተውላል፤ ሮም 1፥19-21። ሁለተኛው ደግሞ በሰው ልብ የተጻፈ የእግዚአብሔር ሕግ አለና በሰው ላይ ሕሊናው ይመሰክርበታል፤ ላለማወቁም የሚሰጠው ምክንያት የለውም፤ ሮም 2፥14-15። አንዳንድ ሊቃውንት የእግዚአብሔር ሕግ በሦስት መንገዶች ተገልጧል ይላሉ፤ እነርሱም ሕገ ልቡና፤ ሕገ አሪትና ሕገ ወንጌል ናቸው።

መጽሐፍ ቅዱስ «የእግዚአብሔር ጽድቅ» ሲል ከአንድ አሳብ በላይ ሊያመለክት ይችላል። ይኸውም ከዚህ በላይ እንደመረመርነው የእግዚአብሔር የባሕርይ ጽድቅ ሲሆን፤ ደግሞም ለሰው የሚሰጥና የሚቈጠርለት የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ብዙ ጊዜ ለአብርሃም ጽድቅ እንደተቈጠረለት እናነባለን። ሐዋርያው፤ «አሁን ግን በሕግና በነቢያት የተመሰከረለት የእግዚአብሔር ጽድቅ ያለ ሕግ ተገልጧል፤ እርሱም ለሚያምኑ ሁሉ የሆነ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የሚገኘው የእግዚአብሔር ጽድቅ ነው» በማለት በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት ስለ ማግኘት ያስተምራል፤ ሮም 3፥21-22። ይህን አሳብ ከመመርመራችን በፊት ግን

ጽድቅ ከእግዚአብሔር ለሰው እንዲሰጥ ለምን እንደሚያስፈልግ ማጤን እጅግ ጠቃሚ ነው።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የእግዚአብሔር ሕግ ስለ ባሕርይ ምን ይገልጣል?
2. ለአንተ የእግዚአብሔርን ሕግ መፈጸም ሸክም ወይስ ደስታ ሆኖልሃል? ለምን?
3. እግዚአብሔር ሲፈርድ ጽድቁን እንዴት ያንጸባርቃል?
4. «የእግዚአብሔር ጽድቅ» ምን ሁለት ነገሮችን ሊያመለክት ይችላል?

የጽድቅ መታጣት

አዳም ሲፈጠር ጸድቅ ነበረና ያለ ፍርሐት ከእግዚአብሔር ጋር ይነጋገር ነበር። አንዳንድ ሰዎች አዳም ሲፈጠር ጸድቅ ሆኖ አልተፈጠረም፤ ኃጢአተኛም አልነበረም፤ በሁለት ሁኔታዎች መካከል ይገኝ ነበርና ከሁለቱ አንዱን መምረጥ ነበረበት፤ ወደ አንዱ ብቻ የሚያጋድል ዝንባሌ አልነበረውም ይላሉ። ይህ አሳብ ግን ትክክለኛ አይደለም። እግዚአብሔር ሰውን ከፈጠረው በኋላ «እጅግ መልካም» ብሎታል፤ ዘፍ. 1፥31። ሰው መልካም ወይም ክፉ ባይሆን ኖሮ እግዚአብሔር «እጅግ መልካም ነው» ብሎ እንዴት መሰከረለት? ሰው መልካም ባይሆን እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንዴት መነጋገር ፈቀደ? ሰው መልካም ባይሆን «በእግዚአብሔር መልክና ምሳሌ» መፈጠሩስ ምን ትርጉም ሊኖረው ይችላል? ጳውሎስ ስለ «አዲሱ ሰው» ሲናገር እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ ጽድቅና ቅድስና እንዳለበት ይገልጻል፤ ስለዚህ ሰው በእግዚአብሔር ምሳሌ ሲኖር ያገኘው ትልቁ ነገር ጽድቅና ቅድስና መሆኑን እናያለን፤ ኤፌ. 4፥24። አዳም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የመተላለፍ ምርጫ ቢኖረውም፤ በመጀመሪያ ኃጢአት አልነበረበትም፤ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት ነበረው፤ ጸድቅም ነበረ። ሁለተኛው አዳም ክርስቶስ ግን መለኮታዊ ባሕርይ ስላለው፤ ሕግን የመተላለፍ ምርጫ አልነበረውም። ከአዕማድ መጻሕፍት ቍ. 15 «እግዚአብሔር ወልድ» ገጽ 36-37 ይመ.።

ዳዊት «ኃጢአተኞች በጸድቃን ማኅበር አይቆሙም» በማለቱ ሰዎችን በሁለት ከፈላቸው። ጸድቃን ከክፋት እየራቁ፤ መልካምንም ሥራ እየሠሩ፤ እውነተኞች፤ ትክክለኞችና ልቦናዊ ምላሽ ሰጪዎች። ጸድቅ በእግዚአብሔር ሕግ ይደሰታል፤ ሕጉንም በቀንና በሌሊት እያሰበ ሊፈጽመው ይጥራል። ጸድቅ በበረሃ እንደሚገኝ ዛፍ ሳይሆን፤ ሥሮቹን ወደ እግዚአብሔር ቃል ሰድዶ የሕይወትን ውሃ ይስባልና፤ በዘመኑ ሁሉ የተፈለገውን ፍሬ ያፈራል። ዳዊት በመዝሙር አንድ ላይ ይህን አሳብ አበክሮ በመግለጡና የጸድቅን ሥዕል በሚገባ በመሣሉ ለመዝሙራቱ ሁሉ ውበት ያለው መግቢያ ሰጥቷል።

እግዚአብሔር እንደ ኖሳ ያሉ ጸድቃንን መንገድ ያውቃል፤ ዘፍ. 7፥1። አብርሃም በሰዶም የነበሩት ጸድቃን ከኃጢአተኞች ጋር እንዳይጠፋ ወደ እግዚአብሔር ጮኸ፤ ጸሎቱም ተሰማና ጸድቁ ሎጥ ዳነ፤ ዘፍ. 18፥23-32፤ 2ጴጥ. 2፥7-8። ምዋርተኛው በለዓም እንኳ «የጸድቃንን ሞት እኔ ልሙት» በማለቱ ጸድቃን ከሌሎች ሰዎች እንደሚለዩና ከሞት በኋላ ዋጋቸውን እንደሚቀበሉ መረዳቱን አሳየ፤ ዘኁ. 23፥10። ሙሴ ዳኞች የጸድቅ አምላካቸውን ሥራ ስለሚሠሩ ጉቦ እንዳይቀበሉ አዘዘ፤ ይህን ያደረገውም የጸድቃን ውሳኔ እንዲጸናና ፍርድ ትክክለኛ እንዲሆን ለማድረግ ነበር፤ ዘዳ. 16፥19፤ 25፥1።

ወደ አዲስ ኪዳን ስንሄድ ካህኑ ዘክርያስና ሚስቱ ኤልሳቤጥ «በጌታ ትእዛዝና ሕግጋት ሁሉ ያለ ነቀፋ እየሄዱ በእግዚአብሔር ፊት ጸድቃን» እንደነበሩ ተመስክሮላቸው እንመለከታለን፤ ሉቃ. 1፥6። ይሁን እንጂ ፍጹማን አልነበሩም፤ ያለ ስሕተት አልኖሩም። ኖሳና ሎጥ ሰከሩ፤ አንድ ጊዜ ሙሴ፤ እግዚአብሔርን ያላከበረበት ድርጊት

ፈጽሟል፤ ዳዊት አመነዘረ፤ ካህኑ ዘካርያስም የመልአኩ ገብርኤልን ቃል አላመነም።

እንግዲህ እነዚህ ሰዎች የኃጢአተኞችን መንገድ ትተው በአጠቃላይ አካሄዳቸው ጸድቃን ቢባሉም፤ ያለ ስሕተት አልነበሩም። ሕግን፤ ትእዛዛትንና ሥርዐትን እየጠበቁ ቢኖሩም፤ በውስጣዊ ልባቸው ፍጹማን አልነበሩም። ክርስቶስ ስለ ተከታዮቹ «ጽድቅን የሚራራና የሚጠመብ ብፁዓን ናቸው፤ ይጠግባሉና» (ማቴ. 5፥6) በማለት የሰጠው ምስክርነት የጸድቃንን አሳብ፤ ፍላጎትና ስሜት ያብራራል። እነርሱም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም ሲፈልጉ፤ ፍጹማን አለመሆናቸውን ያውቃሉና ጽድቅን ለማግኘት ይጓጓሉ።

ሌሎች ግን፤ በተለይ ከፈሪሳውያን ወገን የሆኑ ጸድቃን እንደሆኑ፤ በራሳቸው የሚተማመኑና ሌሎቹን ሁሉ የሚንቁ አሉ። በዚህ ምክንያት ክርስቶስ ስለ ፈሪሳዊና ስለ ቀራጭ ሁኔታ የሚገልጠውን ምሳሌ በማስጠንቀቂያነት ተናገረ። በምሳሌው ውስጥ ፈሪሳዊው ጽድቅ ለማግኘት ያደረገውን ሁሉ በጸሎቱ ዘረዘረ። ቀራጩ ግን «እኔን ኃጢአተኛውን ማረኝ» ብሎ ንስሐ ገባ። ፈሪሳዊው በሕዝብ ፊት ራሱን ከፍ አድርጎ የጸደቀ ቢመስለውም፤ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት ያገኘው ቀራጩ ነው፤ ሉቃስ 18፥9-14።

እግዚአብሔርን የሚያውቁ የታላላቅ ሰዎች መንፈስና የፈሪሳውያን አስተሳሰብ ተቃራኒዎች ናቸው። እግዚአብሔር ስለ ዳዊት፤ «እንደ ልቤ የሆነ ሰው ፈቃዴንም ሁሉ የሚያደርግ... አገኘሁ» ብሎ ቢመሰክርለትም፤ ቅዱስ ዳዊት ስለ ራሱ፤ «እንደ ምሕረትህም ብዛት መተላለፌን ደምስስ። ከበደሌ ፈጽሞ አጠበኝ፤ ከኃጢአቴም አንጻኝ፤ እኔ መተላለፌን አውቃለሁና፤ ኃጢአቴም ሁልጊዜ በፊቴ ነውና። አንተን ብቻ በደልሁ፤ በፊትህም ክፋትን አደረግሁ ...»

በማለቱ የራሱ ጽድቅ እንዳልነበረው ገልጧል፤ ሐ.ሥ. 13፥22፤ መዝ. 51፥1-4።

ታላቁ የብሉይ ኪዳን ነቢይ ኢሳይያስ እግዚአብሔር በልዕልናው ሲገለጥለት፤ «ከንፈሮቼ የረከሱብኝ ሰው በመሆኔ ዓይኖቼ የሠራዊትን ጌታ ንጉሡን እግዚአብሔርን ስለ አዩ ጠፍቻለሁና ወዮልኝ» አለ፤ ኢሳ. 6፥5። ቆይቶም ነቢዩ፤ ብዙ ሰዎች እንደሚመስላቸው ጽድቅ ስለሚገኝበት ስለ ራሱና ስለ ሕዝቡ መልካም ሥራና ስለሚፈጽሙት አምላካዊ ሥርዐት ሲያስብ፤ «ጽድቃችን እንደ መርገም ጨርቅ ነው» ብሎ በማዘኑ፤ በሚያደርጉት ሁሉ ክፉ ዓላማ፤ ክፉ አሳብና ክፉ ስሜት የተቀላቀለበት መሆኑን እንደተረዳ ያሳያል፤ ኢሳ. 64፥6።

ሐዋርያትም በምንም መንገድ በራሳቸው የሚተማመኑ አልነበሩም። ሐዋርያው ጴጥሮስ በፍጥረት ላይ የክርስቶስን ሥልጣን ሲያይ፤ «ጌታ ሆይ፤ እኔ ኃጢአተኛ ነኝና ከእኔ ተለይ» አለው፤ ሉቃስ 5፥8። ሦስት ዓመት ካለፈ በኋላ ክርስቶስን ሦስት ጊዜ ከካደው በኋላ ያደረገውን ሲረዳ መራራ ልቅሶ አለቀሰ፤ ማቴ. 26፥69-75። ጳውሎስም በሕይወቱ ብዙ ጊዜ ራሱን ዝቅ ዝቅ አደረገ፤ ወደ አገልግሎቱ መጨረሻ ሲቀርብ፤ «ከኃጢአተኞችም ዋና እኔ ነኝ» ብሏል፤ 1ጢሞ. 1፥15።

እንግዲህ ዳዊትና ኢሳይያስ፤ ጴጥሮስና ጳውሎስ በራሳቸው ለመተማመን ካልቻሉ፤ እኛ ጸድቃን ነን ለማለት ምን ምክንያት ሊኖረን ይችላል? በዳዊት ግንዛቤ መሠረት ለሰው የሚያስፈልገው «የተሰበረውና የተዋረደው» ልብ ነው፤ መዝ. 51፥17። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፤ «በመንፈስ ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው፤ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ

ናትና»፤ (ማቴ. 5፥3) ሲል በማስተማሩ የዳዊትን ትምህርት ትክክለኛነት አረጋግጧል።

የሰውን ክፋት ስንመረምር በተለይ በሦስት መንገድ ይገለጣል፤ ስለ ኃጢአቱ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት መልስ መስጠት አለበት። በመጀመሪያ የሰው ክፋት በድርጊት ይታያል። «በሕግ መጽሐፍ በተጻፉት ሁሉ ጸንቶ የማይኖር የማይደርግም ሁሉ የተረገመ ነው» የሚለው የገላትያ 3፥10 አሳብ የሕግን ትእዛዝ ሁሉ ያጠቃልላል። ዐሠርቱ ቃላት ስለ ማናቸውም ዐይነት ባዕድ አምልኮት፣ ለታላላቆች ስለ አለመታዘዝ፣ የሰውን ሕይወት ስለ ማጥፋት፣ ወይም ንብረት ስለ መዝረፍ፣ ከጋብቻ ውጭ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ስለ መፈጸም በግልጽ ይናገራሉ፤ ዘጸ. 20፥1-17። ክርስቶስ የኦሪትን ሕግ ሲያብራራ፡ «ሰማይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ፣ ከሕግ አንዲት የውጣ ወይም አንዲት ነጥብ ከቶ አታልፍም» ብሎ አስጠነቀቀ። ፈሪሳውያን የሕግን ትእዛዝ በመንፈሱ ሳይሆን፣ በፊደል በመጠበቃቸው የሚጸድቁ መሰላቸው፤ ክርስቶስ ግን፡ «ጽድቃችሁ ከጻፎች (ከመምህራን) እና ከፈሪሳውያን ጽድቅ ካልበለጠ፣ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከቶ አትገቡም» ብሎ ሕጉን በፊደልና በመሠረታዊው ዓላማ መፈጸም አስፈላጊ መሆኑን አስተማረ፤ ማቴ. 5፥17-20። ከዚያም በኋላ የሕጉን ትክክለኛ አፈጻጸም በቀሉ. 21-48 አብራራ። ያዕቆብም «በካለማድረግ ዐውቆ ለማይሠራው ኃጢአት ነው» በማለቱ ኃጢአት ክፉ ሥራን መሥራት ብቻ አለመሆኑን አሳይቷል፤ ያዕ. 4፥17።

ዐሠርቱ ቃላት ስለ ድርጊቶቻችን ብቻ ሳይሆን ቃላታችንን በተመለከተም ያዝዙናል ፡- «የእግዚአብሔርን የአምላክህን ስም በከንቱ አትጥራ» እና «በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር» ይላሉ፤ ዘጸ. 20፥7፡16። ክርስቶስ ሕጉን ሲያብራራ፡ «ከቶ አትማሉ፤ በሰማይ አይሆንም

የእግዚአብሔር ዙፋን ነውና ... ነገር ግን ቃላችሁ አዎን አዎን ወይም አይደለም አይደለም ይሁን» (ማቴ. 5፥34-37) እና «ወንድሙንም ጨርቃም ... ደንቆሮ ... የሚለው ሁሉ ፍርድ ይገባዋል» ብሏል፤ ማቴ. 5፥22። በሌላ ጊዜም፡ «ሰዎች ስለሚናገሩት ስለ ከንቱ ነገር ሁሉ በፍርድ ቀን መልስ ይሰጡበታል፤ ከቃልህ የተነሣ ትጸድቃለህና ከቃልህም የተነሣ ትከራነህ» በማለቱ የሰው ቃል ውጤቱ ከባድ መሆኑን ገልጧል፤ ማቴ. 12፥36-37።

የሰው ክፋት በሥራና በቃል ቢታይም የሚመነጨው ክልቡ ነውና በአሳቡ ያድጋል። በአእምሮ የጐለመሰ ሰው አሳቡን መደበቅ ይችላል፤ ነገር ግን ለእግዚአብሔር ግልጥ ነውና በአሳቡ ላይ ይፈርዳል። ሕጉ «አትመኝ» ብሎ በማዘዙ የሰውን ውስጣዊ ሕይወት እንደሚያጠቃልል ያሳያል፤ ዘጸ. 20፥17። ክርስቶስ «አታመንዝር» የሚለውን ትእዛዝ ሲያብራራ፡ «ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሯል» ብሏል፤ ማቴ. 5፥28። በሰው ዘንድ የተሰወረው ሁሉ ይገለጣል፤ ይፈረድበታልም፤ ሮም 2፥5፡16፤ 1ቆሮ. 4፥5።

የሰውን ክፋት ስንመረምር፡ ድርጊቱ፣ ቃሉና አሳቡ ክፉ ነው፤ ምክንያቱም «የሰው ልብ ከሁሉ ይልቅ ተንኮለኛ እጅግም ክፉ ነው» እና ዛፍ በፍሬው እንደሚታወቅ ሁሉ፣ የሰውም ልብ በሥራው ይገለጣል፤ ኤር. 17፥9። ይህን እውነት ልጆች እንኳን ሊረዱት ይችላሉ። አንዲት የሰባት ዓመት ልጅ ያደረገችው የሚያድናት መሆኑን ስትጠየቅ፡ «ድርጊቶቼ ያስከንኑኛል» ብላ መልስ ሰጠች።

አንዳንዶች በግል ጥረታቸው ራሳቸውን ለማጽደቅ ሲሞክሩ አንድ ወይም የተወሰነ ኃጢአት ባለመሥራታቸው ላይ ያተኮራሉ። ነገር ግን ነፍሰ ገዳይ በጻፉ ፊት አላመነዘርሁም

በማለት ይቅርታ እንዲደረግለት አቤቱታ ለማቅረብ ቢሞክር፤ ዳኛ በነፃ ይለቀዋል? በፍጹም አይለቀውም፤ ምክንያቱም ሕግ ተላልፏልና። ያዕቆብ፡ «ሕግን ሁሉ የሚጠብቅ፡ ነገር ግን በአንዱ የሚሰናከል ማንም ቢኖር በሁሉ በደለኛ ይሆናል፤ አታመንዝር ያለው ደግሞ ፡- አትግደል ብሏልና፤ ባታመነዝርም፡ ነገር ግን ብትገድል፡ ሕግን ተላላፊ ሆነሃል» ሲል ሰው ማናቸውንም ትእዛዝ ቢተላለፍ ጻድቅ ሊባል እንደማይችል ያሳያል፤ ያዕ. 2፡10-11።

ሐዋርያው ጳውሎስ ከመዝሙረ ዳዊት እየጠቀሰ፡ «ጻድቅ የለም አንድ ስንኳ» ብሎ ስለ ሰው ሁኔታ የሚሰጠውን ትምህርት ይደመድማል፤ ምክንያቱም፡ «አስተዋይ የለም፤ እግዚአብሔርንም የሚፈልግ የለም፤ ሁሉ ተሳስተዋል፤ በአንድነትም የማይጠቅሙ ሆነዋል፤ ቸርነት የሚያደርግ የለም፤ አንድ ስንኳ የለም» ይላል፤ ሮም 3፡11-12። ሰውም በእግዚአብሔር ፊት ሲቆም አንድም ቃል መናገር አይችልም። «ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና»፤ «የሕግን ሥራ በመሥራት ሥጋ የለበሰ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት» አይጻድቅም፤ ሰውም ባለው ሕግ ኃጢአተኛ መሆኑን ያውቃል፤ ሮም 3፡19-20፡23።

ሰው በሥራው ካልጸደቀ እንዴት ሊጻድቅ ይችላል? በሕግና በነቢያት በተመሰከረለት በእግዚአብሔር ጸጋ፤ በክርስቶስ ደምና በእምነት በሚገኘው የክርስቶስ ጽድቅ፤ እግዚአብሔር ባዘጋጀው መንገድ ሊጻድቅ ይችላል፤ ሮም 3፡21-22። ቀጥሎ የሚቀርቡት አራት ምዕራፎች ይህን ታላቅ ደኅንነት ሊያብራሩ ይሞክራሉ።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የአዳም ውድቀት በዘሩ ላይ ምን አመጣበት?
2. ሰው በክርስቶስ ከማመኑ በፊት፤ ማስተዋሉ፤ ችሎታውና ፈቃዱ እንዴት ያሉ ናቸው?
3. የሰው ክፋት በምን ሦስት አቅጣጫዎች ይገለጣል?
4. ዛሬ ሰዎች ራሳቸውን ለማጽደቅ ምን ዐይነት ሙከራዎችን ያደርጋሉ?
5. አንተ በራስህ ምን ተስፋ አለህ?

የጽድቅ መነሻ

ሐዋርያው ጳውሎስ፡ «በእግዚአብሔር ጸጋ የሆንሁ እኔ ነኝ» በአዲሱ ትርጉም ደግሞ፡ «እኔ አሁን የሆንሁትን የሆንሁት፡ በእግዚአብሔር ጸጋ ነው» በማለት እግዚአብሔር ያቀደለትንና ያደረገለትን መሰከረ፤ 1ቆሮ. 15፡10።

«ጸጋ» የሚለው ቃል «ካሪስ» የሚለውን የግሪክ ቃል ይተረጎማል። ካሪስ ሦስት የብሉይ ኪዳንን የዕብራይስጥ ቃላት አሳብ ይይዛል። እነዚህም ቃላት «ሞገስ»፡ «ፍቅር» እና «ምሕረት» (ወይም ችርነት) የተሰኙትን የአማርኛ ቃላት ትርጉም ይሰጣሉ። ጳውሎስም በእግዚአብሔር ፊት ያለ ነቀፋና ያለ ነውር ለመቆም የበቃው ከእግዚአብሔር ጸጋ የተነሣ መሆኑን ዐወቀ።

በምዕራፍ ሁለት እንዳየነው ሰው በራሱ ተስፋቢስ ፍጡር ነው። ድርጊቱ፤ የሚናገራቸው ቃላቱ፤ አሳቡና ልቡ ክፉ ናቸው፤ ከእግዚአብሔር ይለዩታል፤ ያስከንኑታል፤ ወደ ዘላለም ቅጣት ያስገቡታል። ለሰው ሁሉ ሕገ ልቡና ወይም ሕገ ኦሪት ወይም ደግሞ ሕገ ወንጌል (በአዲስ ኪዳን የተሰጡ ትእዛዛት) ተሰጥቷልና በተሰጠው ሕግ ፊት ጥፋተኛ ስለሆነ ይሞታል፤ ምክንያቱም «የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው»፤ ሮሞ 6፡23። ከሞተ በኋላም ቅጣቱ እንደ ኃጢአቱ ብዛትና ዐይነት ይሆናል፤ ጽድቅም የለውም።

ጳውሎስ «ጽድቅ የለም አንድ ስንኳ» ያለው (ሮሞ 3፡12) ሰው በእግዚአብሔር ሕግ ፊት እንዴት እንደሚቆም

የሚያሳይ እንጂ የሰውን አካሄድ የሚመለከት አይደለም። ጻፍ በፍርድ ቤት ተከላሹን ያጸድቀዋል ወይም ይከሰታል፤ ማለት በሕጉ መሠረት ምንም በደል ስለሌለበት በነፃ ይለቅቀዋል፤ ወይም በደለኛ ሆኖ ከተገኘ ይቀጣዋል። ስለዚህ ሰው በእግዚአብሔር ፊት ጽድቅ ነው፤ ወይም ጽድቅ አይደለም፤ ጽድቅ አለው ወይም ጽድቅ የለውም። ጽድቅ እንደ ባንክ ቤት ተቀማጭ ገንዘብ የሚጨመርበት ወይም የሚቀነስለት ነገር አይደለም።

አዳም መልካምን ሥራ እየሠራ ለእግዚአብሔር በመታዘዝ ሊጸድቅ ይችል ነበር። አስቀድመን እንዳየነው ግን ሰዎች ሁሉ ከአዳም ስለተገኙ በውድቀቱ ተሳትፈዋል። አንዳንዶች መልካም ሥራቸው የሚያጸድቃቸው ይመስላቸዋል፤ ነገር ግን ይህ በሁለት ምክንያት አይሆንም። የመጀመሪያው፡ ሰዎች መልካም ሥራ ቢሠሩም እንኳ፡ ሥራቸው በደላቸውን የሚያሰርዝ አይደለም። ሁለተኛው ደግሞ በሰው ሥራ ክፋት ተደባልቆበታልና ንጹሕ አይደለም።

እንግዲህ ሰው ተስፋ የሚያደርገው እግዚአብሔር በጸጋው እንደሚያጸድቀው ብቻ ነው። ጳውሎስ በእግዚአብሔር ጸጋ በመጽደቁ ስለሚጸድቁ ሁሉ «እንዲያው በጸጋው ይጸድቃሉ» ወይም «በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ይጸድቃሉ» (በአዲሱ ትርጉም) ብሎ ገልጧል፤ ሮሞ 3፡24።

«አጸደቀ» የሚለውን ግስ በብዙ መንገድ በተራ አማርኛ እንጠቀምበታለን። ባለ ሥልጣናት አዲስ ሕግን፤ ደንብን፤ በመንግሥታት መካከል የሚፈጸም ውልን ... ወዘተ ያጸድቃሉ። በፍርድ ቤት ደግሞ ጻፍው ተከላሹን ነፃ ለቀቀው ከሚለው አሳብ ጋር አቻ ትርጉም አለው። በመጽሐፍ ቅዱስም «አጸደቀ» (በግእዝ አጽደቀ፤ በዕብራይስጥ ጸደቅ፤ በግሪክ ዲካየው) ብዙ ጊዜ ጥቅም ላይ ሲውል ይታያል። ሆኖም

እንደየምንባቡ ሂደት የቃሉን ትርጉም መለየት ያስፈልገናል፤ ምክንያቱም «አጸደቀ» ከሚመሳሰሉ ልዩ ልዩ አሳቦች አንዱን ወይም ከአንድ በላይ የሆኑትን ሊያመለክት ይችላል። ሃይማኖትን በተመለከተ በተለይ ሦስት አሳቦችን ብንለይ ለተነሣንበት ዓላማ ይረዳናል።

1ኛው ትርጉም «አጸደቀ» ማለት እግዚአብሔር ወይም ባለ ሥልጣን ሰውን በራሱ ፊት ሙሉ ተቀባይነት እንዳለውና ምንም ነቀፋ እንደሌለበት ዐወጀ ማለት ነው። በመጽሐፈ ምሳሌ 17፥15 «ኅተኡን የሚያጸድቅና በጸድቁ ላይ የሚፈርድ፥ ሁለቱ በእግዚአብሔር ዘንድ አስጸያፊዎች ናቸው» ሲል፥ ዳኛው ኃጥኡን ጸድቅ ማድረግ ወይም ጸድቅ እንደሆነ ማሳየት ሳይሆን ጽድቅን በሐሰት ማወጃን ያመለክታል። የፍርድ ቤትን ውሳኔ ማወጅ ደግሞ በሚከተሉት ጥቅሶች ይታያል ፡- «የሚያጸድቅ እግዚአብሔር ነው፥ የሚከብንንስ ማን ነው» (ሮሞ 8፥33-34) እና «ከቃልህ የተነሣ ትጸድቃለህና ከቃልህም የተነሣ ትከነናለህ»፤ ማቴ. 12፥37። ብዙ ጊዜ የሮም መልእክት በዚህ ዓይነት እግዚአብሔር ምእመናንን እንደሚያጸድቃቸው ይገልጣል። ይህም በእርሱ ፊት ሙሉ ተቀባይነት እንዳላቸውና በሕግ በኩል ምንም ተጠያቂነት እንደሌለባቸው የሚያመለክት ነው።

2ኛው የ «አጸደቀ» ትርጉም የእግዚአብሔርንም ሆነ የሰውን ምግባር በመመርመር ትክክለኛ መሆኑን አሳየ፤ ወይም ጸድቅ መሆኑን ተናገረ ማለት ነው። ለምሳሌ «ባልንጀራዬስ ማን ነው» ብሎ የጠየቀውና «ራሱን ሊያጸድቅ» የፈለገው ሕግ ዐዋቂ ትክክለኛ መሆኑን ለማሳየት እንጂ ጸድቅ መሆኑን በሥልጣን ለማወጅ አልሞከረም፤ ሉቃ. 10፥29። ደግሞም «የሰሙትም ሕዝብ ሁሉ ... እግዚአብሔርን አጸደቁ» (ሉቃ. 7፥29) ሲል እግዚአብሔር ጸድቅ መሆኑን ተናገሩ እንጂ እግዚአብሔርን ጸድቅ አደረጉት ወይም ዐወጁት በማለት

ማብራራት አንችልም። ይህ ትርጉም ደግሞ በያዕቆብ 2፥21-26 ከአንቀጹ አጠቃላይ ይዘት ጋር እንደሚስማማ በምዕራፍ 7 እንመለከታለን።

አንዳንዶች ደግሞ «አጸደቀ»ን በ3ኛው መንገድ ይፈቱታል፤ ይኸውም እግዚአብሔር ሰውን በውስጡ ጸጋ በማስቀመጥ መልካም አደረገው በማለት ነው። በዚህ ዐይነት አተረጓጎም ሰው ከራሱ ሥራ የተነሣ በራሱ ጸድቅ ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር የሚያጸድቅ መልካም ሥራ መሥራት የሚችልበትን ጸጋ ይሰጠዋልና ሰው በዚያ ሥራ መሠረት ጸድቅ ሆኗል። ይህ አሳብ ግን፥ «... ለማይሠራ ኃጢአተኛውንም በሚያጸድቅ ለሚያምን ሰው እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ይቈጠርለታል» (ሮም 4፥5) ከሚለው የእግዚአብሔር ቃል እውነት ጋር የሚስማማ አይመስልም። እግዚአብሔር «ሰውን ሲከብንው» ክፉ አያደርገውም፤ ታዲያ «ሲያጸድቀው» መልካም ያደርገዋል ብሎ ለማሰብ ምን ምክንያት አለ? የሚል ጥያቄ ሊፈጠር ይችላል።

እውነት ነው፤ ሰው ከጸደቀ በኋላ መልካም ሥራ መሥራት ይጀምራል። ይህ የሚሆነው ግን ዳግመኛ በመወለዱ፥ መንፈስ ቅዱስን በመቀበሉ፥ በጠቅላላው እግዚአብሔር ሕይወቱን በመምራቱና በመለወጡ ነው። ይህ ሁሉ የእግዚአብሔር የማዳን ሥራ ነው። መጽደቅ በእግዚአብሔር ፊት የመቆምን ወይም የመገኘትን ሁኔታ ብቻ ያመለክታል። በመዳን ሥራ ውስጥ መጽደቅ ዋና ነጥብ ቢሆንም፥ ቃሉ የደኅንነትን ሥራ ሁሉ አሟልቶ አይገልጥም። ስለ ጽድቅ ያለን ትምህርት ትክክለኛ ካልሆነ፥ ስለ ደኅንነት የምንሰጠው ትምህርት ሁሉ ጤናማ አይሆንም።

ስለዚህ «አጸደቀ» እና «ጸደቀ» የተሰኙት ግሶች የሚሰጡትን ልዩ ልዩ ትርጉም ተረድተን እግዚአብሔር

«እንዲያው በጸጋው» (ሮሞ 3፥24) ሰውን ስለ ማጽደቁ አራት ነገሮችን ልንመለከት ይገባል።

1. የእግዚአብሔር ጸጋ በሰው ደግነት ላይ አልተመሠረተም

ክርስቶስ፥ እግዚአብሔር በክፉዎችና በበጎዎች ላይ ፀሐይን እንደሚያወጣ፥ በጸድቃንና በኃጥአንም ላይ ዝናቡን እንደሚያዘንብ አስተማረ፤ ማቴ. 5፥44-45። ፈጣሪ እግዚአብሔር ስለ ፍጥረቱ ሁሉ ያስባል። ይህም ልዩነት ሳይደረግበት ለሁሉ የሚሰጥ የጋርዮሽ ጸጋ ይባላል፤ ሰዎች ሁሉ ለሚሰጣቸው ስጦታ ሁሉ ሊያመሰግኑት ይገባል። ከጋርዮሹ ጸጋ ምድራዊ ሕይወትና በረከት ይገኛል፤ የዘለዓለም ሕይወት ግን ለሕዝቡ ብቻ በጸጋው ይሰጣል። ጳውሎስ «የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና፤ የእግዚአብሔር የጸጋ ስጦታ ግን... የዘለዓለም ሕይወት ነው» ብሎ ከጸጋ የሚገኘውን የዘለዓለም ሕይወት ከሞት ጋር ያነጻጽረዋል፤ ሮሞ 6፥23።

እንግዲህ እግዚአብሔር ሕዝቡን በዚህ ልዩ ጸጋ ለምን ይመለከታቸዋል? ሐዋርያው «ያዳነን ... እንደ ራሱ አሳብና ጸጋ መጠን ነው እንጂ እንደ ሥራችን መጠን አይደለም፤ ይህም ጸጋ ከዘለዓለም ዘመናት በፊት በክርስቶስ ኢየሱስ ተሰጠን» እና «የእግዚአብሔር ቸርነትና ሰውን መውደዱ በተገለጠ ጊዜ፥ እንደ ምሕረቱ መጠን ... አዳነን እንጂ፥ እኛ ስላደረግነው በጽድቅ ስለነበረው ሥራ አይደለም» ብሎ በመጻፉ የሕዝቡ ጽድቅ የተገኘው ከሰው ሳይሆን ከራሱ እንደመነጨ እናስተውላለን፤ 2ጢሞ. 1፥9፤ ቲቶ 3፥4-5።

2. እግዚአብሔር ሰውን ሲያጸድቀው ሕጉን አላላውም

አንዳንዶች እግዚአብሔር የፈለገውን ማድረግ ይችላልና ከወደደ ለሰው ሁሉ ይቅርታ መስጠት ይችላል ይላሉ። በሰዎች መካከል እንኳን አንድ ዳኛ ወንጀለኛውን እንዲሁ ነፃ ውጣ ቢለው እንደ ትክክለኛ ዳኛ አይቈጠርም። እግዚአብሔር ከምድራዊ ዳኛ የበለጠ የራሱን ሕግ እንዴት አያጸናም! ሕጉ ጸድቅ ነው፤ የራሱን ባሕርይ ያንጸባርቃልና ሕጉን ቢያላው ኑሮ ራሱን ይክድ ነበር! እግዚአብሔር ግን ለሕዝቡ ሳያደላ በጽድቅ ይፈርዳል፤ ሮሞ 2፥10-11። ለምሳሌ ታማኙ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ አንድ ጊዜ እግዚአብሔርን ባለማክበሩ ተቀጣ፤ ዘጉ. 20፥10-12፤ ዘዳ. 3፥23-28። ጴጥሮስም ይህን እውነት ተረድቶ፥ «ፍርድ ከእግዚአብሔር ቤት ተነሥቶ የሚጀምርበት ጊዜ ደርሷልና ... ጸድቅም በጭንቅ የሚድን ከሆነ ዓመፃኛውና ኃጢአተኛው ወዴት ይታይ ዘንድ አለው?» ብሎ አስጠንቅቋል፤ 1ኢጥ. 4፥17-18።

3. እግዚአብሔር ሰውን ሲያጸድቀው አይለውጠውም

እግዚአብሔር ሰዎችን የሚያጸድቀው ሰዎችን መልካም በማድረግ ነው የሚሉ አሉ። ሆኖም ይህ ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጋር አይስማማም፤ ምክንያቱም አስቀድመን እንዳየነው ሰው የጽድቅን ሥራ ቢሠራ እንኳ፥ የፈተኛውን በደል ማሰረዝ አይችልም። ሰው የሚጸድቀው ከእግዚአብሔር በሚሰጠው ጽድቅ እንጂ በራሱ ጽድቅ አይደለም።

እውነት ነው፥ ሰው በወንጌል ሲያምን የልቡ ዝንባሌ ይለወጣል፤ መልካም ሥራ መሥራትም ይጀምራል። እነዚህ መልካም ሥራዎች የእግዚአብሔር ሰው መሆኑን ያሳያሉ።

ሆኖም ጳውሎስ፡ «ጸጋው በእምነት አድናችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ሰወታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም ... እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን» (ኤፌ. 2፡8-10) በማለቱ ሰው በእግዚአብሔር ጸጋ ሳይሆን መልካም በመሆኑ ይጸድቃል ለሚለው አሳብ ምንም ስፍራ አይሰጥም። ከዚህም ውጭ ሌላ ምክንያት አለ፤ ይኸውም ሰው ክርስቲያን ከሆነ በኋላ ፍጹም አይደለም፤ «ሥጋው በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና» ስለሚል የእግዚአብሔር መንፈስ ካልረዳው በቀር፤ የሚወደውን እንኳን ማድረግ አይችልም፤ ገላ. 5፡17። ሐዋርያው ዮሐንስም፡ «ኃጢአት የለብንም ብንል ራሳችንን እናስታለን» (1ዮሐ. 1፡8) በማለት በራሳችን ሥራ ወይም ጥረት ፍጹም ጸድቃን ከመሆን ገና እጅግ እንደምንርቅ ያስጠነቅቀናል።

4. እግዚአብሔር ሰውን የሚያጸድቀው በልጁ አማካይነት ነው

ጳውሎስ፡ «ይህም ጸጋ ከዘለዓለም ዘመናት በፊት በክርስቶስ ኢየሱስ ተሰጠን፤ አሁን ግን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ መገለጥ ታይቷል» ብሏል፤ 2ጢሞ. 1፡9-11። እግዚአብሔር ዓለምን እጅግ ስለወደደ አንድያ ልጁን ሰጠ፤ ዮሐ. 3፡16። ገና ኃጢአተኞች ባለን ክርስቶስ ስለ እኛ በመሞቱ እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር አስረድቷልና በክርስቶስ ደም እንጸድቃለን፤ ሮም 5፡8-9።

እኛ ሰዎች በራሳችን ጥረት ወይም በራሳችን ጽድቅ እንደማንጸድቅ፤ ጻፉ ግን እግዚአብሔር በጸጋው እንድንጸድቅ አስፈላጊውን ሁሉ ማድረጉን ከእነዚህ ከአራቱ ነጥቦች አንረዳለን። እግዚአብሔር ሕግ ሰጭ ሆኖ ከፍርድ በታች

ያለውን ሰው ያጸድቃልና እርሱ ራሱ ከክርስቶስ ሥራ የተነሣ ጸድቅ መሆኑን ይናገራል።

ስለ ሰው መጽደቅ ልዩ ልዩ ምሳሌ ማቅረብ ይቻላል። ምሳሌ ከምሳሌነቱ አይዘልምና ሁሉን አሟልቶ መግለጥ ባይችልም፤ የእግዚአብሔርን ጸጋ በመጠኑ ለማስተዋል ይረዳናል። የሚከተለው ታሪክ ከብርሃን ሕይወት መጸሕፍት መካከል «መሪ ብርሃን ለጽድቅ መንገድ ከሞት ወደ ሕይወት» ከሚለው መጽሐፍ በፈቃድ ተገልብጧል።

ያጸደቀው ዳኛው ነው

የሮም መንግሥት ከፍ ከፍ ባለችበት ዘመን ይኖር ስለነበረ ስለ አንድ ዳኛ የሚከተለው ታሪክ ይነገራል።

ከዕለታት አንድ ቀን የዚህ ዳኛ ልጅ ወንጀል ሠራና ጥፋተኛ መሆኑ በማስረጃ ተረጋገጠ። ፍርዱንም ይቀበል ዘንድ የራሱ አባት ወደሚፈርድበት ፍርድ ቤት ተወሰደ።

ዳኛውም ቅንና የማያደላ እውነተኛም ስለነበረ፤

ወንጀሉን የሠራው የራሱ ልጅ እንደሆነ ሳያስመስል በማስረጃ ተረጋግጦ የቀረበለትን ወንጀል ከመረመረ በኋላ እንደ ሕጉ መሠረት፤ «ይህ አጥፊ ይሙት በቃ ይፈረድበት!» በማለት የፍርዱን ሐሰታ አዘጋጀ።

በታላቅ ጉባኤም ፊት ቆሞ፤ «እኔ እንደ መንግሥታችን ሕግ መሠረት

ለወንጀለኛው ፍርድ የምስተ ዳኛ ነኝና ይህን ወንጀል የሠራ መሞት አለበት ብዬ በሁላችሁ ፊት የፍርድ ቃሌን እወስናለሁ። ነገር ግን እኔ ፈራጅ ብቻ ሳልሆን ይህን ወንጀል የፈጸመው ልጅ አባት ነኝና በልጄ ፈንታ ቅጣቱን በራሴ ሕይወት እፈጽማለሁ፤ ወንጀለኛ የሆነው ልጄም ነፃ ይውጣ» ብሎ ስለ ልጁ ሞተ።

ከዚህ በኋላ አጥፊ የሆነውን ልጅ ወደ ሌላ ዳኛ ቢወስዱት እንኳ የወንጀሉ ቅጣት እንደ ሕጋችን መሠረት ተከፍሎለታልና በምንም ዓይነት ጥፋተኛ ነው ብለን እንድንፈርድበት የሚያዘዝን ሌላ ሕግ የለንም፤ ፍርዱ ተፈጽሟል፤ ቅጣቱም ተከፍሏል፤ ነፃነት ይገባዋል እያለ ዳኛው ነፃነት እንደሚሰጠው ጥርጥር የለውም።

እኛም በሕግ መሠረት ለማንም ሳያደላ፥ ማንንም ሳይፈራ፥ በእውነት የሚፈርድ ጻድቅና ቅን የሆነ ፈራጅ አለን፤ እርሱም እግዚአብሔር ነው። ከሕጉ ውጭ የሆነውን ልዩ ልዩ ዓይነት ኃጢአት ስለሠራንም በሕጉ መሠረት ሊፈርድብን አያመነታም። ጻድቅና እውነተኛ ፈራጅ ነውና ይፈርድብናል። ነገር ግን ፈራጅ ብቻ ሳይሆን በአባት ፍቅር የሚወደን ፈጣሪ በመሆኑ፥ በእኛ ፈንታ ሆኖ የበደላችንን ቅጣት እንዲከፍል፥ እግዚአብሔር ወልድ ራሱ ከቅድስት ድንግል ማርያም ተወልዶ፥ ሥጋችንን በመልበሱ እንደ እኛ ሰው ሆነና ስለ እኛ ኃጢአት ሞተ። እንደዚሁ በሕግ የተወሰነውን ቅጣት በእኛ ፈንታ ሆኖ ከፈለልን።

ክርስቶስ ያደረገው ሁሉ ለእኔ ነው የምንል ሁሉ፥ የበደላችን ቅጣት ተከፍሏልና ሙሉ ነፃነት ተሰጥቶናል። ያ ንጹሕና ቅዱስ ዳኛ፥ እርሱም እግዚአብሔር፥ በሕግ የተፈረደውን ፍርድና የተከፈለውን ቅጣት ተመልክቶ ነፃነት ይሰጠናል። እኛም እንዲያጸድቀን ይህን ሁሉ ላደረገልን

ምስጋናችንን እያቀረብን የተገኘልንን ነፃነት በእምነት እንቀበል።

ይህ ታሪክ፥ «ገና ኃጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቶአልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል። ይልቁንስ እንግዲህ አሁን በደሙ ከጸደቅን በእርሱ ከቀጣው እንድናለን።» «ክርስቶስ ደግሞ ወደ እግዚአብሔር እንዲያቀርብን እርሱ ጻድቅ ሆኖ ስለ ዓመፀኞች አንድ ጊዜ በኃጢአት ምክንያት ሞቶአልና...» የሚሉትን ጥቅሶች ያሳስበናል፤ ሮም 5፥8-9፤ 1ጴጥ. 3፥18።

ሰው፥ እግዚአብሔር ራሱ ከኃጢአቱ ሁሉ እንዳጸደቀው ባስተዋለ መጠን ምስጋና አያቋርጥም። «እንዴት ጸጋ ነው!» ከሚለው መዝሙር ጋር መንፈሱ ይስማማልና እስከ ሞት ድረስ በአምላኩ ተስፋ እያደረገ በአዲሱ መንገድ ይራመዳል፤ የጽድቅ ምንጭ የእግዚአብሔር ጸጋ ነውና።

ይህ ጽድቅ በክርስቶስ ሥራ እንደተመሠረተ ማሰብ ጀምረናልና በሚከተለው ምዕራፍ የክርስቶስ ሞት መሥዋዕታዊ መሆኑን እንመረምራለን።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. መልካም ሥራ ሰውን ሊያጸድቀው ለምን አይችልም?
2. «አጸደቀ» የሚለው ግስ ምን ዓይነት ትርጉሞች አሉት? ሮም 4፥5 ከየትኛው ትርጉም ጋር ይቃረናል? ለምን?
3. መጽሐፍ ቅዱስ «እንዲያው በጸጋ» ስለ መጽደቅ ምን ያስተምራል (ሮም 3፥24)?

የጽድቅ መሠረት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በጸሎተ ሐሙስ «እኔ መንገድ ነኝ» በማለቱ ለሚያምኑበት የእርሱ ሞት ጥልቅ ምስጢር ያለው መሆኑን ገለጠ፤ ዮሐ. 14፥6። ይህንም ከማለቱ በፊት ክርስቶስ ብዙ ጊዜ ስለ ሞቱ ይናገር ነበር። ለምሳሌ «ነፍሴንም ስለ በጎች አኖራለሁ» ሲል ለእነርሱ እንደሚሞትና እነርሱ በሕይወት እንዲኖሩ ሞቱ አስፈላጊ መሆኑን አሳየ፤ ዮሐ. 10፥15። ከቅድስት ድንግል ማርያም ከመወለዱ በፊትም መልአኩ፥ «እርሱ ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ያድናቸዋልና» ብሎ መሰከረ፤ ማቴ. 1፥21። እንደዚሁም መጥምቁ ዮሐንስ፥ «እነሆ የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ» ብሎ ሲመሰክርለት በብሉይ ኪዳን ዘመን በጎች መስዋዕት ሆነው እንደቀረቡ ሁሉ፥ ክርስቶስም ለዓለም ኃጢአት እንደሚሞት ገለጠ፤ ዮሐ. 1፥29።

አራቱን ወንጌሎች ስንመለከት ለክርስቶስ ሞት ብዙ ስፍራ ሲሰጥ እናያለን። በሰዎች የሕይወት ታሪክ ውስጥ ከብዙ ምዕራፎች መካከል አንዱ ምዕራፍ ስለ ሞት ይጠቅስ ይሆናል። አራቱን ወንጌሎች ስንመለከት ግን ለመጨረሻው የክርስቶስ አገልግሎት ሳምንት በማቱዎስ ከ28 ምዕራፎቹ 7ቱ፥ በማርቆስ ከ16 7ቱ፥ በሉቃስ ከ24 5ቱ፥ በዮሐንስ ከ21 8ቱ፥ በጠቅላላው ከ89 ምዕራፎች 27 ምዕራፎች ተመድበው የክርስቶስ ሞት የአገልግሎቱ እምብርት መሆኑን እንረዳለን።

ከወንጌል በተጨማሪ ሌሎች የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት፥ ክርስቶስ በሕይወት ዘመኑ ስላደረገው 10 ጊዜ ሲናገሩ፥ ሞቱን ግን በልዩ ልዩ መንገድ 300 ጊዜ ይጠቅሳሉ።

እንግዲህ የክርስቶስ ሞት ከሌሎች ሰዎች ሞት በምን ይለያል? ለዚህ ሦስት መልሶችን ልንሰጥ እንችላለን። አንደኛ በመስቀል ላይ የሞተው የናዝሬቱ ኢየሱስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው ነው (ይህን ትምህርት በይበልጥ ለማጤን ሲፈልጉ ከአዕማድ መጻሕፍት 15ኛ የሆነውን፥ «እግዚአብሔር ወልድ» የሚለውን ይመ.)። ሁለተኛ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የፈጸመው ሥራ ነው። ሦስተኛ የክርስቶስ ተከታዮች በመንፈሳዊ አኳኋን በሞቱ ይሳተፋሉ። አሁን ክርስቶስ ደሙን በማፍሰሱ ምን ተግባር እንደፈጸመ እናያለን።

«... ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቷልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል። ይልቁንስ እንግዲህ አሁን በደሙ ከጸደቅን በእርሱ ከቀጣው እንድናለን» የሚለው ጥቅስ አማኞች በክርስቶስ ደም እንደጸደቁ መሠረታዊ ትምህርት ይሰጣል፤ ሮም 5፥8-9። ሰዎች ሁሉ ደም አላቸው። ሰው ከመጣን በላይ ደም ሲፈሰው ይሞታል። እዚህ ላይ ግን ደም የተሰኘው ቃል የክርስቶስን ሞት ያመለክታል፤ ለክርስቶስ ሞትም ትርጉም ይሰጣል።

ለክርስቶስ ብዙ ሰዎች ተሰጥተዋልና እያንዳንዱ ስለ ክርስቶስ ያስተምራል። ለምሳሌ ክርስቶስ «እረኛ»፥ «ነቢይ»፥ «ካህን»፥ «ንጉሥ»... ወዘተ ይባላል። እንደዚሁም ስለ ክርስቶስ ሞት ልዩ ልዩ ማብራሪያዎች ተሰጥተዋልና እያንዳንዱ የሞቱን ትርጉም ከልዩ ልዩ አቅማጫ ያብራራል።

ጳውሎስ «በደሙ ከጸደቅን» የሚለውን ሐረግ ከመጻፉ በፊት የክርስቶስን ሞት ትርጉም እንደሚከተለው ገልጦታል ፡- «በኢየሱስ ክርስቶስም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው

በጸጋው ይጻፍታል። እርሱንም እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስተስረያ አድርጎ አቆመው፤ ይህም በፊት የተደረገውን ኃጢአት በእግዚአብሔር ችሎታ ስለመተውጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው።፤ ሮም 3፥24-25። ይህ ጥቅስ በአጠቃላይ ሲታይ ከባድ ቢመስልም፤ ስለ ክርስቶስ ሞት የሚገልጡ አራት ቃላት በውስጡ አሉ። ሰው የእነዚህን ቃላት ትርጓሜ ሲረዳ፤ የሐዋርያውን አሳብ ያስተውላል። ቃላቱም ደም፤ ማስተስረያ፤ ቤዛነትና ጽድቅ የተሰኙት ናቸው።

1. «ደም» የክርስቶስ ሞት መስዋዕታዊ መሆኑን ያሳያል

ስለ ክርስቶስ ሞት ከሁሉ በላይ የሚታወቀው ምሳሌያዊ ታሪክ በግብጽ የተፈጸመው የፋሲካ ታሪክ ነው። ሙሴ ወደ ግብጽ አገር ሄዶ ፈርዖንን በተባለው በግብጽ ንጉሥ ፊት ሲቆም እግዚአብሔር «ሕዝቤን ልቀቅ» ይላል አለው። ፈርዖንን እልከኛ ሆኖ እንቢ አለ፤ በዚህም ጊዜ እግዚአብሔር አገሩን ቀሠፈ። ከዐሥር መቅሠፍት ውስጥ በዐሥረኛውና የመጨረሻው በሆነው እግዚአብሔር በኩራትን ሁሉ ለመግደል ወሰነ። የእስራኤል ሕዝብ በኩራት እንዳይሞቱ ግን በእግዚአብሔር ትእዛዝ መሠረት ሙሴ እንዲህ ብሎ ተናገረ ፡- «በየቤታችሁ ጠቦት ምረጡ፤ ወስዳችሁም ለፋሲካ እረዱት። ... ባለው ደም ሁለቱን መቃኖችና ጉብኑን እርጩ፤ ከእናንተም አንድ ሰው ከቤቱ ደጅ እስኪነጋ ድረስ አይውጣ። እግዚአብሔር ግብጻውያንን ይመታ ዘንድ ያልፋልና፤ ደሙንም ... ባየ ጊዜ እግዚአብሔር በደጁ ላይ ያልፋል፤ አጥፊውም ይመታችሁ ዘንድ ወደ ቤታችሁ እንዲገባ አይተውም»፤ ዘጸ. 12፥21-23።

ይህን ትእዛዝ ተቀብለው የፈጸሙት እስራኤላውያን ሁሉ ምንም አልደረሰባቸውም፤ ግብጻውያን ግን በቤቶቻቸው ላይ

ደም ስላልነበረ በኩራታቸው ሁሉ ተቀሠፋባቸው። «ፋሲካ» ማለት አይቶ ማለፍ ማለት ነው። እግዚአብሔር በየቤቱ ጉብኑ ላይ የበግ ደም አይቶ አለፈና በቤት ውስጥ የነበረው በኩር ከሞት ዳነ። ክርስቶስ የእግዚአብሔር በግ ተብሏል፤ ዮሐ. 1፥29። ከእርሱ ደም በታች የሚገኘው ሰው ሁሉ ከፍርድ ይድናል፤ በዚህም ምክንያት «ፋሲካችን ክርስቶስ ታርዷል» ተብሏል፤ 1ቆሮ. 5፥7።

በብሉይ ኪዳን ሥርዐት ደግሞ ብዙ እንስሳት ይሠዉ ነበር። እንስሳው በመሠዊያው ላይ ከመቃጠሉ በፊት ይታረድ ነበርና ካህኑ የእንስሳውን ደም ይዞ በሥርዐቱ መሠረት በሰው፤ በመሠዊያ፤ በቤት፤ በመሬት ወይም በታቦቱ ላይ ይረጨው ነበር፤ ዕብ. 9፥13-14፤ 18-22፤ 10፥3-4።

የመስዋዕት ደም በተለይ ሦስት ነገሮችን አረጋግጧል ፡-

ሀ) መስዋዕቱ የቀረበው በኃጢአት ምክንያት ነበረ። በሙሴ ሕግ ከመስዋዕቶቹ አንዱ የኃጢአት መስዋዕት ተብሏል። ሰው እንስሳውን በእግዚአብሔር ፊት ሲያቀርብ፤ እጁን በእንስሳው ራስ ላይ አድርጎ በእግዚአብሔር ፊት ያርደዋል፤ ዘሌ. 4፥4፤ 15፥24፤ 29፥33። እጁን በእንስሳው ላይ ሲጭን ኃጢአቱን ይገልጣል፤ ይዘረዝራል፤ ይናዘዛልም። ስለዚህም በምሳሌ ኃጢአቱን በእንስሳው ላይ ይጭናል፤ ዘሌ. 16፥21።

ኢሳይያስ፡ «እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ ላይ አኖረ» ብሎ ስለ ክርስቶስ መስዋዕትነት ትንቢት ተናግሮ ነበርና፤ ጴጥሮስ፡ «እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን በእንጨት ላይ ተሸከመ» በማለት ክርስቶስ ይህን ትንቢት የትና በምን አኳኋን እንደፈጸመው ገለጠ፤ ኢሳ. 53፥6፤ 1ጴጥ. 2፥24። ክርስቶስ የሞተው በኃጢአታችን ምክንያት እንደሆነ የታወቀ ነው። ጳውሎስ፡ «እኔ ደግሞ የተቀበልሁትን ከሁሉ

በፊት አሳልፈ ሰጠኋችሁ እንዲህ ብዬ ፡- መጽሐፍ እንደሚል ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሞተ ...» በማለት ይህ ትምህርት መሠረታዊ መሆኑን አረጋገጠ፤ 1ቆሮ. 15፥3። አዲስ ኪዳን ይህን ዐቢይ አሳብ በብዙ ጥቅስ ያሳያል፤ ለምሳሌ 2ቆሮ. 5፥21፤ ገላ. 1፥4፤ ኤፌ. 1፥7፤ ዕብ. 1፥3፤ 9፥12-14፤ 22፥26፤ 28፤ 10፥12፤ 1ጴጥ. 1፥18፤ 19፤ 3፥18፤ 1ዮሐ. 1፥7፤ ራእ. 1፥5፤ 5፥9።

ለ) መሥዋዕቱ የቀረበው በሰው ፈንታ ነበረ

በብሉይ ኪዳን በኃጢአት መሥዋዕት ሥርዐት እንስሳው ከታረደ በኋላ እንደ አቅራቢው አገልግሎት የመሥዋዕቱ ደም በልዩ ልዩ ስፍራ በእግዚአብሔር ፊት ይረጭ ነበር፤ ዘሌ. 4፥4-6፤ 17-18፤ 25፤ 30፤ 34። የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው (ሮም 6፥23) እና እንስሳው የሰውን ኃጢአት ተሸክሞ በሰው ፈንታ ይሞት ነበር። በእርግጥ ይህ ሥርዐት ምሳሌና ጥላ ሆኖ ወደ ክርስቶስ መሥዋዕት ከማመልከት ውጭ ሰውን ከኃጢአቱ ሊያድነው አይችልም ነበር፤ ዕብ. 10፥4። እንስሳት በየጊዜው ይሠወ ነበር፤ ክርስቶስ ግን አንድ ጊዜ በኃጢአት ምክንያት ሞቷል። እነዚህ እንስሳት ለመሥዋዕት እንዲበቁ ነውር የሌለባቸው መሆን ነበረባቸው። ክርስቶስም በኃጢአተኞች ፈንታ ሲሞት፤ የእግዚአብሔር ልጅ በመሆኑ አንዳች ኃጢአት የሌለበት ፍጹም ጻድቅ ነበረ፤ ዘሌ. 4፥3፤ 1ጴጥ. 2፥22-23፤ 3፥18።

በብሉይ ኪዳን ዘመን ሊቀ ካህናት የመሥዋዕቱን ደም ይዞ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን በዓመት አንድ ጊዜ ብቻ በመግባት በእግዚአብሔር ፊት ይረጩ ነበር፤ ዘሌ. 16፥14። ክርስቶስ ግን ወደ ምድራዊ መቅደስ ሳይሆን በገዛ ደሙ አንድ ጊዜ ፈጽሞ ወደ ሰማያዊ መቅደስ ገባና ፍጹም የሆነውን መሥዋዕት እንዳቀረበ ለአባቱ ገለጠ፤ ዕብ. 9፥11-12።

ሐ) መሥዋዕቱ ሰውን ከበደሉ አነጻው

ኃጢአት ሰውን ያረክሰዋል (ማር. 7፥21-23)፤ መሥዋዕቱ የሰውን ኃጢአት ሲሸክምና ሲሞት ግን ሰው ወደ እግዚአብሔር ሊቀርብ ይችላል። የመሥዋዕቱ ዓላማ ሰው ለኃጢአቱ ይቅርታን ተቀብሎ ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርብ ማድረግ ነበረ፤ ለዚህም ከኃጢአቱ ነፃ መሆን ነበረበት፤ ዘሌ. 4፥26፤ 31፤ 35። እንደዚሁም ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ እግዚአብሔር እንዲያቀርብን መሥዋዕት ሆኖ በእግዚአብሔር ፊት ከኃጢአታችን አነጻን፤ ኤፌ. 5፥25-27፤ ዕብ. 13፥12፤ 1ጴጥ. 3፥18፤ 1ዮሐ. 1፥7፤ 9። በተለይ ወደ ዕብራውያን የተጻፈው መልእክት በዚህ ትምህርት ላይ የሚያተኩር መልእክት ነው። «ደም ሳይፈስ ስርየት (ይቅርታ) የለም» ይላል። በብሉይ ኪዳን ሥርዐት አንድ ሰው ወይም የተወሰነ ዕቃ ሲረክስ «ከጥቂቶች በቀር ነገር ሁሉ በደም» ይነጻ ነበር። የሚነጻውም ሰው ወደ ቤተ መቅደስ እንዲገባ ወይም ዕቃው ለተፈላጊው ሥራ ጠቃሚ እንዲሆን ነበረ። የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ለዚህ ከጠቀመ፤ የክርስቶስ ደም እንዴት ይልቅ አማኙን ያነጻ ይሆን? ብሎ ይጠይቃል፤ ዕብ. 9፥13-14፤ 22።

2. «ማስተስረያ» የክርስቶስ ሞት የእግዚአብሔር ቊጣ መመለሱን ያሳያል

ማስተስረያ ከደም ሥርዐት ጋር የተያያዘ በረከት ነው። ቃሉ የስርየት ወይም የይቅርታ ማስገኛ ማለት ነው። ጳውሎስ፤ እግዚአብሔር ክርስቶስን «በደሙ የሆነ ማስተስረያ አድርጎ አቆመው» ብሎ ጽፏል፤ ሮም 3፥25።

ማስተስረያን የሚተካው የግሪክ ቃል የተወሰነ መሠረታዊ አሳብ አለው፤ ይኸውም በኃጢአት ምክንያት በሰው ላይ

የሚደርሰውን የእግዚአብሔርን ቀጣ የሚያበርድ፤ የሚመልስ ወይም ለመመከት የሚበቃ ማለት ነው። እግዚአብሔር ቅዱስ ነው። ኃጢአትን በቸልታ አይመለከትምና በኃጢአት ምክንያት ይቈጣል። የእርሱ ቀጣ እንደ ሰው ቀጣ ቶሎ የሚግልና የሚበርድ አይደለም፤ ከንዴት ወይም ከፍርሃት የሚመነጭም አይደለም። የእግዚአብሔር ቀጣ በኃጢአት ምክንያት በሰው ላይ ዘወትር የሚመጣ የቅድስና መገለጫ ነው። መጥምቁ የሐንሰና ጳውሎስ ስለሚመጣው ቀጣ ተናግረዋል (ሉቃ. 3፥7፤ ሮሞ 5፥9፤ 1ተሰ. 1፥9-10)፤ ሐዋርያው የሐንሰም ስለ ክርስቶስ ቀጣና ስለ ቀጣው ቀን በሰፊው ጽፏል፤ ራእ. 6፥16-17፤ 11፥18፤ 16፥19፤ 19፥15። የእግዚአብሔር ቀጣ በመጨረሻው የፍርድ ቀን ብቻ ሳይሆን፤ አሁንም ይገለጣል። የእግዚአብሔር ቀጣ በማያምኑት ሁሉ ላይ ነው (ዮሐ. 3፥36)፤ አማኞች ከማመናቸው በፊት የቀጣ ልጆች ነበሩ (ኤፌ. 2፥3) እና ይህ ቀጣ ሌሎችን አማልክት በሚያመልኩና በኃጢአት በሚኖሩ ሁሉ ላይ ተገልጧል፤ ዘጸ. 20፥4-5፤ ሮሞ 1፥18። ክርስቶስም በምክርብ ሲያስተምር ሳለ ከልባቸው ድንዛዜ የተነሣ አድማጮቹን በቀጣ አያቸው፤ ማር. 3፥5።

እንግዲህ ከእግዚአብሔር ቀጣ የሚያድነን ምንድንነው? የእግዚአብሔርን ቀጣ ምን ያበርደዋል? ምንስ ይመልሰዋል? ለመመከትስ ምን የሚበቃ ነገር አለ? ማስተስረያ ያስፈልገናል። በብሉይ ኪዳን ዘመን ሙሴ በታቦቱ ላይ ከወርቅ የተሠራ የስርየት መክደኛ እንዲያደርግ ታዘዘ። በስርየት መክደኛም ላይ ሁለቱ ኪሩቤል የስርየት መክደኛውን ይመለከቱ ነበር። በታቦቱ ውስጥ ምስክር የተባሉት ዐሠርቱ ቃላት የተጻፉባቸው ጽላቶች ነበሩ። ሰዎች ግን ኃጢአት እየሠሩ ዐሠርቱ ትእዛዛትን ይተላለፉ ነበር። እግዚአብሔርም ከስርየት መክደኛው በላይና በኪሩቤል መካከል ሆኖ ከሙሴ ጋር ተነጋገረ፤ በሌላ ጊዜም

ራሱን እዚያ እንደሚገልጥ ተስፋ ሰጠ። በማስተስረያ ቀን ሊቀ ካህናት በስርየት መክደኛው ላይ ደም መርጨቱ ዋና ሥርዐት ነበረ። ይህም የሚያሳየው የሕዝብ ኃጢአት መከደኑን ነበረ፤ ስለዚህ የስርየት መክደኛ ወይም ማስተስረያ ነበራቸው፤ ዘጸ. 25፥16-22፤ ዘሌ. 16፥1-2፤ 13-15፤ 23፥27። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደሙን በማፍሰስና በሰማያዊት መቅደስ በማቅረብ በጊዜአዊነትና በጥላነት ይሠራበት የነበረውን የብሉይ ኪዳን ሥርዐት ፈጸመ፤ ዕብ. 9፥11-15፤ 28። ሐዋርያው የሐንስ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የኃጢአታችን ማስተስረያ መሆኑንና የእግዚአብሔር ፍቅር በዚህ መገለጡን ያብራራል፤ 1ዮሐ. 2፥2፤ 4፥10።

3. «ቤዛነት» የክርስቶስ ሞት ኃጢአተኛውን ከባርነት ነፃ ማውጣቱን ያሳያል

ጳውሎስ፡ «በኢየሱስ ክርስቶስም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጾጋው ይጸድቃሉ» በማለቱ ኃጢአተኛ በክርስቶስ ሥራ መሠረት ከኃጢአት ባርነት እንዴት አርነት እንደሚወጣ ያሳያል።

የባሪያ አኗኗር የሚያሳዝን ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን ሰው የባሪያ ልጅ በመሆኑ፤ በጦርነት በመያዙ፤ የነበረበትን ዕዳ ለመክፈል ባለመቻሉ ወይም በሌላ ምክንያት ባሪያ ሊሆን ይችላል ነበር። ባሪያ በሌላው ተገዝቷልና ከባርነቱ በራሱ ትግል ነፃ ሊወጣ አይችልም። ክርስቶስ «ኃጢአት የሚያደርግ ሁሉ የኃጢአት ባሪያ ነው» ሲል ሰው ሁሉ በኃጢአቱ መገዛቱንና ከሁኔታው ለመውጣት አለመቻሉን ያሳያል፤ ዮሐ. 8፥34። ሰው በኃጢአቱ ምክንያት ከፍ ያለ ዕዳ አለበትና ይህን ዕዳ ራሱ ሊከፍል አይችልም። ሰው የኃጢአት ባሪያ ሆኖ ለጊዜው በዚህ ዓለም ይኖራል፤ ከዚያም በኋላ በኃጢአቱ ለዘለዓለም ይሞታል፤ ዮሐ. 8፥21፤ ሮሞ 6፥23፤ ዕብ. 9፥27።

በአዲስ ኪዳን ዘመን ሰዎች በገበያ በባርነት ይሸጡ ነበር። ሰው ባሪያ ገዝቶ ነፃነትን ሊሰጠው ይችላል ነበር። ከባርነት እንዲወጣ ለሰው የሚከፈልለት ዋጋ «ቤዛ» ይባላል። ሰው ከሞት ባርነት በታች ስለሚኖር ለነፃነቱ የሚከፈለው ቤዛ የእርሱን ስፍራ የሚወስድ የሌላ ሰው ሞት ነው። በዚህ አሳብ መሠረት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «የሰው ልጅም ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም» ብሎ ተልእኮውን ገለጠ፤ ማር. 10፥45።

ጳውሎስም፡ «በውድ ልጁም፡ እንደ ጸጋው ባለጠግነት መጠን፡ በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አገኘን እርሱም የበደላችን ስርየት» በማለት ክርስቶስ በመሞቱ ነፍሱን እንደሰጠና ይህም የሚያምኑበት ሁሉ ለኃጢአታቸው ይቅርታ የሚያገኙ መሆናቸውን አሳይቷል፤ ኤፌ. 1፥7። ለጢሞቴዎስም ሲጽፍ፡ ክርስቶስ ኢየሱስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው በመሆኑ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል «መካከለኛ» ነው፤ «መካከለኛነቱንም» የፈጸመው «ራሱን ለሁሉ ቤዛ» በመስጠቱ እንደሆነ ገልጧል፤ 1ጢሞ. 2፥5-6።

ጴጥሮስ ደግሞ ክርስቶስ ጻድቅና ቅዱስ ሆኖ ስለ ሰዎች ቤዛ ራሱን በመስጠት (በመዋጀት) ከከንቱ ኑሮአቸው ነፃ እንዳወጣቸው ለመግለጥ «ከአባቶቻችሁ ከወረሳችሁት ከከንቱ ኑሮአችሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን፡ ነውርና እድፍ እንደሌለው እንደ በግ ደም በክቡር የክርስቶስ ደም እንደተዋጃችሁ ታውቃላችሁ» አለ፤ 1ጴጥ. 1፥18፡19።

የክርስቶስ ቤዛነት በተለይ በምን ይታያል? ከሕግ በታች ያሉ የሕግን ትእዛዛት ሁሉ መፈጸም አለባቸው፤ አለበለዚያ የተረገመ ናቸው። ሕግን የፈጸመ አንድም አይገኝም፤ ስለዚህ

ሰዎች ሁሉ የተረገሙ ናቸው። ክርስቶስ ግን በመስቀል ላይ ለኃጢአተኞች እርግግን ሆኖ ከሕግ እርግግን ዋጀን፤ ወደ አዲስ ሕይወትና ተስፋም አሸጋገረን፤ ገላ. 3፡10፡13-14።

4. «ጽድቅ» የክርስቶስ ሞት ሕጉን መፈጸሙን ያሳያል

ጳውሎስ «አሁን በደሙ ከጸደቅን በእርሱ ከቀጣው እንድናለን» ብሏል፤ ሮሞ 5፡9። ከላይ ክርስቶስ ከሕግ እርግግን በደሙ ነፃ እንዳወጣን አይተናል። ከሕግ ፍርድ ነፃ ስላወጣን የእግዚአብሔር ቀጣ አያስፈራንምና በአዲስ ሕይወት መኖር እንችላለን። ምክንያቱም የሕግ ዋጋ ተከፍሏልና የሚያስኩንን ነገር የለም። ይህንም በምዕራፍ 3 ውስጥ «ያጸደቀው ዳኛው ነው» በሚለው ምሳሌአዊ ታሪክ አይተናል።

ከዚህ በላይ እንደተመለከትነው ሐዋርያት የክርስቶስን ሥራ ለማብራራት በፍርድ ቤት በ«ጽድቅ»፡ በቤተ መቅደስ በ«ማስተስረያ»፡ በገበያ በ«ቤዛ» ምሳሌነት ተጠቀሙ። ክርስቶስ የሕግን ቅጣት በመቀበሉ ሕዝቡን በሕግ ፊት አጸደቀ፤ ደሙን በማፍሰሱ ማስተስረያ ሆኖ ሕዝቡን ከእግዚአብሔር ቀጣ ሸፈነ፤ ቤዛንም በመክፈሉ ሕዝቡን ከኃጢአት ባርነት ነፃ አወጣ። ስለ ክርስቶስ ሞት ብዙ ሰዎች የማያስተውሉት አንድ ነገር አለ፤ ይኸውም ክርስቶስ የኃጢአተኞችን በደል በመሸከም የእግዚአብሔርን ጽድቅ ገለጠ። ክርስቶስ ባይሞት ኖሮ እግዚአብሔር ለኃጢአተኞች ምሕረት ማሳየት እንዴት ይችላል ነበር? ሰዎች ሲያጠፉ በምን መሠረት ሊታገሣቸው ይገባው ነበር? የሚል ነው። የእግዚአብሔር ሕግ የእግዚአብሔርን ባሕርይ እንደሚገልጥ አይተናል (ም. 1 ይመ.)። ነገር ግን የራሱን ሕግ ካላከበረ፡ እርሱ እንዴት ጻድቅ ይሆናል? በሕጉ መሠረት እግዚአብሔር

ለሰው ሳያደላ እንደ ሥራው ይፈርዳል፤ ሮም 2፥9-10። እንግዲህ እግዚአብሔር ጻድቅ ሆኖ ለኃጢአተኞች ምሕረት ለማሳየት በኃጢአተኞች ፈንታ የሕጉን ኩነጅ የሚቀበለውን ንጹሕ የሆነውን የራሱን ልጅ ለሞት አሳልፎ ሰጠ፤ በዚህም ጽድቁን አሳየ። ስለዚህም የክርስቶስ መስቀል የእግዚአብሔር ጽድቅ መግለጫና ማረጋገጫ ነው፤ «እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስተሰረያ አድርጎ አቆመው፤ ይህም በፊት የተደረገውን ኃጢአት በእግዚአብሔር ችሎታ ስለ መተው ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው፤ ራሱም ጻድቅ እንዲሆን በኢየሱስም የሚያምነውን እንዲያጸድቅ አሁን በዚህ ዘመን ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው»፤ ሮም 3፥25-26።

አብርሃምና ሌሎች የብሉይ ኪዳን ምእመናን ሙሉ በሙሉ ባያስተውሉትም፤ እግዚአብሔር በእነርሱ ምትክ ልጁን እንደሚልክ ዐውቀው ነበርና አሁን በክርስቶስ ሞት የተገኘው ማስተሰረያ ለአዲስ ኪዳን አማኞች ብቻ ሳይሆን፤ ለብሉይ ኪዳን አማኞችም ጭምር በመሆኑ የእግዚአብሔር ጽድቅ ተገልጧል። የክርስቶስ ሞት የእግዚአብሔርን ጽድቅ ያንጸባርቃል፤ ምክንያቱም ጽድቁ ወደ ሰው የሚተላለፈው እግዚአብሔር የኃጢአተኛን በደል ቸል በማለቱ ሳይሆን፤ የሕግን ቅጣት በራሱ ልጅ ሙሉ በሙሉ በመክፈሉ ነው።

ስለ እግዚአብሔር ጽድቅ አንድ ሌላ ጥያቄ ሊነሣ ይችላል። ይኸውም አንድ ወገን ሁለተኛውን ወገን ሲበድልና፤ ሦስተኛ ወገን ቅጣቱን ቢቀበልለት፤ ፍትሕ እንዴት ይፈጸማል? የሚለው ነው። የዚህ ጥያቄ መልስ፤ ከወንጌሉ አኳያ ቅጣቱ የተፈጸመበት ሦስተኛው ወገን አይደለም፤ ተበዳዩ እግዚአብሔር ሲሆን፤ እግዚአብሔር ራሱ ሰው ሆኖ ኃጢአተኛውን ለማጽደቅ ደሙን በማፍሰስ ጽድቁን አሳየ የሚል ነው።

ክርስቶስ በእኛ ስፍራ በመሞቱ ያደረገልንን የሚገልጡ ብዙ ምሳሌዎች አሉ። እንደገና ከ«መሪ ብርሃን» ለጽድቅ መንገድ ከሞት ወደ ሕይወት (1ኛ መጽሐፍ) «ዶሮና ጫጩቶቿ» በሚለው ርእስ ሥር የተጻፈውን እንመልከት ፡-

ዶሮና ጫጩቶችዋ

ከዕለታት አንድ ቀን አንዲት ዶሮ በሣር ውስጥ እንቅላል ጣለች። ዐሥር እንቅላል እስኪሞላ ድረስ ሳታቋርጥ በየቀኑ ትጥል ነበር። ከዚያም በኋላ እንቅላልዋን እስከ ሦስት ሳምንት ድረስ ታቀፈችና በ21ኛው ቀን ዐሥር ጫጩቶችን ፈለፈለች።

ነገር ግን በሣር ውስጥ ዶሮና ጫጩቶች እንደነበሩ ያላወቀ ሰው ሣሩን አቃጠለው። እሳቱ በኃይል ነዶ እየተያያዘ ሲሄድ ዶሮዋ ደንግጣ ጫጩቶችዋን፤ ቁህ! ቁህ! ቁህ! ብላ ጠራቻቸው። እነርሱ ግን ትንንሾች ስለሆኑ ሸሽተው ሊያመልጡ አልቻሉም። እናታቸው ለብቻዋ አምልጣ ልትተዋቸው ሳታስብ ከክንፎችዋ በታች ሠውራ ታቀፈቻቸው። እሳቱ በሳይዋ ላይ ካለፈ በኋላ እናትዮዋ ተቃጥላ ሞታ ተገኘች። ጫጩቶችዋ ግን በሕይወት ተገኙ።

ያች ዶሮ ሕይወትዋን ስንኳ እስክትለውጥላቸው ድረስ

ጫጩቶችዋን ወደደች። ይህም የእግዚአብሔር የአምላካችን ፍቅር ምሳሌ ነው፤ በመዝሙረ ዳዊት ተጽፎ እንደሚገኝ «በላባዎቼ ይጋርድሃል፤ በክንፎቼም በታች ትተማመናለህ»፤ መዝ. 91፥4።

እንደዚሁም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ዓለም በነበረ ጊዜ ሰዎችን ሁሉ ከጉዳትና ከጥፋት ለመጠበቅ ይወድ ነበርና ብዙዎች ወደ እርሱ መጥተው ሊታመኑበት እምቢ ባሉ ጊዜ፤ እርሱ በሐዘን ድምፅ፡ «ኢየሩሳሌም፤ ኢየሩሳሌም ሆይ፤ ... ዶሮ ጫጩቶችዋን ከከንፎችዋ በታች እንደምትሰበሰብ ልጆችሽን እሰበሰብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደድሁ! አልወደዳችሁምም»፤ ማቴ. 23፥37 እለ።

ፍቅሩ እጅግ ታላቅ ስለሆነ እኛን ሁላችንን ከሰይጣንና ከገሃነመ እሳት ለማዳን ብሎ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሕይወቱን ሰጠልን። ስለዚህ እኛ እምቢ ሳንለው ታምነንበት ወደ እርሱ እንጠጋ።

በጸሎተ ሐሙስ፤ በሮም ወታደሮች ግቢ ሦስት የእንጨት መስቀሎች ተዘጋጁ፤ በእነርሱም ላይ በማግሥቱ ሦስት ወንጀለኞች ተሰቅለውባቸው እንዲሞቱ ፍርድ ተሰጥቶ ነበር። ከሦስቱ ወንጀለኞች አንዱ በከተማ ሁከትና ዐመፅ በማስነሣት፤ ነፍስ በመግደል የታወቀ በርባን የተባለ ወንበዴ እስረኛ ነበረ። በፋሲካ በዓል ደንብ መሠረት እጅግ አስቸጋሪ ወንጀለኛ የነበረው በርባን ተፈትቶ ለእርሱ በተዘጋጀው መስቀል ላይ ኢየሱስ ተሰቅሎ ሞተ። አራቱ ወንጌላውያን በበርባን ፈንታ ኢየሱስ በመሞቱ ላይ ያተኮራሉ፤ በተለይም ማርቆስ «ጲላጦስም የሕዝቡን ፈቃድ ሊያደርግ ወዶ በርባንን ፈታላቸው፤ ኢየሱስንም ገርፎ እንዲሰቀል አሳልፎ ሰጠ»፤ ማር. 15፥15 ብሏል።

ክርስቶስ በሞቱ ያደረገልንን ስናስተውል ምን ማድረግ ይገባናል? ጳውሎስ ስለዚህ ሲያስተምር «የክርስቶስ ፍቅር ግድ ይለናልና፤ አንዱ ስለ ሁሉ ሞተ... በሕይወትም ያሉት ስለ እነርሱ ለሞተውና ለተነሣው እንጂ ወደ ፊት ለራሳቸው እንዳይኖሩ ስለ ሁሉ ሞተ» ብሏል፤ 2ቆሮ. 5፥15። ስለ

ራሱም ሲናገር «... አሁንም በሥጋ የምኖርበት ኑሮ በወደደኝና ስለ እኔ ራሱን በሰጠው በእግዚአብሔር ልጅ ላይ ባለ እምነት የምኖረው ነው»፤ ገላ. 2፥20። ጳውሎስ አንድ ትልቅ ነገር ተረዳ፤ ይኸውም እርሱ ብቻ በዓለም ኃጢአተኛ ቢሆን እንኳ፤ ክርስቶስ ለእርሱ ብሎም ይሞት እንደነበር ነው። ሰው ይህን ከተረዳ ሙሉ በሙሉ ለክርስቶስ እንዴት አይኖርም?

ሰው በእግዚአብሔር ጸጋና በክርስቶስ ደም እንደሚጸድቅ አይተናል። በሚከተለው ምዕራፍ ሰው ለራሱ ይህን ጽድቅ እንዴት እንደሚቀበል እንመረምራለን።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የክርስቶስን ሞት በማመልከት፤

ሀ) ደም፤ ለ) ማስተሰረያ፤ ሐ) ቤዛ፤ መ) ጽድቅ ምን ምን ነገሮችን ያሳያሉ?

2. ክርስቶስ በኃጢአተኞች ፈንታ ባይሞት ኖሮ፤ እግዚአብሔር ጸድቅ ሆኖ ሳለ ይቅር ሊላቸው ይችላል ነበርን? ለምን?

3. ክርስቶስ በሰው ፈንታ እንደሞተ እንዴት ታስረዳለህ?

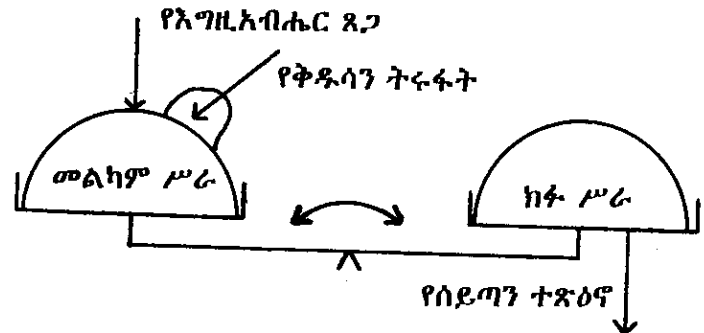
የጽድቅ መንገድ (ክፍል 1)

ክርስቲያኖች ሁሉ በእግዚአብሔር ጸጋና በክርስቶስ ሞት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ያምናሉ። ከጥቂቶች በስተቀር ለሰው ደኅንነት የእግዚአብሔር ጸጋና የክርስቶስ ሞት አስፈላጊ መሆናቸውን ይቀበላሉ። ነገር ግን በክርስቲያኖች መካከል ኃጢአተኛ የደኅንነትን በረከት እንዴት እንደሚቀበል ወይም እንዴት እንደሚያገኝ ብዙ የተለያዩ አሳቦች አሉ። ይህንም ለማሳየት የሚከተለውን ጥያቄ እንጠይቅ፡- «ሰው በእምነት፣ በሥራ ወይስ በእምነትና በሥራ ይጸድቃል?» ይህ ጥያቄ የተሟላ ጥያቄ አይደለም፤ ምክንያቱም እምነትና ሥራ በልዩ ልዩ መንገድ ይተረጎማሉ፤ እንደዚሁም ሥራን በተመለከተ ሰው ከማመኑ በፊት ወይስ በኋላ የሚሠራው ነው? ብለው የሚጠይቁ አሉ። ከዚህ የተነሣ ከሰው በኩል ለደኅንነት የሚፈለገውን በተመለከተ ብዙ የአስተሳሰብ ውዝግብ አለ፤ ይህም ደግሞ ከዓለም ሕዝብ አሳብና ከአገር ባህል ሊነሣ ይችላል። እንግዲህ በመጀመሪያ ከቤተ ክርስቲያን ውጪ የሚኖሩትን ሰዎች አስተሳሰብ ለመጥቀስ እንሞክር።

በአጠቃላይ አስተያየት ሰዎች በሁለት እንደሚከፈሉ ይታሰባል። ይኸውም መልካምና ክፉ ሰዎች በመባል ነው። ከሞቱ በኋላ ለዘላለም ይለያያሉ። ከዚያም መልካም ሰዎች በምቶት፣ ክፉ ሰዎች ደግሞ በመከራ ውስጥ ይገኛሉ። ስለዚህ የዓለማዊያን ሰዎች አሳብ ሰው እንደ ሥራው ይቀበላል፤ ለሚያደርገውም ሁሉ ተጠያቂነትና ኅላፊነት አለበት የሚል

ነው። አንድ ሌላ አስተሳሰብም አለ፤ ይኸውም ሰው በራሱ ፈቃድ መልካም ሥራ ሊሠራ ይችላል፤ በሌላ አነጋገር የሰው ጉድለት አለመቻሉ ሳይሆን፣ አለመፍቀዱ ነው የሚል ነው።

በስመ ክርስቲያን የሚኖሩ የአንዳንዶች አሳብ ደግሞ እንደ ሚዛን ያለ ነው። በአንድ በኩል መልካም ሥራ፣ በሌላ አቅጣጫ ደግሞ ክፉ ሥራ አለ። በአንድ በኩል የእግዚአብሔር ጸጋና እርዳታ አለ፤ ከዚህም ጋር የሚገኝ የጽድቃን ትሩፋት (ከታዘዘው በላይ የሚሠራ የፈቃድ ሥራ) አለ። በሚዛኑ ሌላ ክፍል በኩል ደግሞ የክፉ መናፍስት ተጽዕኖ አለ። ይህንም አስተሳሰብ እንደሚከተለው ልንገልጠው እንችላለን፡-

በዚህ አስተሳሰብ መሠረት ሰው የሚድን መሆኑን ሊያውቅ አይችልም፤ ምክንያቱም መልካም ሥራው በቂ መሆኑን ማን ሊያውቅ ይችላል? ደግሞም በራሱ በኩል ያለው መልካም ሥራ ዛሬ በቂ ቢሆንም፣ ነገ ደግነቱን የሚያፈርስ ትልቅ ኃጢአት እንደማይሠራ ሊያውቅ አይችልም። እንግዲህ ትምህርቱን እንድናስተውል ስለ መልካም ሥራ፣ ስለ እምነትና እንዲሁም በእምነትና በሥራ መካከል ስላለው ግንኙነት በጽሞና እንመርምር።

1. መልካም ሥራ

ከዚህ አስተሳሰብ በስተኋላ አንድ ትልቅ ጥያቄ አለ፤ ይኸውም መልካም ሥራ ምንድን ነው? የሚለው ነው። ለዚህ ጥያቄ በተለይ ሦስት መልሶች ይሰጣሉ። 1ኛው ፈሪሳዊው በምሳሌው እንደተናገረው «እንደ ሌላ ሰው ቀማኛና ዓመፀኛ አመንዝራ፤ ወይም እንደዚህ ቀራጭ» አለመሆን፤ ከብዙ ሌሎች ሰዎች የተሻሉ መሆን፤ ይህም በጠቅላላው አካሄድ ከግፈኞች ባለመተባበር፤ በተወሰነ ኃጢአት፤ ብዙ ጊዜ በዝሙት ተግባር ባለመሳተፍና የሌሎችን ጉልበት እየበዘበዙ በሕገ ወጥ መንገድ ገንዘብን ባለማካበት በመኖር መልካም ሰዎች እንደሆኑ ማሰብ፤ 2ኛው ደግሞ እንደ ፈሪሳዊው «በየሳምንቱ ሁለት ጊዜ እጠማለሁ፤ ከማገኘውም ሁሉ ዐሥራት አወጣለሁ» በማለት በቤተ ክርስቲያን የሚደረገውን ሥርዐት ሁሉ በመፈጸም መልካም ሰዎች እንደሆኑ ማመን፤ (ሉቃ. 18፥9-14)፤ 3ኛው ደግሞ መልካም ሥራ የተራቡትን በማብላት፤ የተጠሙትን በማጠጣት፤ እንግዶችን በመቀበል፤ የታረዙትን በማልበስ፤ የታመሙትንና የታሰሩትን በመጠየቅ እንደሚፈጸም ማመንና መቀበል ነው፤ ማቴ. 25፥42-44።

በአንድ በኩል መልካም ሥራ እነዚህ ሦስት አስተሳሰቦችን ያጠቃልላል፤ በሌላም በኩል ግን «ፍርድንና ምሕረትን ታማኝነትንም፤ በሕግ ያለውን ዋና ነገር ስለምትተዉ ወዮላችሁ» የሚለው የክርስቶስ ቃል ወደ መልካም ሥራ መሠረታዊ ሁኔታ ይመራናል፤ ማቴ. 23፥23። ስለ መልካም ሥራ የፈሪሳዊው አሳብ አፋዊ እንጂ ውስጣዊ አልነበረም። እግዚአብሔር ግን ከአፋዊ ሥራ ጋር የልብን ዝንባሌ ይመለከታልና መጽሐፍ ቅዱስ «በእምነት ያልሆነ ሁሉ ኃጢአት ነው» በማለት ማናቸውም ሥራ እንደ እግዚአብሔር

ትእዛዝ ቢሆንም እንኳን፤ በእግዚአብሔር እምነትና ፍቅር ላይ ካልተመረከቡ፤ ጉድለት አለበትና በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንደሌለው ያሳያል፤ ሮሞ 14፥13፤ ዕብ. 11፥6።

ሰውን ከመዳኑ በፊት እግዚአብሔር ያየዋል፤ ጸሎቱን ሊሰማ ይችላል፤ ለሰዎች ሁሉ መልካምን እንደሚያደርግ ሁሉ፤ ለዚያም ሰው መልካም ነገር ያደርግለታል። ሆኖም ሰውየው በሥራው መሠረት ተቀባይነትን ያገኛል ማለት ሌላ ነገር ነው። ቆርኔሌዎስ «ከቤተ ሰዎቹ ሁሉ ጋር እግዚአብሔርን የሚያመልክና የሚፈራ፤ ለሕዝብም እጅግ ምጽዋት የሚያደርግ፤ ወደ እግዚአብሔርም ሁልጊዜ የሚጸልይ» ሰው ነበረ። ሆኖም የእግዚአብሔር መልአክ፤ «ጸሎትህና ምጽዋትህ በእግዚአብሔር ፊት ለመታሰቢያ እንዲሆን ዐረገ። አሁንም ... ጴጥሮስ የተባለውን ስምዖንን አስጠራ፤ እርሱ አንተና ቤተሰብህ ሁሉ የምትድኑበትን ቃል ይነግርሃል» በማለቱ ቆርኔሌዎስ ገና በእግዚአብሔር ፊት ያልጸደቀ መሆኑን ገለጠለት፤ ሐ.ሥ. 10፥1-7፤ 11፥13-14። ጴጥሮስ ወደ ቤቱ ሲደርስ ስለ መልካም ሥራው ሳይሆን ስለ ክርስቶስ ወንጌል አስተማረውና መንፈስ ቅዱስን በመቀበል እግዚአብሔር እንደተቀበለው ዐወቀ፤ ሐ.ሥ. 10፥34-48።

እንግዲህ ከሰው የሚፈለገው የተወሰነ መልካም ሥራ ሳይሆን፤ እግዚአብሔርንና ሰውን እየወደደ የእግዚአብሔርን ሕግ ሁሉ እንዲፈጽም ነው (ያዕ. 2፥10)፤ ይህም በአፋዊ ድርጊት ብቻ ሳይሆን በልብ ውስጥም መፈጸም አለበት፤ ማር. 12፥29-31። ይህን የፈጸመ የለምና፤ «ጻድቅ የለም አንድ ስንኳ» ይላል የእግዚአብሔር ቃል፤ እንግዲህ ሰው በመልካም ሥራ ካልጸደቀ እምነት ሊያጸድቀው ይችላልን? እምነት ምንድን ነው?

2. እምነት

እግዚአብሔር የለም ባይ ሰው እንኳን አንድ ዐይነት እምነት አለው፤ ስለ ዓለም መፈጠር፣ ስለ ሰው ሕይወት፣ ስለ መልካምና ክፉ፣ ስለ ሞትና ከሞት በኋላ ስላለው ሁኔታ አሳብ አለው። ስለ እነዚህና እነዚህን ስለመሳሰሉት የዓለም መሠረታዊያን አስተሳሰቦች ሁሉም ሰው አሳብ አለው፤ ይህም የሰው እምነት ነውና የእያንዳንዱ ሰው እምነት በተለያየ ደረጃ ለምድራዊ ሕይወቱ መሠረት ይሆናል።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ አራት ዐይነት እምነት እንደሚከተለው ያሳስባል ፡-

ሀ) በአሳብ ብቻ የሚገለጥ እምነት፤ ይህ ዐይነቱ እምነት ትክክለኛ ትምህርት ሊኖረው ይችላል። ያዕቆብ አጋንንት እንደሚያምኑ ይገልጣል (ያዕ. 2፡19)፤ ነገር ግን እግዚአብሔርን ይቃወማሉ። አንዳንድ ሰዎች ኢየሱስ በተአምራቱ ምክንያት ከእግዚአብሔር የተላከ መሆኑን አመኑ፤ ክርስቶስ ግን «አይተማመንባቸውም ነበር»፤ ምክንያቱም ከልባቸው ጌታን አላመኑትምና፤ ዮሐ. 2፡23-25። ይህ እምነት በአሳብ ብቻ ነው። ይህ እምነት ያለው ሰው ወንጌልን በትክክል ለማስተማር ይችላል ይሆናል። ነገር ግን በወንጌል አይደሰትም፤ የእግዚአብሔርን ሥራ ለመሥራትም ፈቃደኛ አይደለም። ይህ ሰው ትምህርት ይኖረዋልና በዚህ «እምነት» መሠረት የሚጸድቅ ሊመስለው ይችላል። ነገር ግን የእርሱ እምነት ዕውቀት ብቻ ነውና እንደ አንድ ዐይነት «ሥራ» የሚቆጠር እንጂ እውነተኛና የሚያድን እምነት አይደለም፤ ማቴ. 7፡21-23።

ለ) ጊዜአዊ እምነት፤ ይህም እንደ መጀመሪያው ትክክለኛ አሳብ ሊይዝ ይችላልና በዚህ እምነት የሚመራ ሰው ከተወሰነ

ኃጢአት መታቀብና መልካም ነገር ለማድረግ ይሞክራል፤ እውነተኛ ክርስቲያን መምሰልም ይጀምራል፤ በወንጌልም እንኳ ይደሰታል። ክርስቶስ ስለ እነዚህ ሰዎች እንዲህ ብሎ መሰከረ «... ቃሉንም ሰምተው ወዲያው በደስታ ይቀበሉታል፤ ለጊዜውም ነው እንጂ በእነርሱ ሥር የላቸውም፤ ኋላም በቃሉ ምክንያት መከራ ወይም ስደት በሆነ ጊዜ ወዲያው ይሰናከላሉ»፤ ማር. 4፡16-17። ይህ ዐይነት እምነት ከስሜት የመነጨ ነውና ዘላቂ የሆነ የአኗኗር ለውጥ አያመጣም።

ሐ) ወደ ፈውስ የሚያደርስ እምነት፤ ይህ እምነት ብዙ ጊዜ ነፍስን ከሚያድን እምነት ጋር የተያያዘ ነው፤ ወይም ወደዚህ ሁኔታ የሚመራ ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰዎችን ሲፈውስ ብዙ ጊዜ ትኩረት ያደረገው በድርጊታቸው ሳይሆን፤ በእምነታቸው ላይ ነው፤ ማቴ. 8፡10፤ 9፡2፤ 29፤ 15፡28፤ ማር. 5፡34፤ 36፤ 10፡52፤ ሉቃ. 7፡50፤ 17፡19፤ ዮሐ. 4፡50። ሐዋርያትም የፈውስ ሥራን በተመለከተ በእምነት ላይ አተኩሩ፤ ሐ.ሥ. 3፡16፤ 14፡9፤ ያዕ. 5፡15። ከተፈወሱ ሰዎች የሚበዙቱ ክርስቶስን ተከተሉ (ማር. 10፡52፤ ሐ.ሥ. 3፡8)፤ የተወሰኑት ግን ክርስቶስን እንዳልተከተሉት የሚያሳዩ አንዳንድ ፍንጮች አሉ፤ ሉቃ. 17፡17፤ ገላ. 3፡1፤ 5።

መ) የዘላለም ሕይወት የሚያስገኝ እምነት፤ ይህ እምነት በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተመሠረተ ነውና ተስፋው ቃሉን በሰጠው ላይ ነው፤ እንደ ተስፋ ቃሉም በእርሱ ላይ ያርፋል። በዚህ ዐይነቱ እምነት ጥላ ሥር የሚገኝ ሰው በመጽሐፍ ቅዱስ የተሰጠውን የተስፋ ቃል አምኖ ለሕይወቱ መሠረት በማድረግ ይኖራል። እግዚአብሔር ያለውን ይቀበላል፤ ተስፋ የሰጠውንም በሌላ መንገድ ለማግኘት ጥረት አያደርግም።

ይህ እምነት አንድ የሥራ ዐይነት ሳይሆን፤ ከክርስቶስ ጋር ሰውን የሚያገናኝ ልባዊ እርምጃ ነው። አንድ ሰው ይህን ግንኙነት የሚፈጽመው ወደ ክርስቶስ ሲሄድ ነው። «እናንተ ደካሞች ሸክማችሁ የከበደ ሁሉ፤ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም አሳርፋችኋለሁ። ቀንበሬን በላያችሁ ተሸክሙ...» (ማቴ. 11፡28-29) በማለት ክርስቶስ እንደተናገረው ወደ ክርስቶስ መሄድ ማለት ነው። ወደ እርሱ ለሚሄደው ሰው ደግሞ «ወደ እኔም የሚመጣውን ከቶ ወደ ውጭ አላወጣውም» የሚለውን ታላቅ ማበረታቻ ሰጥቷል፤ ዮሐ. 6፡37።

የዚህ እምነት ባለቤት «እርሱ ራሱ በሥጋው ጋጢአታችንን በእንጨት ላይ ተሸክመ፤» የሚለውን የተስፋ ቃል በማስተዋል፤ ያለበትን ዕዳ በጽም፤ በጸሎት፤ በምጽዋት ወይም በሌላ ዐይነት መልካም ሥራ መክፈል ትቶ፤ ክርስቶስ ለእርሱ ያመጣለትን ጽድቅ በማሰብ እያመሰገነ በጽም፤ በጸሎት፤ በምጽዋትና በሌላም ዐይነት መልካም ሥራ እግዚአብሔርንና ሰውን በደስታ ያገለግላል፤ 1ጴጥ. 2፡24።

በተጨማሪም «እኔ ሕይወት እንዲሆንላቸው እንዲበዛላቸውም መጣሁ» የሚለውን የተስፋ ቃል ሲያነብ፤ በሕይወት መንገድ በትክክል መራመድ የሚያስችል ብቃት የሌለው መሆኑ አያስፈራውም፤ ሕይወት ብቻ ሳይሆን ከሚያስፈልገው ሁሉ በላይ ከክርስቶስ እንደሚቀበልም ስለሚያውቅ፤ ያለውን ሁሉ ሳያመነታ ለክርስቶስ ያስረክባል፤ ዮሐ. 10፡10።

ያዕቆብ ስለ ሕያውና ስለ ምውት እምነት ጽፏል። «ሥራ የሌለው እምነት ቢኖር በራሱ የሞተ ነው» እና «... እምነትህን ከሥራህ ለይተህ አሳየኝ፤ እኔም እምነቴን በሥራዬ አሳይሃለሁ»፤ «ከነፍስ የተለየ ሥጋ የሞተ እንደሆነ እንዲሁ ደግሞ ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነው» በማለቱ ሕያው

እምነት ወደ ሥራ እንደሚመራና የአንድ ሰው እምነት ሕያው ወይም ምውት መሆኑን የምናውቀው አካሄዱን በመመልከት እንደሆነ አሳይቷል፤ ያዕ. 2፡14-18፡26።

እምነትን በአራት መንገዶች ለይተን አይተነዋል። ሆኖም እምነት ከአንድ የእምነት ዐይነት ወደ ላቀ የእምነት ደረጃ ሊያድግ ይችላል። ይህን ስንል የመጀመሪያው የእምነት ዐይነት ዋጋቢ ነው ማለታችን አይደለም። ብዙ ሰዎች የሃይማኖትን ትምህርት ተረድተው ለመከተል እጅግ ሲደክሙ ይታያሉ። ትምህርቱም በተረዱበት ረገድ ከብዙ ስሕተት ሊያድናቸው ይችላል፤ ልባዊ እምነትን ወደ ማግኘትም ይመራቸዋል። ለምሳሌ ሰው የክርስትናን ትምህርት ሲያጠና በእግዚአብሔር ዘንድ የስም ሦስትነት፤ ማለትም አብ፤ ወልድና መንፈስ ቅዱስ እንዳለ ስለሚረዳ «ሥላሴ የለም» በሚለው የስሕተት ትምህርት አይጠመድም። ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲማርም እርሱ ፍጹም አምላክ፤ ፍጹም ሰውም መሆኑን ያውቃልና «ክርስቶስ ከሰው በላይ፤ ከአምላክ ግን በታች የሆነ ፍጡር ነው» ከሚለው አርዮሳዊ ትምህርት ይጠበቃል። ሆኖም በሥላሴና በትሥጉት (ወልድ ሰው በመሆን) በአእምሮ ማመን ብቻ አይበቃም። አጋንንትም እንኳ በዚህ ደረጃ «እውነትን» ያውቃሉ፤ ያዕ. 2፡19። ለደኅንነት ግን በዚህ ትምህርት መሠረት ማደግ ያስፈልጋል።

ከመጽሐፍ ቅዱስ በእምነት ስለማደግ ሁለት ምሳሌዎችን እንመልከት። አብራም ልጅ ባለመውለዱ ሲጨነቅ ሳለ፤ የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ሲል መጣለት ፡- «ወደ ሰማይ ተመልከት፤ ከዋክብትንም ልትቈጥራቸው ትችል እንደሆነ ቅጥር... ዘርህም እንደዚሁ ይሆናል»። መጽሐፍ ቅዱስ «አብራም በእግዚአብሔር አመነ፤ ጽድቅም ሆኖ ተቈጠረለት» የሚለውን እውነተኛ ምስክርነት በመስጠት አብራም በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት ማግኘቱን ይገልጣል፤ ዘፍ.

15÷1-6። አብራም ቃሉን አመነ፤ ነገር ግን በሰው ዘዴ ልጅ ለማግኘት ሞከረ፤ ዘፍ. ም. 16። እግዚአብሔር በድርጊቱ አልተደስተምና ለ14 ዓመት አብራምን ዝም ብሎት ቈየ፤ ዘፍ. 17፤ 1ን ከ16፤ 16 ጋር አነጻጽሮ። ከ14 ዓመት በኋላ እግዚአብሔር የግዝረትን ቃል ኪዳን ሰጠው፤ ስሙንም ከአብራም ወደ አብርሃም ለወጠው፤ ከሣራ ይስሐቅን ለመውለድ አበቃው፤ ዘፍ. ም. 17። ዘር ስለማግኘት የተሰጠውን የተስፋ ቃል ከተቀበለ 30 ዓመታት ያህል በኋላ ውድ ልጁን እንዲሠዋ ሲታዘዝ፤ ልጁን በማቅረብ እምነቱ ፍጹም ሆኖ ተገኘ፤ ዘፍ. ም. 22፤ ዕብ. 11፤ 17-19፤ ያዕ. 2፤ 23። ይህ አንደኛው ምሳሌ ነው።

ሁለተኛው ምሳሌ በዮሐ. 4፤ 46-54 ተጽፎ ይገኛል። በዚህ ታሪክ ስለ ልጁ የሹሙ እምነት በሦስት ደረጃዎች እያደገ ሲሄድ ይታያል። በመጀመሪያ ስለ ክርስቶስ ዝና ሰምቶ ወይም ምናልባት ሲያገለግል አይቶ ተአምራትን ማድረግ እንደሚችል አመነ፤ ቀ. 46-49። ይህ በአሳብ ደረጃ ያለ እምነት ነበረ። ሁለተኛ ኢየሱስ «ሂድ፤ ልጅህ በሕይወት አለ» ሲለው፤ የነገረውን ቃል አምኖ ሄደ፤ ይህም ቃሉን አምኖ በቃሉ መሠረት የመኖር እምነት ወይም ወደ ፈውስ የሚያደርስ እምነት ነው፤ ቀ. 50። አገልጋዮቹ ስለ ልጁ ፈውስ ሰዓት ሲነግሩት፤ እርሱ የክርስቶስን ቃል ብቻ ሳይሆን ራሱን ክርስቶስን አመነ፤ ይህም ሰውን ከክርስቶስ ጋር የሚያገናኝና ወደ ደኅንነት የሚያደርስ እምነት ነው፤ ቀ. 51-53።

ክርስቶስ በእርሱ ስለማመን አንዳንድ ከባድ ምሳሌዎችን ይሰጠናል። «የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ» በማለቱ ሰውነቱን የጤፍ ወይም የስንዴ እንጀራ ማድረጉን ሳይሆን፤ ሰው እንዲድን እርሱን ራሱን ከእያንዳንዳችን ጋር ማዋሐድ፤ አንድ ማድረግ፤ ወደ ሕይወታችን ማስገባት እንደሚያስፈልግ ያሳያል። ይህ ጥምረት በእምነት የሚሆን ስለ መሆኑ

እንደሚከተለው ይገልጣል ፡- «ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም በእኔ የሚያምንም ሁልጊዜ ከቶ አይጠማም»፤ ዮሐ. 6፤ 35። በይበልጥ ደግሞ ፡- «እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ የሰውን ልጅ ሥጋ ካልበላችሁ ደሙንም ካልጠጣችሁ በራሳችሁ ሕይወት የላችሁም። ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘለዓለም ሕይወት አለው፤ እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሣዋለሁ» በማለት እምነትን በመብላትና በመጠጣት ምሳሌ ሲገልጠው እናያለን፤ ዮሐ. 6፤ 53-54።

ይህን ከሰሙት ውስጥ ብዙዎቹ ምሳሌ መሆኑን አልተረዱም (ቀ. 52፤ 60)። ዛሬም ይህ ትእዛዝ ለብዙዎች «ቅዱስ ቍርባን» ወይም «ሥጋ ወደሙ» ብለው የሚጠሩትን የጌታ እራት በመቀበል የሚፈጸም ይመስላቸዋል። ይህ ጥቅስና የመጨረሻው የጌታ እራት አንድ ታላቅ እውነትን እንደሚያስተምሩ ግልጽ ነው፤ ይኸውም ሰው የዘለዓለምን ሕይወት የሚያገኘው ከክርስቶስ ብቻ መሆኑን ነው። ነገር ግን ይህ ጥቅስ የጌታን እራት የሚያመለክት እንዳልሆነ ምንባቡን ረጋ ብሎ በመመርመር መረዳት ይቻላል። ምክንያቱም 1ኛው ከዚህ ጥቅስ በፊት «እውነት እውነት እላችኋለሁ በእኔ የሚያምን የዘለዓለም ሕይወት አለው» ብሎ ነበር፤ ቀ. 47። እንደዚሁም ከጸሎተ ሐሙስ በፊት የዘለዓለም ሕይወት የሚገኘው በእምነት መሆኑን ብዙ ጊዜ ክርስቶስ አስተምሮ ነበር፤ ዮሐ. 1፤ 12፤ 3፤ 16፤ 18፤ 36፤ 5፤ 24፤ 6፤ 29። 2ኛው ክርስቶስ ይህን ቃል የተናገረው ሥርዐተ ቍርባንን ከመደንገጉ አንድ ዓመት በፊት በመሆኑ፤ ቃሉ ቅዱስ ቍርባንን የሚያመለክት ሆኖ ቢገኝ ለአድማጮቹ ምንም ትርጉም አይሰጥም ነበር፤ ዮሐ. 6፤ 4። 3ኛው ቅዱስ ቍርባን የተደነገገው ለምእመናን፤ የተነገረውም ለሐዋርያት ሲሆን፤ በዚህ ጊዜ የተነገረው ቃል ግን ላላመኑትና ለተራው ሕዝብ ሁሉ ነበረ።

ቅዱስ ቍርባንን ሰው የሚቀበለው አምኖ የዘላለም ሕይወት ስላለውና ያ ሕይወት እንዲጸናለት እንጂ ገና እንዲያገኘው አይደለም። አንድ ሰው ቅዱስ ቍርባንን በመቀበል ይደሰታል፤ በእምነቱ ይጸናል፤ እንደገና ለክርስቶስና ለወንጌል ሥራ ራሱን ይሰጣል። ስለዚህ ቅዱስ ቍርባን፤ ሰው የዘላለምን ሕይወት የሚቀበልበት የእምነት የመጀመሪያ እርምጃ ሳይሆን፤ ከእምነት መግለጫዎቹ አንዱና የእምነት ማበልጸጊያ ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ሙሴም በምድረ በዳ እባብን እንደሰቀለ፤ እንዲሁ በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ የሰው ልጅ ይሰቀል ይገባዋል» በማለት ስለ እምነት ሌላ ምሳሌ ሰጥቷል፤ ዮሐ. 3፡14-15። የተጠቀሰው ታሪክ በዘኁ. 21፡5-9 ተጽፎ ይገኛል። ሕዝቡ ከጉዞ ድካም እንደዚሁም ከተሰማቸው ምግብና ካጋጠማቸው የውሃ እጥረት የተነሣ ባለመደሰታቸው በእግዚአብሔርና በሙሴ ላይ አጉረመረሙ። እግዚአብሔርም ባለማመናቸውና የማይገባ ንግግር በማሰማታቸው መርዘኛ እባቦችን ሰደደባቸው፤ ከእስራኤል ብዙ ሰዎች ሞቱ። ሕዝቡ ኃጢአታቸውን ተረድተው ወደ ሙሴ በመሄድ ያደረጉትን ተናዝዘው፤ እነዚህ ተናካሽ እባቦች ይወገዱላቸው ዘንድ እግዚአብሔርን እንዲማጸንላቸው ሙሴን ለመኮት። በዚህ መሠረት ሙሴ ወደ እግዚአብሔር በጸለየ ጊዜ፤ አንድ የነሐስ እባብ ሠርቶ በእንጨት ላይ እንዲሰቅል ታዘዘ፤ በእባብ የተነከሰ ሁሉ የተሰቀለውን እባብ በሚያይበት ጊዜ ይድናል የሚለው የተስፋ ቃል ተሰጠ።

የነሐስ እባብ ከተሰቀለ በኋላ የሆነውን ማሰብ አያስቸግርም። መልእክተኞች ተልከው «በእባብ የተነከሰ ሁሉ ወደተሰቀለው ወደ ነሐስ እባብ ይመልከት፤ ከመርዙ ይድናል»

በማለት የምሥራች ቃል አወሩ። ወደየድንኳኑ ሲገቡ አንዱ «ግድ የለም፤ የእኔ ሥቃይ እንደ ሌሎች አይደለም» ሲል፤ ሌላው «ሥቃዬ ከመጠን በላይ ነው፤ ፍጹም አልድንም»፤ ከፊሉ ደግሞ «ሌላ መድኃኒት አግኝቻለሁና እድናለሁ»፤ ሌላውም «አሁን ወደ ልቅሶ መሄድ አለብኝ፤ ወደ ነሐሱ እባብ ኋላ እመለከታለሁ» ብለው ምክንያት በመፍጠር ሳይመለከቱ የቀሩ ሞቱ። እባብ የነከሳቸው ወደ ነሐሱ እባብ ቀና ብለው የተመለከቱ ሁሉ ግን እግዚአብሔር በሰጠው የተስፋ ቃል መሠረት ዳኑ። እንዲድኑ ምን ማድረግ ነበረባቸው? መፍትሔው መመልከት ብቻ ነው። በእባቡ መርዝ ምክንያት ከነሐስ የተሠራ እባብ እንደተሰቀለ ሁሉ፤ በኃጢአታችን ምክንያት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተሰቀለ። እንደዚሁም ወደ ነሐስ እባብ የተመለከተ ሁሉ እንደዳነ፤ ወደ ክርስቶስ መስቀል የሚመለከት፤ ማለትም በክርስቶስ መስቀል ተስፋ የሚያደርግ ሁሉ ከኃጢአቱ ይድናል። በምድረ በዳም በእባብ የተነደፈ ሰው ሕይወቱን ለማስረዘም ወደ ተሰቀለው እባብ እንደተመለከተ ሁሉ፤ ኃጢአተኛም የዘላለም ሕይወትን ለመቀበል በተሰቀለው ክርስቶስ ማመን አለበት። በዚህ ታሪክ መመልከት ያለብን የእምነትን ምሳሌ ነው።

በዮሐ. 3፡14-15 ክርስቶስ እምነትን ከመስቀሉ ጋር አያያዘው። ከሕማማቱ በፊት ግን እምነት ብዙ ጊዜ ከክርስቶስ ሞት ጋር ሲያያዝ አይታይም። የአብርሃም እምነት ልጅ በመውለድ ላይ የሚያተኩር ነበር። በዕብራውያን ምዕራፍ 11 የብሉይ ኪዳን ሰዎች በእግዚአብሔር አምነው ብዙ ነገርን እንዳደረጉ እናያለን። በወንጌል ታሪክም በእምነት ብዙ ሰዎች እንደተፈወሱ እንመለከታለን። እነዚህ ሰዎች ሁሉ በእምነት የእግዚአብሔርን ኃይል ቀመሱና እግዚአብሔርን በመጠኑ ዐወቁ። ከክርስቶስ ሕማማት በኋላ ግን በሐዋርያት ትምህርት ክርስቶስ እንደሞተላቸውና እንደተነሣላቸው እንዲያምኑ

ይጠራሉ። ስለ ጽድቅም ሲያስተምሩ የትምህርታቸው ትኩረት በክርስቶስ ሞት ላይ ነው። ለምሳሌ ጳውሎስ «እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስተስሪያ አድርጎ አቆመው» ይላል፤ ሮሞ 3፥25። ደግሞም «በእምነት ከጸደቅን ... በደሙ ከጸደቅን» በማለቱ አማኙ በክርስቶስ መሥዋዕት ላይ ተስፋ በማድረግ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነትን እንደሚያገኝ ያሳያል፤ ሮሞ 5፥1፡9።

3. እምነትና ሥራ

አሁን የብዙ ሰዎችን አስተሳሰብ ወደሚመለከተው ወደ ዋናው ጥያቄ እንመጣለን፤ ይኸውም ሰው በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንዲያገኝ የሥራ ድርሻ ምንድንነው? የሚለው ነው። ያለ እምነት ሰው እግዚአብሔርን ማስደሰት እንደማይችል አይተናል። እንግዲህ እግዚአብሔር ሰውን በምን መሠረት ይቀበላል? በእምነት ብቻ ነውን? ወይስ በእምነትና ካመነ በኋላ በሚሠራው ሥራ?

ይህ ጥያቄ በሐዋርያት ዘመን ታላቅ ጥያቄ ነበረ፤ ዛሬም ቢሆን በሰው ደኅንነት ላይ የሚነሣ ዋና ጥያቄ ነው። ስለ ጽድቅ መንገድ በሮም መልእክት ምዕራፍ 3 የሚገኘው ዐቢይ ክፍል በሚቀጥለው ገጽ ላይ ይገኛል።

በዚህ አንቀጽ ውስጥ ሐዋርያው ኃጢአተኛው በእምነት እንደሚድን ስድስት ጊዜ ሲገልጥ ይታያል። ከዚህም ጋር በቀ. 21 «የእግዚአብሔር ጽድቅ ያለ ሕግ ተገልጧል» በማለት ሰው ከእግዚአብሔር የሚገኘውን ጽድቅ በሕግ መንገድ እንደማያገኝ ይታያል፤ ይህም አዲስ አሳብ አይደለም፤ ምክንያቱም የሙሴ ሕግና ነቢያት ይህን ያስተምራሉ።

- 21 አሁን ግን በሕግና በነቢያት የተመሰከረለት የእግዚአብሔር ጽድቅ ያለ ሕግ ተገልጧል፤
- 22 እርሱም፤ ለሚያምኑ ሁሉ የሆነ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የሚገኘው የእግዚአብሔር ጽድቅ ነው፤ ልዩነት የለምና፤
- 23 ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጐድሎአቸዋል፤
- 24 በኢየሱስ ክርስቶስም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጸጋው ይጸድቃሉ።
- 25 እርሱንም እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስተስሪያ አድርጎ አቆመው፤ ይህም በፊት የተደረገውን ኃጢአት በእግዚአብሔር ችሎታ ስለ መተው ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው፤
- 26 ራሱም ጽድቅ እንዲሆን በኢየሱስም የሚያምነውን እንዲያጸድቅ አሁን በዚህ ዘመን ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው።
- 27 ትምክህት እንግዲህ ወዴት ነው? እርሱ ቀርቶአል። በየትኛው ሕግ ነው? በሥራ ሕግ ነውን? አይደለም፤ በእምነት ሕግ ነው እንጂ።
- 28 ሰው ያለ ሕግ ሥራ በእምነት እንዲጸድቅ እንቁጥራለንና።

በተጨማሪም ጳውሎስ በገላ. 2፥16፤ «ነገር ግን ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንዲጸድቅ እንጂ በሕግ ሥራ እንዳይሆን ዐውቀን፤ ሥጋን የለበሰ ሁሉ በሕግ ሥራ ስለማይጸድቅ፤ እኛ ራሳችን በሕግ ሥራ ሳይሆን በክርስቶስ እምነት እንጸድቅ ዘንድ በክርስቶስ ኢየሱስ አምነናል» ሲል ሰዎች በሕግ ሥራ ሳይሆን በእምነት እንደሚጸድቁ ሦስት ጊዜ ደጋግሞ በመግለጥ ለዚህ ትምህርት አጽንኦት ይሰጣል። በዚህ

አንቀጽ ጳውሎስ ስለ ሙሴ ሕግ እንደሚናገር ግልጽ ነው፤ ምክንያቱም ጴጥሮስ በአይሁድና በአሕዛብ መካከል ልዩነትን በማድረግ ተሳስቶ ነበርና፤ ገላ. 2፡11-16።

በሮም 3፡28 ግን ጳውሎስ «ሰው ያለ ሕግ ሥራ በእምነት እንዲጸድቅ እንቁጥራለንና» ሲል የሙሴን ሕግ ብቻ የሚያመለክት መሆኑ ግልጽ አይደለም። ከዚህ በፊት በ2፡15 ላይ «የሕግ ሥራ» ብሎ የሙሴን ሕግ ያልሰሙትን፤ በሕጉ ልቡና የሚመሩትን አመልክቶ ነበር። ማርቲን ሉተር ሮም 3፡28ን ሲተረጉም፤ «ሰው ያለ ሕግ ሥራ በእምነት ብቻ እንዲጸድቅ እንቁጥራለንና» ብሎ እንደጻፈ የታወቀ ነው። «ብቻ» የሚለው ቃል ጳውሎስ በጻፈበት በግሪክ ቋንቋ አይገኝምና ያልተጻፈውን ቃል በመጨመሩ አናመሰግነውም። ሆኖም ቃሉን በመጨመር የጳውሎስን አሳብ ለውጦታልን የለወጠው አይመስልም። ጠቅላላው የጳውሎስ አሳብ ሂደት ሰው ያለ ሥራ በእምነት ብቻ እንደሚጸድቅ ይገልጻል። የሰው ሥራ በመጽደቁ ውስጥ ድርሻ ቢኖረው፤ በሥራው ሊመስል ይችላል ነበር። ለትምክህት ምንም ስፍራ የለም፤ ትምክህት የቀረው በእምነት ሕግ እንጂ በሥራ ሕግ አይደለም፤ ሮም 3፡27-28።

አንዳንድ ሰዎች ከዚህ ትምህርት ውጤት ለመውጣት ሐዋርያው «የሕግ ሥራ» ያለው ስለ ሕግ ሥርዐት ብቻ የሚገልጥ እንደሆነ ይከራከራሉ። ግዝረትና ሌላ የሕግ ሥርዐት አያጸድቅም፤ የሞራልን (የግብረ ገብን) ትእዛዝ መጠበቅ ማለትም መልካምን ሥራ መሥራት ግን ለጽድቅ አስፈላጊ ነው ይላሉ። እውነታቸውን ነው፤ አንዳንድ አይሁድ በተለይ ከፈሪሳውያን ወገን በክርስቶስ ያመኑ «እንደ ሙሴ ሥርዐት ካልተገረዛችሁ ትድኑ ዘንድ አትችሉም» ብለው ይከራከሩ ነበር፤ ነገር ግን ዓላማቸው ግዝረትን ብቻ ሳይሆን የሙሴ ሕግ ሁሉ እንዲጠበቅ ስለፈለጉ፤ ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች

ትገርዟቸው ዘንድና የሙሴን ሕግ እንዲጠብቁ ታዟቸው ዘንድ ይገባል» አሏቸው፤ ሐ.ሥ. 15፡1፡5። ጳውሎስም ሰው ቢገረዝም እንኳ ሕጉን ሁሉ መጠበቅ እንደሚያስፈልግ ተረድቶ «ሕግንም ሁሉ እንዲፈጽም ግድ አለበት ብዬ ለሚገርዙት ሁሉ ለእያንዳንዶች ደግሜ እመሰክራለሁ» ብሎ አስጠነቀቀ፤ ገላ. 5፡2-3። በጳውሎስ አስተሳሰብ መሠረት የሕግን ሥርዐት ከሕግ ትእዛዛት በዚህ ዐይነት መለየት አይቻልም። «የሕግ ሥራ» በሕግ ያለውን ሁሉ ያመለክታል፤ ይህም ሕገ ልቡናን፤ ሕገ ኦሪትን ወይም ሕገ ወንጌልን ሊያጠቃልል ይችላል።

በሌሎች አንቀጾች ሐዋርያው «የሕግ ሥራ» የሚለውን ሐረግ ሳይጠቅስ ሰው በመልካም ሥራ እንደማይጸድቅ ያሳያል። «የሕግ ሥራ» በእግዚአብሔር የታዘዘውን ሁሉ ሲያመለክት፤ «መልካም ሥራ» የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሁሉና ከእግዚአብሔር ባሕርይ ጋር የሚስማማውን ሊያመለክት ይችላል። በሥራ ግን ልዩነት አያሳዩም፤ ምክንያቱም የሕግ ትእዛዝ እግዚአብሔርን በሁለንተና መውደድና ባልንጀራን እንደ ራስ መውደድ ነውና፤ ማር. 12፡29-31።

ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚከተለው ያስተምራል ፡- «ጸጋው በእምነት አድናችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም፤ ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም»፤ ኤፌ. 2፡8-9።

«ያዳንን በቅዱስም አጠራር የጠራን እግዚአብሔር ነውና፤ ይህም እንደ ራሱ አሳብና ጸጋ መጠን ነው እንጂ እንደ ሥራችን መጠን አይደለም፤ ይህም ጸጋ ከዘለዓለም ዘመናት በፊት በክርስቶስ ኢየሱስ ተሰጠን»፤ 2ጢሞ. 1፡9።

«እንደ ምሕረቱ መጠን በአዲስ ልደት በሚሆነው መታጠብ በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ አዳንን እንጂ፤ እኛ

የቅዱስ ጴጥሮስም ትምህርት ከጳውሎስ ትምህርት ጋር ይስማማል ፡- «... ይህም ርስት ... ለተዘጋጀ መዳን በእምነት በእግዚአብሔር ኃይል ለተጠበቃችሁ ለእናንተ በሰማይ ቀርቶላችኋል» እና «ከአባቶቻችሁ ከወረሳችሁት ከከንቱ ኑሮአችሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን፥ ነውርና እድፍ እንደሌለው እንደ በግ ደም በክቡር የክርስቶስ ደም እንደተዋጃችሁ ታውቃላችሁ»፤ 1ጴጥ. 1፥3-5፡18-19።

ሰው የሚጸድቀው በእግዚአብሔር ምሕረት እንጂ በሥራው አይደለም። ጳውሎስ «አብርሃም እግዚአብሔርን አመነ ጽድቅም ሆኖ ተቈጠረለት» የሚለውን እውነት በሚገባ ስለተገነዘበ «አብርሃም በሥራ ጽድቅ ቢሆን የሚመካበት አለውና፥ ነገር ግን በእግዚአብሔር ዘንድ አይደለም ... ለሚሠራ ደመወዝ እንደ ዕዳ ነው እንጂ እንደ ጸጋ አይቈጠርለትም» ብሏል፤ ይኸውም ሥራ በሙሉ ወይም በከፊል በሰው መጽደቅ ውስጥ ቢገኝ ኖሮ ትምክህትን እንደሚያመጣና የእግዚአብሔርን ጸጋና ምሕረት እንደሚያፈርስ ያሳያል፤ ሮም 4፥2-4።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. በአዲስ ኪዳን «የሕግ ሥራ»፥ «ሥራ» እና «መልካም ሥራ» እንዴት ይገናኛሉ? እንዴትስ ይለያያሉ?
2. በአዲስ ኪዳን «እምነት» ምንና ምንን ሊያመለክት ይችላል?
3. ወደ ጽድቅ የሚያደርሰው እምነት እንዴት ያለ እምነት ነው? ከሥራ ጋር ምን ዐይነት ግንኙነት አለው?

የጽድቅ መንገድ (ክፍል 2)

የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ስለ ጽድቅ መንገድ፥ ይህም ሰው በሥራ ሳይሆን በእምነት ይጸድቃል የሚለውን ከመረመርን በኋላ በየዘመናት ሊቃውንት እንዴት እንደደገፉት እናያለን።

4. የቤተ ክርስቲያን ምስክርነት

አንዳንድ ሰዎች መዳን በእምነት እንጂ ከእኛ በሆነ ሥራ አይደለም የሚለውን ትምህርት የቤተ ክርስቲያን አባቶች ትምህርት አይደለም ብለው ያስባሉ። ሆኖም የጥንት ሊቃውንትና አባቶች ይህን ትምህርት ጠብቀውት እንደነበረ ማሳየት አይከብድም። ከእነርሱም መካከል የሦስቱን ምስክርነት ወደ አማርኛ እንደሚከተለው መተርጎም እንችላለን ፡-

1. በእስክንድርያ የተወለደው፥ የታወቀው ሊቅ፥ በ254 ዓ.ም. ገደማ የሞተው ኦርገንስ እንደዚህ ጽፏል ፡-

«ከክርስቶስ ጋር የሞተው ወንበዴ ያለ ሕግ ሥራ በእምነት ጸደቀ ... ይህ የሚያሳየን፥ ጌታው በፊት የሠራውን ሳይጠይቀው ካመነ በኋላ ለወደፊት አንድን ሥራ ማድረግ ሳይጠብቅ ... በቃሉ መሠረት በመጽደቁ በገነት የራሱ ጓደኛ አደረገው።»1

2. አቡነ ሰላማን የሾመው፡ በ373 የሞተው የእስክንድርያ 20ኛው ፓተርያርክ ቅዱስ አትናቴዎስ እንደዚህ ጽፏል፡-

«ሰው በሥራው ሳይሆን እንደ አብርሃም በእምነት ይጸድቃል።»2

3. መጽሐፍ ቅዱስን ወደ ላቲን የተረጎመው፡ በ420 ዓ.ም. የሞተው ቅዱስ ሄሮኒሙስ (ጀሮም) እንደዚህ ጽፏል፡- «ከእግዚአብሔር መንገድ ርቆ የሚሄድ ሰው ከክፉቱ ሲመለስ፡ ሊሠራው ባልቻለ መልካም ሥራ ሳይሆን በእምነት ብቻ እግዚአብሔር ያጸድቀዋል።»3

በምዕራፍ 7 ደግሞ ከሌሎች የቤተ ክርስቲያን አባቶች ትምህርት እንጠቅሳለን። የቤተ ክርስቲያን አባቶችን ማክበር ይገባናል፤ ምክንያቱም ሃይማኖቱን ለእኛ አስተላልፈዋልና፡ በዚህ ዓለም መኖር እንዴት እንደሚገባን አሳይተዋል። ሆኖም ትምህርታቸውን የምንቀበለው ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ስለሚስማማ ነው እንጂ የራሳቸው በመሆኑ አይደለም። እንግዲህ ሥልጣን ባይኖራቸው ለምን እንጠቅሳለን? የእኛ ትምህርትና የጥንት ቤተ ክርስቲያን ትምህርት አንድ መሆኑና ዛሬ ይህን ትምህርት የማይከተሉ ከጥንት ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖት እንደወጡ ለማሳየት ነው።

ማርቲን ሉተር በእምነት የመጽደቅ ትምህርት፡ ቤተ ክርስቲያን የምትጸና ወይም የምትወድቅ (ጤናማ ወይም በሽተኛ) ስለመሆኗ ይገመግማል ብሏል። አንድ ጳጳስ ደግሞ ይህ ትምህርት አንድ ነፍስ የምትቆምበት ወይም የምትወድቅበት ምልክት ነው ብሏል።

በጥንት አባቶች ዘንድ ብቻ ሳይሆን በቅርብ ጊዜ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የጽድቅን መንገድና መልካም ሥራ

አስመልክቶ ይህ ትምህርት በሰፊው ተጽፎ ይገኛል። በ1935 ዓ.ም. በአዲስ አበባ ታትሞ በኢትዮጵያ ሊቃውንት እንደገና ታርሞና ተሰናድቶ የተዘጋጀውን «የቤተ ክርስቲያን ጸሎት» ከገጽ 93-94 በዘመኑ ተጽፎ እንደነበረ እንመለከታለን።

«የጽድቅ መንገድ»

«ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም ከመምጣቱ አስቀድሞ እውነተኛ የጽድቅ መንገድ አልታወቀም ነበር። ነገር ግን ዛሬ ሰማያዊ አባታችን እግዚአብሔር እውነተኛውን የጽድቅ መንገድ አሳየን። የጽድቅ መንገድ የተባለ አንድ ልጁ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ ከሱ በቀር ሌላ ወደ ሰማያዊ አባታችን ወደ እግዚአብሔር የሚወስድ የለም። እርሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እኔ የእውነትና የሕይወት መንገድ ነኝ፤ በእኔ በኩል ካልሆነ በቀር አንድም ወደ አብ የሚመጣ የለም ብሎ ተናግሮዋል፤ ዮሐ. 14፡6።

«ስለዚህ እኛ ሁላችን ይህንን የማያሳስት እውነተኛውን የጽድቅ መንገድ ክርስቶስን ብቻ ይዘን ከሄድን ዘወትር እየናፈቅን አባታችን ሆይ፤ እያልን ከምንጠራው ከሰማያዊ አባታችን ከእግዚአብሔር ዘንድ ወደ ሰማያዊት አገራችን ወደ መንግሥተ ሰማያት እንደርሳለን፤ ዳግም በሥራችን እንጸድቃለን፤ መንግሥተ ሰማያት እንገባለን ብለን አንመካም፤ የምንጸድቅበት ሃይማኖታችን ክርስቶስ ብቻ ነው። ስለዚህ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «እናንተ ደካሞች ሽክማችሁ የከበደ ወደኔ ኑ እኔም አሳርፋችኋለሁ ቀምበሬን በላያችሁ ተሸክሙ» ብሏል፤ ማቴ. 11፡28። እንዲህም ማለቱ በኔ ጽኑ ሲል ነው።

«ደግሞ ቅዱስ ጳውሎስ ጽድቅ በሃይማኖት (በእምነት) ብቻ እንዲገኝ ሥራ በመሥራት እንዳይገኝ በጻፋቸው መልእክቶች ሁሉ ያስተምረናል። «ሰው ሥራ ሳይሠራ በሃይማኖት ብቻ እንዲጸድቅ እናውቃለን» ብሏል፤ ሮሞ

3፡28። ከዚህም ቀጥሎ በ4ኛው ምዕራፍ በ4ኛና በ5ኛው ቊጥር የሚሠራ ሰው ዋጋው አይቆጠርለትም፤ እንዲያው እንደሚገባው ሠራ ይባላል እንጂ። የማይሠራ ግን ኃጢአተኛውን በሚያጸድቅ በእግዚአብሔር ቢያምን ማመኑ ጽድቅ ሆኖ ይቆጠርለታል ብሏል። ደግሞ ይልቁንም በጣም የሚያስረዳ በኤፌሶን መልእክቱ «አምነን በጸጋው ድነናልና፤ እናንተም የዳናችሁ በእግዚአብሔር ቸርነት ነው እንጂ፤ በሥራችሁ አይደለም፤ እኛም የዳን በሥራችን አይደለም ማንም የሚመካ እንዳይኖር ብሏል፤ ኤፌ. 2፡8-9። ዳግም ወደ ገላትያ ሰዎች በጻፈው በ2ኛው ምዕራፍ በ21ኛው ቁጥር «የእግዚአብሔርን ጸጋ አልክድም የአሪትን ሥራ በመሥራት የሚጸድቁ ከሆነ እንኪያስ ክርስቶስ ለከንቱ የሞተ ነዋ» ብሎ ተናግሮአል። ይህም ሰው ሁሉ በሥራው እንዳይጸድቅ በእግዚአብሔር ጸጋና በክርስቶስ ሞት እንዲጸድቅ ያስረዳል። ክርስቶስ መሞቱ ሰው በሥራው መጽደቅ የማይችል ስለ ሆነ ነው።

«ስለ መልካም ሥራ

«ሰው ሁሉ የሚጸድቀው በእግዚአብሔር ጸጋና በክርስቶስ ሞት በሃይማኖትም ነው እንጂ በሥራው ለመጽደቅ አይችልም ብለናል። ነገር ግን በሃይማኖት ብቻ እንጸድቃለን ስላልን የታዘዝነውን በጎ ሥራ አንሥራ ማለት አይደለም። እውነተኛው ሕያው የሚሆን ሃይማኖት ያለ መልካም ሥራ አይገኝም። ዛፍ በፍሬው እንዲታወቅ እንዲሁም ሃይማኖታችን በሥራችን ይታወቃል፤ ማቴ. 7፡16-21።

«ለሃይማኖታችን መልካም ሥራ መሥራት ያስፈልጋታል። ነገር ግን እግዚአብሔር ያዘዘንን ሥራ ሁሉ ሠርተን እኛ ሥራ ፈቶች ሎሌዎች ነን፤ እናደርገው ዘንድ የሚገባንን አደረግን ማለት ይገባናል እንጂ በሥራችን ዋጋ

እናገኛለን፤ እንጸድቃለን አንልም። ስለዚህ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «እናንተ የታዘዘችሁትን ሁሉ አድርጋችሁ እኛ ሰነፎች ሎሌዎችን ነን እናደርገው ዘንድ የሚገባንን አደረግን በሉ» ብሎ አስተምሮናል (ሉቃ. 17፡10) በጎ ሥራንም መሥራት የሚያስተምረን ሃይማኖት ነው።

«እኛ መልካም ፍሬን ለማፍራት የክርስቶስ አትክልት ነን፤ መንፈስ ቅዱስን እንደ መስኖ ውኃ አጠጥቶናል። ስለዚህ መንፈስ ቅዱስን ከተቀበልን በኋላ መልካም ፍሬን ማፍራት ይገባናል፤ ነገር ግን መልካም ፍሬን ሳናፈራ ብንገኝ ተቆርጦ ወደ እሳት እንደሚወድቅ እንጨት እንሆናለን፤ ማቴ. 3፡10።

«እንደዚህ ያለውን መልካም ሥራ ሁሉ ክርስቶስ መንፈሱን ካልሰጠ በቀር ልንሠራው አንችልም፤ ባሕርያችን እጅግ ደካማ ነውና፤ ስለዚህ በክርስቶስ ብቻ መጽናት ያስፈልጋል፤ ያለሱም አንዳች ለማድረግ አይችለንም ስለዚህም «ያለኔ አንዳች ማድረግ አትችሉም» ብሎ አስተምሮናል፤ ዮሐ. 15፡5።

«የሃይማኖትና የመልካም ሥራ ትርጓሜያቸው ይህ ነው፤ ሃይማኖት ለመጽደቁያ፤ መልካም ሥራ የሃይማኖት መግለጫ ነው። መልካም ሥራ የሠራን እንደሆነ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት መሆናችን ይታወቃል፤ ዮሐ. 15፡8።»

5. ንስሐ መግባትና እምነት የእግዚአብሔር ስጦታዎች መሆናቸው

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ንስሐ ግቡ በወንጌልም እመኑ» እያለ መልእክቱን ገለጠ፤ ማር. 1፡14-15። ሐዋርያው ጳውሎስም «ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ንስሐንና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ማመንን ለአይሁድና ለግሪክ ሰዎች እየመሰከርሁ በጉባኤም በየቤታችሁም አወራሁላችሁና

አስተማርኋችሁ እንጂ፥ ከሚጠቅማችሁ ነገር አንዳች ስንኳ አላስቀረሁባችሁም» ብሎ በኤፌሶን የፈጸመውን የሦስት ዓመት አገልግሎት ደመደመ፤ ሐ.ሥ. 20፥20-21።

ንስሐ መግባትና እምነት የተያያዙ መሆናቸው በእነዚህ ጥቅሶች በግልጽ ይታያል። በእግዚአብሔር ካላመነ ሰው ለእግዚአብሔር ኃጢአቱን አይገልጥም፤ አይናዘዝምም። ሰው ስለ ኃጢአቱ ንስሐ ካልገባ ለኃጢአት ይቅርታ በክርስቶስ ላይ ተስፋውን አይጥልም፤ በክርስቶስም አያምንም። ኃጢአተኛ ኃጢአተኝነቱን ተገንዝቦ ወደ ክርስቶስ ሲሄድ፥ በዋነኛነት የሚያምነው ክርስቶስ የእርሱን ኃጢአት በመስቀል ላይ የተሸከመለት መሆኑን ነው።

ንስሐ መግባትና እምነት ከየት ይገኛሉ? በአዳም ካለው ከሰው ኃጢአታዊ ተፈጥሮ የሚገኙ አይደሉም። «ለፍጥረታዊ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር ሞኝነት ነውና አይቀበለውም» ይላልና ለጽድቅ መንገድ አስፈላጊ የሆነውን ነገር ምን እንደሆነ አያስተውልም፤ 1ቆሮ. 2፥14። ቢያስተውልም ኖሮ እንኳን፥ አይፈልገውም ነበር፤ ምክንያቱም ፦

«የሰው ልብ ከሁሉ ይልቅ ተንኩለኛ እጅግም ክፉ ነው»፤ ኤር. 17፥9፤

«ሰዎችም ሥራቸው ክፉ ነበርና ከብርሃን ይልቅ ጨለማን ስለ ወደዱ ...»፤ ዮሐ. 3፥19፤

«በበደላችሁና በኃጢአታችሁ ሙታን ነበራችሁ ...» (ኤፌ. 2፥1-2) በማለት መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራልና።

አስቀድመን እንዳየነው ሰው ሁሉ የየራሱ እምነት አለው፤ ነገር ግን ሁሉም እምነት የሚያጸድቅ እምነት አይደለም። በክርስቲያን ኅብረተሰብ መካከል የሚያድግ ሰው እምነት

ቢኖረውም፥ በተፈጥሮ ያለው እምነት የዕውቀት እንጂ ልባዊ እምነት አይደለም። እንግዲህ ሰውን የሚያድነው ልባዊ እምነት ከየት ይገኛል?

እምነት የእግዚአብሔር ስጦታ መሆኑን አንዳንድ ጥቅሶች ያስተምራሉ። ይህን እውነት የሚያሳየው በጣም የታወቀው ጥቅስ «ጸጋው በእምነት አድናኦትኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም» የሚለው ነው፤ ኤፌ. 2፥8-9። አንዳንዶች ግን «ጸጋ የእግዚአብሔር ድርሻ ነው፤ እምነት ደግሞ የእኛ የሰዎች ነው» ይላሉ። ይህን አቋም የያዙ ሰዎች «ይህም» የሚለው ቃል ደኅንነትንም እንጂ «እምነት»ን እንደማያመለክት ያስባሉ። ምክንያታቸው በግሪክ ቋንቋ ሰዋሰው መሠረት «ይህ» በመባል የተተረጎመው ቃል «እምነት»ን ሊያመለክት አይችልም የሚል ነው። ሌሎች ሊቃውንት ግን አንዳንድ ጊዜ ይህ የሰዋሰው ሕግ እንዳልተጠበቀ ከልዩ ልዩ የጥንት ረቂቆች በመጥቀስ ያሳያሉ።

የኤፌሶንን 2፥5-10 አንቀጽ በሙሉ ስናነብ፥ ጳውሎስ ደኅንነት ሁሉ ከእግዚአብሔር የሚሰጥ በመሆኑ ላይ ሲያተኩር እናያለን። ጸጋ የእግዚአብሔር ነው፤ ደኅንነትም ከእግዚአብሔር ነው፤ ስለዚህ «ጸጋው በእምነት አድናኦትኋልና» ካለ በኋላ «ደኅንነትም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም» ብሎ ቢጽፍ ኖሮ፥ የአሳቡን ሂደት አይጠብቅም ነበር። ነገር ግን እንደዚህ በመጻፍ ፈንታ «ጸጋው በእምነት አድናኦትኋልና» ካለ በኋላ «እምነትም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም» የሚለውን ትምህርቱን ያብራራል፤ ምክንያቱም አንድ ሰው እምነት የእኔ ድርሻ ነው ብሎ ምናልባት ሊያስብ ይችል ይሆናል። ጳውሎስ ግን እምነትም እንኳ ቢሆን ከእግዚአብሔር መሆኑን ያሳያል፤ እንደዚህ ባይሆን፥ እምነት ሥራ ሊሆን

ስለሚችል፡፡ ጳውሎስ ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም ለማለት አይደፍርም ነበር።

ሌሎችም ጥቅሶች ኃጢአተኛውን ወደ ጽድቅ የሚያደርሰው እምነት የእግዚአብሔር ስጦታ መሆኑን ያሳያሉ፡- «... ይህም (ስደትን) ከእግዚአብሔር ነው፤ ይህ ስለ ክርስቶስ ተሰጥቶአችኋልና፤ ስለ እርሱ መከራ ደግሞ ልትቀበሉ እንጂ በእርሱ ልታምኑ ብቻ አይደለም» (ፊል. 1፡28-29)፤ ደግሞም «... እግዚአብሔር በመንፈስ መቀደስ እውነትንም በማመን ለመዳን እንደ በኩራት መርጦአችኋልና»፤ 2ተሰ. 2፡13።

እንደ እምነት ሁሉ ንስሐም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ከኢየሩሳሌም አማኞች አንዳንዶች ስለ ቆርኔሌዎስ ወደ እግዚአብሔር የመመለስ ታሪክ ከጴጥሮስ ሲሰሙ፡ «እንኪያስ እግዚአብሔር ለአሕዛብ ደግሞ ለሕይወት የሚሆን ንስሐን ሰጣቸው እያሉ እግዚአብሔርን አከበሩ።» ሐ.ሥ. 11፡18።

እንግዲህ ንስሐና እምነት የእግዚአብሔር ስጦታዎች ከሆኑ፡ ሰው ምን ማድረግ ይችላል? ክርስቶስ፡ «ንስሐ ግቡ፡ በወንጌልም እመኑ» ብሎ ሰው የማይችለውን እንዲያደርግ ለምን ያዝዛል? ብለው የሚጠይቁ አሉ። ለዚህ ጥያቄ መልስ ለማግኘት ከኢየሱስ ተአምራት ውስጥ አንዱን እንመልከት። እጁ የሰለለችበትን ሰው ክርስቶስ «እጅህን ዘርጋ» ሲለው ዘረጋት፡ እንደ ሁለተኛይቱም ደህና ሆነች፤ ማቴ. 12፡9-13። በመሠረቱ ይህ ሰው ሽባ ከመሆኑ የተነሣ በገዛ ራሱ እጁን መዘርጋት አይችልም ነበር፤ ነገር ግን ክርስቶስ ሲያዝዘው መዘርጋት ቻለ። እርሱ እጁን ዘረጋ፤ ጎይቱ ግን የክርስቶስ ነው። ንስሐ እንድንገባና በክርስቶስ እንድናምን ትእዛዙን ስንሰማም፡ ንስሐ መግባትንና ማመንን ከእግዚአብሔር እንደምናገኝ ማወቅ ይገባናል። ንስሐ እንድንገባና እንድናምን የሚያደርገንን ጎይል

የሚሰጠን እግዚአብሔር ነው፤ ከራሳችን የሚገኝ አይደለም። በሌላ አገላለጥ ሰው ከመንፈስ ቅዱስ ዳግመኛ ሲወለድ ልቡ ይለወጣል፤ ኃጢአትን ይጠላል፤ ወደ ክርስቶስ ይሄዳል፤ ማለትም በአጭር አነጋገር ያምናል፤ ዮሐ. 1፡12-13።

አንባቢ ሆይ! ስለ እምነት የሚከተሉትን መሠረታውያን ጥያቄዎች እንጠይቃለን፡- ኃጢአተኛ መሆንን ተረድተሃልን? በኃጢአትህ ምክንያት በእግዚአብሔር ፊት ጳድቅ አለመሆንህን ታውቃለህ? በመስቀል ላይ በአንተ ስፍራ ሆኖ ክርስቶስ ኃጢአትህን እንደተሸከመልህ ታውቃለህ? ያለ ክርስቶስ ሌላ መድኃኒት እንደማይገኝ እርግጠኛ ነህን? ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር በሌላ ይቅርታ እንደማይገኝ ታውቃለህ? ስለ ኃጢአትህ ንስሐ ገብተሃልን? ወደ ክርስቶስ ሄደሃልን? እርሱስ ተቀብሎሃልን?

ካልሄድህ ወደ እርሱ እንዳትሮጥ ምን የሚያግድህ ነገር አለ? እርሱ ከንዶቹን ዘርግቶ በደስታ እንደሚቀበልህ አታውቅምን? ኃጢአትህን ለመተው ዝግጁ አይደለህምን? አሁን ዘላቂ የሚመስልህ ትንሽ ደስታ፡ በኋላ በሲኦል ስትሠቃይ የአሁኑ ኑሮህ ምን ይመስልህ ይሆን? የራስህ ደግነት ከዘለዓለም ሥቃይ የሚያድንህ ይመስልሃልን? ይህ ደግነት ከፋ ሥራህን ለመሠረዝ እንዴት ይችላል? በፍርድ ቀን ወደ ገሃነመ እሳት እንዳትጣል ለፈጣሪህ ምን ምክንያት መስጠት ትችላለህ? የመዳን ቀን አሁን ነውና ወደ ክርስቶስ አሁን አትሄድም? ነገ ምን እንደሚሆን ምን ታውቃለህ? ወንድሜና እኅቴ ሆይ፡ አሁኑኑ ወደ እርሱ ሂዱ፡ መሓሪ ነውና ይቀበላችኋል።

ከዚህ በፊት ወደ ክርስቶስ ሄደህ፡ አሁን ግን ወደ ኋላ መጓዝ ጀምረህ ከሆነ፡ ቶሎ ኃጢአትህንና ያለብህን ስንፍና እርግፍ አድርገህ ትተህ ወደ እርሱ ለምን አትመለስም? እርሱ ልጆቹን አይተውም፤ ይከተላቸዋልም፤ ከብዙ መከራም በኋላ

ቢሆን እንዲመለሱ ያደርጋቸዋል፤ ስለዚህ አሁን በከንቱ ኑሮ ተጨማሪ ጊዜ ሳታባክን ንስሐ ንብተህ ወደ እርሱ ተመለስ፤ የክርስቶስ ደም ከኃጢአትህ ሁሉ ያነጻጻል።

አንባቢ ሆይ! በንጉሣዊ መንገድ ወደ ፊት እየፈጠንህ የምትራመድ ወንድሜ ከሆንህ ግን፥ አንተ በዚህ ትምህርት ተደስተህ በመዘመር ላይ መሆንህን ዐውቃለሁ። ክርስቶስ አንተ ትጻድቅ ዘንድ ሁሉን እንዳደረገልህ ታምናለህ፤ ያለ ሥራ በእምነት ብቻ መጽደቅህን ታውቃለህና፤ በራስህ ሥራ አትተማመንም፤ ምክንያቱም እንደ ኢሳይያስ ሥራህ ከመርገም ጨርቅ የማይሻል መሆኑን በሚገባ ተገንዝበሃልና። ሆኖም ምናልባት አንድ አስገራሚ የሆነ ነገር ገና ያልተረዳህ ትሆናለህና፤ ያን አስደናቂ ምሥጢር በሚከተለው ምዕራፍ እንመለከተዋለን።

የክለሳ ጥያቄዎች

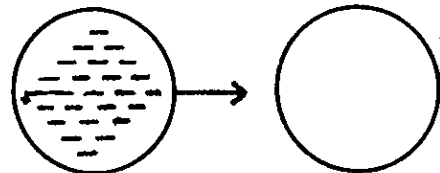
1. የጽድቅን መንገድ እንድናስተውል የቤተ ክርስቲያን ምስክርነት እንዴት ይረዳናል?
2. ንስሐ መግባትና እምነት እንዴት ይገናኛሉ?
3. ንስሐና እምነት የእግዚአብሔር ስጦታዎች መሆናቸውን እንዴት ታረጋግጣለህ?
4. በእምነት መጽደቅህን በሕይወትህ እንዴት ታሳያለህ?
5. ሰው በእምነት፥ በሥራ፥ ወይስ በእምነትና በሥራ ይጸድቃል?

የጽድቅ መገኛ

አንድ ሌባ የተወሰነበትን ቅጣት በእስር ቤት ከፈጸመ በኋላ ወደ ዓለም ሲመለስ፥ ምን ዐይነት ተቀባይነት አለው? ማን ያምነዋል? ቀጥሮ የሚያሠራውስ ማን ነው? እንዴትስ ይኖራል?

ሰው የእግዚአብሔርን ሕግ በመተላለፉ የሞት ፍርድ እንደተፈረደበት በምዕራፍ 2 አይተናል። ሰው በራሱ ምንም ተስፋ ሳይኖረው፥ እግዚአብሔር እንዲሁ በጸጋ ኃጢአተኛውን ወድዶ ምሕረት ሊያሳየው ወስኖ (ምዕራፍ 3) አንድያ ልጁ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቀራንዮ መስቀል ላይ የሰውን በደል ተሸክሞ በኃጢአተኛው ፈንታ ሞተ (ምዕራፍ 4)። ኃጢአተኛ በመልካም ሥራው ሳይሆን፥ በእምነት የኃጢአቱን ይቅርታ ተቀብሎ ከሕግ ኩነኔ ነፃ ይወጣል (ምዕራፍ 5 እና 6)።

ይህን ትምህርት ስንመረምር ቀደም ሲል በኃጢአት የተበከለው ሰው ሁኔታ መስተካከሉን እንረዳለን። ይሁን እንጂ ሰው ከወነኔ ቤት እንደተፈታው ሌባ ተቀባይነትን ገና አላገኘም። የኃጢአትን ይቅርታ በሚከተለው ንድፍ ልንገልጸው እንችላለን ፡-

ይህ ሥዕላዊ መግለጫ አሉታዊው ሁኔታ እንደቀረ ያሳያል እንጂ ገና ወደ አዎንታዊነት ማለትም ወደ « + » ሁኔታ መግባትን አያመለክትም።

ሌባው ቅጣቱን ጨርሶ ከወገኑ ቤት ሲወጣ ተቀባይነት ወዲያው አያገኝም። አማኙ ግን የኃጢአቱ ቅጣት በክርስቶስ ከተሰረዘለት በኋላ በእግዚአብሔር ዘንድ ሙሉ ተቀባይነት አለው፤ እንደ ጻድቅም ይቈጠራል። እግዚአብሔር ይህን የሚያደርገው በምን መሠረት ነው? ኃጢአተኛ ከእርሱ የሚፈለገውን ሥራ ገና አልሠራምና። እንግዲህ የኃጢአተኛውን ጽድቅ በሦስት አርእስት ከፍለን እንመርምር፡-

1. የኃጢአተኛ ጽድቅ በእግዚአብሔር የተሰጠ ነው

በምዕራፍ 1 እንዳየነው «የእግዚአብሔር ጽድቅ» ሁለት ነገሮችን ሊያመለክት ይችላል፤ 1ኛው የባሕርዩ መገለጫ ሲሆን፤ 2ኛው ለሰው የሚሰጥ ጽድቅ ነው። ስለ ሁለተኛው ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚከተለው ጽፏል፡- «አሁን ግን በሕግና በነቢያት የተመሰከረለት የእግዚአብሔር ጽድቅ ያለ ሕግ ተገልጧል፤ እርሱም፤ ለሚያምኑ ሁሉ የሆነ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የሚገኘው የእግዚአብሔር ጽድቅ ነው»፤ ሮም 3፡21-22።

የእግዚአብሔርን ጽድቅና ቅድስና የሚያረክስ የሰው ነውር እግዚአብሔር ባደረገው መሸፈኑ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ በብዙ መንገድ ተገልጧል። የአዳምና የሔዋን ዕራቂትነት ሲገለጥ እግዚአብሔር «የቁርበትን ልብስ አደረገላቸው፤ አለበሳቸውም»፤ ዘፍ. 3፡21። ኃጢአቱን ያወቀው ነቢይ፡ «... የማዳንን ልብስ አልብሶኛልና፤ የጽድቅንም መጉናጸፊያ ደርቦልኛልና በእግዚአብሔር እጅግ ደስ ይለኛል» ብሎ ጻፈ፤

ኢሳ. 61፡10። በእግዚአብሔር ፊት ለእስራኤል ሕዝብ ቆሞ የነበረው የካህኑ ኢያሱ ሁኔታ በራእይ በእድፋም ልብስ ተገለጠ። በእግዚአብሔር ትእዛዝ የእግዚአብሔር መልአክ ኢያሱን፡ «እነሆ፤ አበሳህን ከአንተ አርቄአለሁ፤ ጥሩ ልብስም አለብሰሃለሁ» አለው፤ ዘካ. 3፡1-5።

በአዲስ ኪዳን ይህ አሳብ ይቀጥላል። በጌታችን ምሳሌ ብዙ ዐይነት ሰዎች ወደ ንጉሡ ልጅ ሰርግ ተጠፉ። እንደ ዘመኑ ደንብ የተጋባዦች ልዩነት ወይም ሁኔታ እንዳይታይ ሰርግ ሲደርስ ለእያንዳንዱ የሰርግ ልብስ ይሰጥ ነበር። ንጉሡ የተቀመጡትን ለማየት ሲገባ የሰርግ ልብስ ያልለበሰ አንድ ሰው አይቶ በቀጣ አስወጣው። የሚሰጥ የሰርግ ልብስ ከመቀበል በስተቀር ከእርሱ ምንም አይፈለግም ነበር፤ ማቴ. 22፡10-13።

ይህን ክፍል ለመደምደም የጳውሎስን ምስክርነት ማየት ይረዳናል፡- «... ስለ እርሱ ሁሉን ተጉዳሁ፤ ክርስቶስንም አገኝ ዘንድ፤ በክርስቶስም በማመን ያለው ጽድቅ ማለት በእምነት ከእግዚአብሔር ዘንድ ያለው ጽድቅ እንጂ ከሕግ ለእኔ ያለው ጽድቅ ሳይሆንልኝ፤ በእርሱ እገኝ ዘንድ ሁሉን እንደ ጉድፍ እቈጥራለሁ፤ ...»፤ ፊል. 3፡8-9። ጳውሎስ የሕግን ሥርዐት ወይም ትእዛዝ በመፈጸም ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔር ጽድቅን እንደሚቀበል ያምን እንደነበረ ግልጥ ነው።

እንግዲህ አሁን እግዚአብሔር ጽድቁን በምን አኳኋን ለኃጢአተኛው ይሰጣል? ብለን መጠየቅ ይገባናል።

2. የኃጢአተኛው ጽድቅ ለሚያምን የሚቈጠር ነው

ለዚህ ርእስ መሠረታዊው ጥቅስ፡ «አብራምም በእግዚአብሔር አመነ፤ ጽድቅም ሆኖ ተቈጠረለት» የሚለው

ነው፤ ዘፍ. 15÷6። የኃጢአተኛውን መጽደቅ የሚመለከተው ትምህርት በዚህ ቃል ተመሥርቷል፤ ሮም 4÷3፤ ገላ. 3÷6።

በዚህ ጥቅስ ላይ ተመርኩዞ ሐዋርያው በልዩ ልዩ ጉዳይ ላይ ያተኮራል።

ሀ) «ቄጠረ» የሚለው ግስ ጽድቅ የአንድ ሰው የሥራ ውጤት አለመሆኑን ያሳያል። አንድ ሰው ከሠራ ደመወዙ እስኪከፈለው ድረስ በአሠራው ላይ የሚቁጠር ዕዳ ነው፤ ሮም 4÷3። አንድ መልካም ነገር ለሰው ሲቁጠርለት በነፃ የሚሰጠው እንጂ በዕዳ መልክ አለመሆኑ ግልጽ ነው። መጥፎ ነገርም ለሰው ሊቁጠር ይችላል። ለምሳሌ ሐዋርያው ጳውሎስ አናሲሞስ ስለፈጸመው ጥፋት ለፊልሞና ሲጽፍለት፡ «በአንዳች ነገር የበደለህ ቢኖር ግን ወይም ብድር ያለበት እንደሆነ፤ ይህን በእኔ ላይ ቀጥጠር» ብሏል። «ይህን በእኔ ላይ ቀጥጠር» በማለቱ ጳውሎስ ለአናሲሞስ ጥፋት ኃላፊ እንደሚሆን አሳየ፤ ፊልሞና 18:19። በዚህ ዐይነት አጠቃቀም የእኛም ኃጢአት በክርስቶስ ላይ ተቈጥሯል ማለት እንችላለን። እግዚአብሔር ጽድቅ ሲሰጠን፤ በደግነታችን ወይም በችሎታችን መሠረት ሳይሆን ከጸጋው ነው፤ ምክንያቱም ሰው ኃጢአተኛ ነው።

ለ) እግዚአብሔር ለኃጢአተኛ ጽድቅን የሚቈጥርለት በእርሱ ሲያምን ነው። በምዕራፍ 5 እንደተመለከትነው እምነት አንድ ዐይነት «ሥራ» ሳይሆን ከእግዚአብሔር ጋር ማገናኛ ነው። ጳውሎስ «ለማይሠራ፤ ኃጢአተኛውንም በሚያጸድቅ ለሚያምን ሰው እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ይቈጠራል» በማለት ይህን እውነት ገልጦታል፤ ሮም 4÷5። እዚህም ላይ «እምነቱ» ሲል እምነቱ ያረፈበትን እንጂ እምነቱን ራሱን አያመለክትም፤ የሰውን ድርጊት የሚያመለክት ቢሆን ኖሮ ጳውሎስ «ለማይሠራ» ማለት አይችልም ነበር። እምነት እንደ መብላት ነው። ሰው ለመኖር መብላት አለበት እንላለን፤ ነገር

ግን ሰው የሚኖረው በሚበላው ምግብ እንጂ በማኘክ አይደለም። እንደዚሁም ለሰው ሕይወት የሚሰጠው እምነቱ ሳይሆን፤ እምነቱ የሚያመለክተው ከእግዚአብሔር የሚገኝ ጽድቅ ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን እንደ አብርሃም ያሉ አማኞች እግዚአብሔርንና ቃሉን አምነው ጽድቅን ተቀበሉ። በአዲስ ኪዳን ዘመንም ክርስቶስ ኢየሱስን ተመልክተው ይጸድቃሉ።

ሐ) የኃጢአት ይቅርታን ማግኘትና ጽድቅን መቀበል የተያያዙ ናቸው፤ ምክንያቱም ሁለቱም በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን የሚገኙ ናቸውና። የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጾች ስለሆኑ የሚነጣጠሉ አይደሉም። ጳውሎስ በአብርሃም ምሳሌነት ጽድቅ በእምነት መገኘቱን ካሳየ በኋላ፤ ወዲያው «ኃጢአቱን የማይቈጥርበት ሰው ብፁዕ ነው» የሚለውን የዳዊትን ቃል በመጥቀስ የጽድቅ መቈጠርና የኃጢአት አለመቈጠር የማይለያዩ መሆናቸውን ያሳያል፤ ሮም 4÷6-8።

መ) ጽድቅ የሚቈጠረው በግዝረት አይደለም። አብርሃም ከመገረዙ በፊት ጸደቀ፤ ይህም የሆነው ለሚገረዙት ወይም ለማይገረዙት አማኞች ሁሉ «መንፈሳዊ አባት» እንዲሆን ነው፤ ሮም 4÷9-15። እንግዲህ ግዝረት «የጽድቅ ማኅተም» ነው እንጂ ጽድቅን አያሰጥም። በአዲስ ኪዳን ግዝረትን የሚተካው ጥምቀት ደግሞ የጽድቅ ማረጋገጫ እንጂ የጽድቅ መገኛ መሆኑን እንድናስብ ምክንያት የለንም፤ ሮም 4÷11፤ ቆላ. 2÷11-12።

አንዳንዶች፡ እግዚአብሔር የጽድቅን ሥራ እንዲሠራ ለሰው ኃይልን ይሰጣልና በሚያደርገው ሥራ ይጸድቃል ብለው ያስተምራሉ። ነገር ግን ይህ አስተሳሰብ «ተቈጠረለት» እና «ለማይሠራ» ከሚሉት ቃላት ጋር ምንም አይገናኝም።

«እግዚአብሔር ኃጢአተኛውን ያጸድቃል» የሚለው ሐረግም ይህን ትምህርት እንደሚያፈርስ ግልጽ ነው፤ ሮም 4፥3-5።

አንዳንዶች ደግሞ በሃይማኖት ትምህርት «ተቈጠረ» በሚለው ቃል ግራ ሲጋቡ ይታያሉ። እነዚህ ሰዎች ሦስት ነገሮችን መገንዘብ ይገባቸዋል፡- ሀ) አዳም አባታቸው ነውና ሰው ሁሉ በአዳም ውስጥ ይቈጠራል፤ አዳም ያደረገው ይቈጠርባቸዋል፤ አዳም የሠራው ኃጢአት ሞት አመጣባቸው። አዳም የሰው ሁሉ አባትና ራስ ነው። ጳውሎስ ይህን እንደዚህ ብሎ ይገልጻል፡- «ኃጢአት በአንድ ሰው ወደ ዓለም ገባ በኃጢአትም ሞት»፤ «እንግዲህ በአንድ በደል ምክንያት ፍርድ ለኩነኔ ወደ ሰው ሁሉ ... መጣ»፤ «በአንዱ ሰው አለመታዘዝ ብዙዎች ኃጢአተኞች ... ሆኑ»፤ ሮም 5፥12፡18፡19። አሳቡ «ሁሉ በአዳም እንደሚሞቱ ...» የሚለው ጥቅስ የአዳም ኃጢአት መቈጠር ያስከተለውን ውጤት ያሳያል፤ 1ቆሮ. 15፥22። ለ) ሐዋርያው «... ኃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው» ስለሚል፤ የሰው ኃጢአት በክርስቶስ ላይ እንደተቈጠረ እናስተውላለን፤ 2ቆሮ. 5፥21። ሐ) ሰዎች የራሳቸው ጽድቅ ስለሌላቸው፤ የክርስቶስ ጽድቅ ባይቈጠርላቸው ምንም ተስፋ የላቸውም።

3. የኃጢአተኛው ጽድቅ ክርስቶስ ራሱ ነው

በብሉይ ኪዳን ዘመን በሌላው ጽድቅ ውስጥ መቈጠር ለኃጢአተኛ አስፈላጊ መሆኑን መንፈሳውያን ሰዎች ተረድተው ነበር። ስለዚህ ኤርምያስ «እግዚአብሔር ጽድቃችን ነው» ብሎ ሁለት ጊዜ ጽፏል፤ ኤር. 23፥6፤ 33፥16። የኤርምያስ አሳብ እንዴት እንደተፈጸመ በአዲስ ኪዳን እናያለን።

አማኙ «በክርስቶስ» ነው። ሰው ሁሉ በአዳም እንዳለ፤ እንደዚሁም አማኞች ሁሉ በክርስቶስ ናቸው፤ ምክንያቱም እምነታቸው ከክርስቶስ ጋር አንድ ያደርጋቸዋል። ጳውሎስ

ክርስቶስንና በእርሱ ያሉትን ከአዳምና በእርሱ ካሉት ጋር ለማነጻጸር ወድሶ እንዲህ ብሎ ጻፈ፡-

«ሁሉ በአዳም እንደሚሞቱ እንዲሁ ሁሉ በክርስቶስ ደግሞ ሕያዋን ይሆናሉ»፤ 1ቆሮ. 15፥22።

«በአንድ በደል ምክንያት ፍርድ ለኩነኔ ወደ ሰው ሁሉ እንደ መጣ፤ እንዲሁም በአንድ ጽድቅ ምክንያት ስጦታው ሕይወትን ለማጽደቅ ወደ ሰው ሁሉ መጣ። በአንዱ ሰው አለመታዘዝ ብዙዎች ኃጢአተኞች እንደሆኑ፤ እንዲሁም ደግሞ በአንዱ መታዘዝ ብዙዎች ጽድቃን ይሆናሉ»፤ ሮም 5፥18-19።

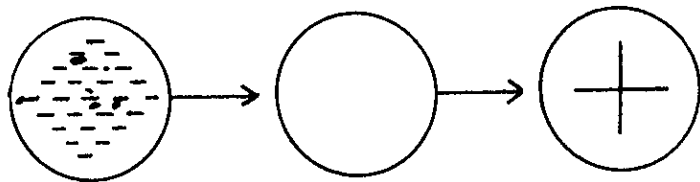
ከእነዚህ ጥቅሶች ክርስቶስ «ኋለኛው አዳም» ሆኖ የአዲስ ሕዝብ ራስ መሆኑን እናያለን፤ 1ቆሮ. 15፥45። የእርሱ መታዘዝ የአማኞች ጽድቅ ምክንያት ሆኗል፤ የእርሱ ጽድቅ ይቈጠርላቸዋል፤ እግዚአብሔርም ሲያያቸው በክርስቶስ ጽድቅ ውስጥ ናቸውና።

ጳውሎስ፡ አንባቢዎቼ በእግዚአብሔር እንዲመኩ «ከእግዚአብሔር ዘንድ ... ጽድቅ ... በተደረገልን በክርስቶስ ኢየሱስ የሆናችሁ ከእርሱ ነው» በማለት ክርስቶስ የአማኞች ጽድቅ መሆኑን ያስረዳል፤ 1ቆሮ. 1፥30፡31። የኃጢአተኛ በደል በክርስቶስ ላይ መሆኑና የክርስቶስ ጽድቅ ለኃጢአተኛ መቈጠሩ በተለይ በ2ቆሮ. 5፥21 በአንድነት ተገልጦታል፡- «እኛ በእርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ጽድቅ እንሆን ዘንድ ኃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው።» ይህም እግዚአብሔር የፈጸመው ልውውጥ ነው፤ አማኞች በክርስቶስ ሆነው ይጸድቃሉ፤ ክርስቶስም በአማኞች ስፍራ የኃጢአት መሥዋዕት ሆነ ስለሚል፤ ልውውጡ በእርግጥ አስደናቂ ነው። ይህ ልውውጥ በመጀመሪያ በቅዱስ

አትናቲዎስ «አስደናቂው ልውውጥ» የሚል ስያሜ የተሰጠው ሲሆን፤ ማርቲን ሉተርም ይህን አሳብ በመደገፍ ጽፏል።

የብሉይ ኪዳን ሰዎች ከነቢዩ ኤርምያስ ጋር «እግዚአብሔር ጽድቃችን ነው» በማለት እንደ ተመኩ ሁሉ፤ እኛም «ክርስቶስ ጽድቃችን ነው» ብለን መመካት ይገባል። ክርስቶስ ጽድቃችን ከሆነ፤ በምንሠራው ሁሉ ወይም በከፊል ሥራችን እንጽድቃለን ብለን እንዴት እናስባለን? ይልቁንስ በዚህ ፈንታ ከኢሳይያስ ጋር «ጽድቃችን ሁሉ እንደ መርገም ጨርቅ ነው» እያልን ከጳውሎስም ጋር «ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል በቀር ሌላ ትምክህት ከእኔ ይራቅ» እንበል፤ ኤር. 23፥6፤ ኢሳ. 64፥6፤ ገላ. 6፥14።

ኃጢአተኛው ይቅርታን ሲያገኝ የሚሆነውን በምሳሌ አገላለጥ ከአሉታዊ ሁኔታ ወደ ባዶነት እንደሚገባ አስቀድመን አሳይተናል። በዚህ ትምህርት መሠረት ሰው በክርስቶስ ሲጸድቅ እንደ ምሳሌው ሁሉ ከባዶነት ወደ አዎንታዊነት ማለትም ወደ «+» ሁኔታ ይሸጋገራልና ንድፋችንን በሥዕሉ እንደተገለጠው መሙላት እንችላለን።

አስቀድመን በዚህ ምዕራፍ ኃጢአትን አለመቀጠርና ጽድቅን መቀጠር ጐን ለጐን የሚሄዱና የማይለያዩ በረከቶች መሆናቸውን አይተናል።

እግዚአብሔር በጸጋ (የጽድቅ ምንጭ)፤ በደም (የጽድቅ መሠረት)፤ በእምነት (የጽድቅ መንገድ) እና በክርስቶስ ኢየሱስ (የጽድቅ መገኛ) ኃጢአተኛውን እንደሚያጸድቅ እስካሁን በተመለከትናቸው አምስት ምዕራፎች አይተናል።

የጥንት ቤተ ክርስቲያን አባቶች የክርስቶስ ጽድቅ ለአማኞች መቁጠሩን እንዳስተማሩ ከትምህርታቸው ልንረዳ እንችላለን፤

1. ከ200 ዓ.ም. በኋላ ትንሽ ቆይቶ የሞተው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ጸሓፊ ኤራኒዮስ እንደዚህ ጽፏል ፡- «ከድንግል በተወለደው በአንዱ ሰው መታዘዝ ብዙዎች ጸድቀው ደኅንነትን ይቀበላሉ።»4

2. በ397 ዓ.ም. የሞተው ታዋቂ ሰባኪና የሚላን ጳጳስ አምብሮዝ እንደዚህ ተናገረ ፡- «ከእግዚአብሔር የራቀ ሰው፤ ማለት ከአሕዛብ ወገን የሆነ፤ የእግዚአብሔርን ሥራ ሳይሠራ፤ በክርስቶስ ሲያምን፤ ለአብርሃም እንደሆነው፤ ለእርሱም እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ይቁጠራል።»5

3. በ407 ዓ.ም. የሞተው፤ ከአባቶች ሁሉ በላይ ዕውቅና ያገኘው «የሐንስ አፈወርቅ» የተባለው ሰባኪ የሚከተለውን ምስክርነት ተወልደን ፡-

«እግዚአብሔር ምን አደረገ? ኃጢአተኞች ጸድቃን እንዲሆኑ ጸድቅ የሆነውን (ክርስቶስ) ኃጢአተኛ አደረገው ... በሥራ ሳይሆን ... በጸጋ ስንጸድቅ ኃጢአት ሁሉ ይጠፋል፤ ይህም የእግዚአብሔር ጽድቅ ሥራ ነው።»6

ይህ ትምህርት በአዳምና በሔዋን ታሪክ፤ በትንቢት፤ በጥላና በምሳሌ ዐይነት ተብራርቶ ይታያል። እነርሱ ከወደቁ በኋላ የሴቲቱ ዘር ሰይጣንን እንደሚያሸንፍ እግዚአብሔር ተናገረ። አዳምም ይህን ቃል አምኖ «ለሚስቱ ሔዋን ብሎ

ስም አወጣላት፤ የሕያዋን ሁሉ እናት ናትና»፤ ዘፍ. 3፥20። ከዚህም በኋላ «እግዚአብሔር አምላክም ለአዳምና ለሚስቱ የቁርበትን ልብስ አደረገላቸው፤ አለበላቸውም።» ይላል፤ ዘፍ. 3፥21። በፊት ነውራቸውን ለመሸፈን ከበለስ ቅጠሎች ግልድም እንደሰፉ ስንገነዘብ (ዘፍ. 3፥7)፤ እግዚአብሔር ያደረገው ትምህርታችንን እንዴት እንደሚያብራራ በይበልጥ እናስተውላለን። ይህን በዝርዝር እንመልከተው ፡-

«እግዚአብሔር አምላክም ... አደረገላቸው» በጸጋ መሆኑን ያሳያል፤ ሮም 3፥24።

«የቁርበት ልብስ» የሌላውን ደም በማፍሰስ የሚገኝ መሆኑን ያሳያል፤ ሮም 5፥9።

«ለሚስቱ ሔዋን ብሎ» ስም በማውጣቱ በእምነት መሆኑን፤ እንደዚሁም «አለበላቸውም» ሲል ያለ ሰው ሥራ መሆኑን ያሳያል፤ ሮም 3፥28፤ ገላ. 2፥16።

«የቁርበትን ልብስ አደረገላቸው» ያለ ነውር የቆሙት ራሳቸው በሠሩት ከንቱ ሥራ (የቅጠል ግልድም) ሳይሆን፤ በሌላው ሞት ምክንያት በተገኘው እውነተኛ መሸፈኛ መሆኑን ያሳያል፤ 2ቆሮ. 5፥21።

ውድ አንባቢ ሆይ! ኃጢአትህ ከሚያስከትልብህ ነውርና ፍርድ የሚሸፍንህ ከእግዚአብሔር ጸጋ የመነጨ፤ በክርስቶስ ደም የተመሠረተ፤ በሥራ ሳይሆን በእምነት የተገኘ፤ የክርስቶስ ጽድቅ መሆኑን ተረድተሃልን? እምነትህና ተስፋህ በክርስቶስና በክርስቶስ ብቻ ነውን? በእርሱ ይቅርታና ተቀባይነት (ጽድቅ) እንዳለህ እርግጠኛ ነህን? ከሆነ ከምን ጊዜ ጀምሮ ተፈጸመ? ይህ ትምህርት እያስገረመህ በመሄድ ላይ ነውን? ክርስቶስ ጽድቁን አልብላሃልን? እንደዚህ ከሆነ የሚያስፈራህ ነገር የለም፤ ሰይጣን ስለ ኃጢአትህ ቢከስህ በቂ መልስ አለህ፤ ይኸውም ክርስቶስ ለእኔ ሞቷል፤ ይልቁንም ከሙታን ተነሥቶ

ለእኔ በእግዚአብሔር ቀኝ ይገኛልኛል፤ የሚያጸድቀኝም እግዚአብሔር ነው የሚለው ነው፤ ሮም 8፥33-34። እስካሁን ድረስ ክርስቶስን በዚህ ዐይነት ካላወቅኸው ኃጢአትህን ተናዝዞህ ወደ እርሱ ሂድና በእርሱ፤ በተለይ በመስቀል ላይ ባቀረበው መሥዋዕት ተስፋህን ጣል፤ እርሱም ይቀበላሃል፤ በጽድቁም ያልብስሃል፤ ያለ ነውር በእግዚአብሔር ፊት አሁንም፤ ለወደፊትም፤ ለዘላለምም ትቆማለህ።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. ለአዳም፤ ለክርስቶስና ለአማኞች የሚቈጠሩት ምንና ምን ናቸው? መቼ?
2. የኃጢአተኛ ጽድቅ ክርስቶስ ራሱ መሆኑን እንዴት ታረጋግጣለህ?
3. 2ቆሮ. 5፥21 «ታላቁ ልውውጥ»ን እንዴት ይደመድመዋል?
4. በዘፍ. 3፥19-21 የወንጌል ምሳሌ እንዴት ተገልጧል?

የጽድቅ ፍጻሜ

ሰው በጸጋ፣ በክርስቶስ ደም፣ በእምነትና በክርስቶስ በመቈጠሩ ይጸድቃል የሚለውን «የጽድቅ ትምህርት» የሚቃወሙት ሰዎች ከመጀመሪያው ጀምሮ አልታጡም። በትምህርታችን ላይ ተቃውሞ ባይነሣ ኖሮ፣ የሐዋርያትን ትምህርት በትክክል አናስተምርም ነበር! ሰው አልተለወጠምና ወንጌል የሰውን ትክክለኛ ያልሆነ አስተሳሰብና ትዕቢት ስለሚያፈርስ፣ ክብርን ሁሉ ለእግዚአብሔር የሚሰጠው የወንጌል መልእክት ሰውን ያስቈጣል።

ሰው ራሱን የቻለ ይመስለዋል። ይህንም በተለይ በሦስት አቅጣጫ ይገልጠዋል ፡- በመጀመሪያ ለሕይወቱ አስፈላጊ የሆነውን ሁሉ መረዳት እንደሚችል ያስባል። ሰው ሃይማኖት አለው፤ ፈጣሪ እንዳለ፣ ፍርድ እንዳለ፣ በመልካምና በክፉ መካከል ልዩነት እንዳለ ያውቃል፤ ነገር ግን እነዚህን ነገሮች በመንፈሳዊ አኳኋን እንደሚገባው አይመለከትም። ጳውሎስ ይህን ጉዳይ በሚመለከት እንደሚከተለው ጽፏል ፡- «ለፍጥረታዊ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር ሞኝነት ነው»፤ 1ቆሮ. 2፡14። ምክንያቱም ሰይጣን «የክርስቶስ የክብሩ ወንጌል ብርሃን እንዳያበራሳቸው ... የማያምኑትን አሳብ አሳወረ»፤ ስለዚህ የወንጌል ሥራ፣ የእነዚህ ሰዎች አእምሮ ብሩህ እንዲሆን ዓይናቸውን መክፈት ነው፤ 2ቆሮ. 4፡4፤ ሐ.ሥ. 26፡17-18።

ሁለተኛ፡ ሰው ነፃ ፈቃድ ያለው በመሆኑ፣ መልካም ነገርን መምረጥ የሚችል ይመስለዋል። ሰው የማምለክ ጠባይ አለው። የፈጠረውን እግዚአብሔርን ባያመልክ እንኳ፣ የተፈጠረውን ማለትም ፀሐይን፣ ጨረቃን፣ ወንዝን፣ ተራራን፣ እንስሳን ወይም ምናልባት አንድን ፍልስፍና ያመልካል፤ የሚያመልከውም ለእርሱ መልካም ሆኖ ይታየዋል፤ አዘውትሮም ይከታተላል፤ ከራሱ አልፎ ሌሎችን የዚያ አምልኮ ተከታዮች እንዲሆኑ ሊያደፋፍራቸው ይችላል። ሰው ፍጡሩን ባያመልክም እንኳ ልቡ ክፉ ስለሆነ፣ እግዚአብሔርን በእውነትና በመንፈስ፣ በጽድቅና በቅድስና አያመልክም። ጳውሎስ «እግዚአብሔርን የሚፈልግ የለም ... አንድ ስንኳ የለም» (ሮም 3፡11-12) በማለት ከዳዊት በመጥቀስ ጽፏል። ምክንያቱም «የሰዎች ሥራ ክፉ ነውና»። እና ሥራቸው ክፉ የሆነው ልባቸው ክፉ በመሆኑ ነው፤ ዮሐ. 3፡19፤ ማር. 7፡21-23፤ ኤር. 17፡9። እንደዚሁም ክርስቶስ፡ «ሕይወት እንዲሆንላችሁ ወደ እኔ ልትመጡ አትወዱም» ብሎ የሰዎችን ፈቃደኛ አለመሆን ገለጠ፤ ዮሐ. 5፡40።

ሦስተኛ፡ ሰው ቍርጥ አሳብ ላይ ቢደርስም እንኳ፣ የተፈለገውን ነገር ማድረግ የሚችል ይመስለዋል። አንዳንድ ሰዎች ሲያስተምሩ የሰው ጉድለቱ ደካማነቱ ነው እንጂ ፈቃዱ አይደለም፤ መልካም ነገርን ለማድረግ ይወዳል፤ ችግሩ ማድረግ አለመቻሉ ነው ይላሉ። ሰው በክርስቶስ ካመነ በኋላ ይህ አስተሳሰብ በመጠንም ቢሆን እውነት ሊሆን ይችላል፤ ሮም 7፡15። ሐዋርያው «ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ» በማለቱ ፈቃዱን መፈጸም የሚችለው በራሱ ችሎታ ሳይሆን፣ በክርስቶስ ኃይል መሆኑን መሰከረ፤ ፊል. 4፡13። ክርስቶስም «ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉም» በማለት የዚህን ትምህርት ትክክለኛነት አረጋገጠ፤ ዮሐ.

15÷5። ሰው ከማመኑና ከመጽደቁ በፊት ግን በእግዚአብሔር ፊት መልካም ሥራ ለመሥራት ኃይልም ሆነ ፈቃድ የለውም፤ ሮም 3÷11-12።

እንደዚህ ከሆነ እግዚአብሔር ሰው ሊፈጽም የማይችለውንና የማይፈቅደውን ትእዛዝ ለምን ይሰጠዋል? ብለው የሚጠይቁ አሉ። እግዚአብሔር ሰው ምን ማድረግ እንደሚገባው ይናገራል። ይህም በተለይ የእግዚአብሔር መንፈስ በሰው ልብ ሲሠራ፣ የበረከትን መንገድ ለሰው ያሳየዋል፤ የእግዚአብሔር መንፈስ በልቡ ውስጥ ከመሥራቱ በፊት አዲስ ልብና አዲስ ኃይል እንደሚያስፈልገውም እግዚአብሔር ይገልጥለታል። ሀብታም ወጣት የነበረው የአይሁድ አለቃ «ፍጹም ልትሆን ብትወድ ሂድና ያለህን ሸጠህ ለድሆች ስጥ ...» የሚለውን የኢየሱስን ትእዛዝ ሲሰማ፣ እያዘነ ሄደ፤ ትእዛዙን ለመፈጸም ፈቃደኛ አለመሆኑን ሳያስተውል አልቀረም፤ ማቴ. 19÷16-22፤ ሉቃ. 18÷18-27። እግዚአብሔር የሰውን ልብ ሲነካና ሲለውጥ፣ መሣሪያው ሕጉ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስም «ሕግ ወደ ክርስቶስ የሚያመጣ ሞግዚታችን ሆኗል»፤ ገላ. 3÷24 በማለት ይህን እውነት አስተምሯል።

ብዙ ጊዜ «አስተውላለሁ»፣ «መልካም ነገርን እመርጣለሁ» ወይም «እችላለሁ» የሚሉ ሰዎች ኃጢአተኝነታቸው በሚገባ ያልተሰማቸው ናቸው። የእግዚአብሔር ሰዎች ግን ክፋታቸውን ሲያስተውሉ፣ በራሳቸው ሳይተማመኑ ወይም በምንም ነገር ሳያመካኙና ጽድቅን በራሳቸው ለማግኘት ሳይሞክሩ ዘወትር ወዮልኝ! በማለት ለምሕረት ወደ እግዚአብሔር ይቀርባሉ፤ መዝ. 51÷1-7፤ ኢሳ. 6÷4-5፤ ሰቆ. 5÷21፤ ሉቃ. 5÷8፤ 18÷13።

በእነዚህ ሦስት አሳቦች ላይ ተመርኩዘን የጽድቅን ትምህርት በመቃወም ከሚቀርቡት ምክንያቶች በተለይ የሚቀጥሉትን ሦስቱን ለመመርመር እንሞክራለን።

1. የጽድቅ ትምህርት ሥርዐተ ሃይማኖትን ያፈርሳል

ይህን አሳብ በተለይ ፈረሳውያን አብዝተው ይከራከሩበት ስለነበር፣ በምዕራፍ 5 በሰፊው ተመልክተነዋል። ሐዋርያው፣ «የእግዚአብሔርን ጽድቅ ሳያውቁ የራሳቸውንም ጽድቅ ሊያቆሙ ሲፈልጉ፣ ለእግዚአብሔር ጽድቅ አልተገዙም። የሚያምኑ ሁሉ ይጻድቁ ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነውና» ብሎ የጽድቅን አሰጣጥና አቀባበል ሳይረዱ፣ በእምነትም መንገድ ሳይሄዱ፣ ወደ ክርስቶስና በእርሱ ወደሚገኘው ዘላለማዊ ደኅንነት አለመድረሳቸውን በመግለጥ አስተሳሰባቸው ትክክለኛ አለመሆኑን አሳየ፤ ሮም 10÷3-4።

2. የጽድቅ ትምህርት ቅድስናን ያፈርሳል

ሰው «ያለ እርሱ (ቅድስና) ጌታን ሊያይ የሚችል የለምና» የሚለውን ጥቅስ መሠረት በማድረግ ብዙዎች ጽድቅ በቅድስና ይገኛል ብለው ያስባሉ፤ ዕብ. 12÷14። ነገር ግን በአዲስ ኪዳን ቅደም ተከተል መሠረት የመጀመሪያው ጽድቅ፣ ቀጥሎ ቅድስና ነው፤ ቅድስናና መታዘዝ ሰው በእውነት ለማመኑና አምኖ ለመጽደቁ ማረጋገጫ ናቸው፤ ሮም 1÷5፤ 8÷30፤ 1ቆሮ. 1÷30-31።

ይህ ክርክር ሊነሣ የቻለው አንዳንድ ሰዎች «አምኜአለሁ» እያሉ መልካም ሥራ አይሠሩም ነበር። ዛሬም አንዳንድ ሰዎች ከሕግ በታች አይደለንም በማለት የእግዚአብሔርን ቃል ትእዛዛት ሲጠቅሱላቸው አይደሰቱም፤ በመልካም ሥራ አይተባበሩም፤ አካሄዳቸውም ከማያምኑ ሰዎች አካሄድ የሚሻል አይደለም።

ያዕቆብ ስለ እነዚህ ዐይነት ሰዎች ሲጽፍ፡ «ሰው በእምነት ብቻ ሳይሆን በሥራ እንዲጸድቅ ታያላችሁ» ይላል፤ ያዕ. 2፡24። ይህን ቃል እንዲሁ ላይ ላዩን ብንመለከተው ከጳውሎስ ትምህርት ጋር የሚቃረን ይመስላል። ሆኖም ጳውሎስና ያዕቆብ በወንጌል እንደተሰማሙ ስለምናነብ፡ በትምህርታቸው መካከል ልዩነት ያለ ቢመስለን፡ በአተረጓጎማችን ላይ ችግር እንዳለበት መረዳት ይገባል፤ ገላ. 2፡2፡9፤ ሐ.ሥ. 15፡12-29። ደግሞም አንቀጹን በሚገባ ስንመረምረው ያዕቆብ እንደ ጳውሎስ «እምነት» በሚለው ቃል አይጠቀምም። ጳውሎስ እምነት ሲል ሕያው እምነትን፡ ለእግዚአብሔር ክብር የሚሰጥን እምነት ማመልከቱ ነው፤ ሮም 4፡19-21። ያዕቆብ ግን «አጋንንት ደግሞ ያምናሉ» በማለቱ በአሳብ ደረጃ ስለሚገለጥ፡ ወደ ሥራም ስለማያደርስ እምነት መናገሩን ያሳያል፤ ያዕ. 2፡19። ያዕቆብም፡ «አብርሃምም እግዚአብሔርን አመነ ጽድቅም ሆኖ ተቈጠረለት» ብሎ በመጥቀሱ ሰው ሲያምን ወዲያውኑ በእግዚአብሔር ፊት እንደሚጸድቅ መረዳቱን አመልክቷል። አብርሃም ከሠላሳ ዓመት ያህል በኋላ በእግዚአብሔር ትእዛዝ ልጁን ይስሐቅን በመሠዊያ ላይ በማቅረቡ፡ የእርሱ እምነት እውነተኛ እምነት መሆኑን አሳየ፤ እምነቱም «ተፈጸመ»፤ ያዕ. 2፡21-24። ጳውሎስ ሰው በእምነት የሚድነው መልካሙን ሥራ ለመሥራት መሆኑን እንደሚያስተምር (ኤፌ. 2፡8-10)፡ ያዕቆብም «ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነው» በማለት ያስተምራል፤ ያዕ. 2፡26። አንድ ሊቅ «ሰው በሥራ አይጸድቅም፤ ካልሠራ አልጸደቀም» ብሏል። ስለዚህ ያዕቆብ «ሰው ... በሥራ እንዲጸድቅ» ሲል የአንቀጹ አሳብ ጸድቅ መሆኑን የሚያሳይ እንጂ እግዚአብሔር በሥራው መሠረት ያጸደቀው መሆኑን የሚያመለክት አይመስልም። ይህም በምዕራፍ 3 ከሚገኘው ከ«አጸደቀ» ሁለተኛ ትርጉም ጋር ይስማማል። ይህን ከተረዳን ምንም እንኳ በአቀራረብ

ቢለያዩም፡ የጳውሎስና የያዕቆብ ትምህርት አንድ ለመሆኑ እርግጠኞች እንሆናለን።

3. የጽድቅ ትምህርት ግብረ ገብነትን ያፈርሳል

አንዳንድ ሰዎች ሰው መልካም ሥራ ለመሥራት የሚገፋፋው፡ በዚህ ዓለምም በሚመጣውም እንደ ሥራው ዋጋ ስለሚቀበል ነው ብለው ያስባሉ። ሰው የሚዘራውን ያጭዳልና እግዚአብሔር ለሰዎች እንደ ሥራቸው ይፈርድላቸዋል፤ ይፈርድባቸዋልም። ይህ ትምህርት በብዙ ጥቅሶች ይገኛል፤ ለምሳሌ፤ ማቴ. 6፡19-21፤ ሮም 2፡9-10፤ 2ቆሮ. 5፡10፤ ገላ. 6፡7-8። በዚህ ትምህርት ውስጥ ሰውን የሚቀሰቅሱ በጎ ተስፋና ፍርሃት በአንድነት ይገኛሉ።

ይሁን እንጂ ለመልካም ሥራ ሰውን የሚገፋፋ ሌሎች አሳቦችም ይገኛሉ። ከእነዚህም ውስጥ ሰው ከእግዚአብሔር ባሕርይ የተነሣ እንዲታዘዝ መጠራቱ አንዱ ነው። ለምሳሌ ፡- «የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ» እና «እኔ ቅዱስ ነኝና ቅዱሳን ሁኑ» ተብሏል፤ ማቴ. 5፡48፤ 1ጴጥ. 1፡15። ከዚህም ሌላ መጽሐፍ ቅዱስ ለመልካም ሥራ ለሚገፋፋው ለምስጋና ትልቅ ስፍራ ይሰጣል። ዐሠርቱ ትእዛዛትን ከመስጠቱ በፊት እግዚአብሔር «ከግብጽ ምድር ከባርነት ቤት ያወጣሁህ እግዚአብሔር አምላክህ እኔ ነኝ» ብሏል፤ ዘጸ. 20፡2። እግዚአብሔር ይህን ስላደረገላቸው የእስራኤላውያን የአፀፋ መልስ ምን መሆን ነበረበት? ከምስጋናቸው የተነሣ ለእርሱ እንዲታዘዙ ነው። ከምስጋና በመነሣት ጳውሎስ «አሁንም በሥጋ የምኖርበት ኑሮ በወደደኝና ስለ እኔ ራሱን በሰጠው በእግዚአብሔር ልጅ ላይ ባለ እምነት የምኖረው ነው» በማለት ክርስቶስ በመስቀል ላይ የፈጸመለትን እያሰበ እንደኖረ አሳየ፤ ገላ. 2፡20። እንደዚሁም ዮሐንስ «እርሱ አስቀድሞ ወደናልና እኛ

እንወደጥለን» ብሎ ለክርስቲያናዊ ኑሮ ዋና ስሜት ቀስቃሹ የእግዚአብሔር ፍቅር መሆኑን ያሳያል፤ 1ዮሐ. 4፡19።

የጽድቅን ትምህርት የሚቀበሉ ትምህርታቸውን በሥራ ላይ እንዲያውሉት ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋቸዋል። ምክንያቱም ምንም እንኳን ትምህርቱን ቢያውቁትና ቢሰብኩት በቀላሉ ሊሳሳቱ ይችላሉ። ሐዋርያው ጴጥሮስ እንኳ በትምህርቱ መሠረት ባለመሄዱ ጳውሎስ እንዲገሥጸው ግዴታ ሆነበት፤ ገላ. 2፡11-16። የጴጥሮስ ስሕተት ምን ነበረ? ከአሕዛብ ወገን የሆኑትን ከአይሁድ ወገን እንዳመኑት ሰዎች ባለመቀበሉ ነው፤ ወይም በሌላ አነጋገር አማኞችን ሁሉ በእኩልነት ባለማክበሩ ነው።

በዘመናችንም ይህ ዐይነቱ ስሕተት ስንት ጊዜ ሲፈጸም ይታያል! እግዚአብሔር ሰዎችን የሚቀበላቸው በክርስቶስ ሲያምኑ ብቻ ነው፤ «የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና»፤ ሮም 10፡13። ነገር ግን ሌሎች ሰዎች ከሌላ ቤተ ክርስቲያን ሄደው ምእመናንን ቢገቡ በሙሉ ልብ አይቀበሏቸውም። እነዚህ ሰዎች በክርስቶስ የሚያምኑ፤ በራሳቸው ምንም የማይተማመኑ፤ ክርስቶስ ጽድቃቸው መሆኑን የሚቈጥሩና በፍጥነት ኃጢአት የማይራመዱ ናቸው። ነገር ግን ስለ ጥምቀት፤ ስለ መንፈስ ቅዱስ አቀባበል፤ በልሳን ስለ መናገር፤ ስለ መጠጥ፤ ስለ ሺህ ዓመት አተረጓጎም፤ ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ወይም ስለ ሌላ ጉዳይ የተለየ አሳብ ወይም ሌላ ልማድ ስለሚኖራቸው፤ አይቀበሏቸውም፤ አያቀርቧቸውምም። እግዚአብሔር ተቀብሏቸዋል፤ እነርሱ ግን አይቀበሏቸውም። ለእነርሱ እምነታቸው በቂ አይደለም፤ ተቀባይነትን ለማግኘት በግድ አንድ ዐይነት «ሥራ» ማየት ይፈልጋሉ። እንደዚህ እያደረጉ ሰዎችን ከአንድ ዐይነት ሕግ በታች ለማኖር የሚጥሩ በመሆናቸው የሚሰብኩትን የጽድቅ ትምህርት ሲያፈርሱት ይታያሉ፤ በእውነት ግብዞች ናቸው!

ሰው በሥራ ይጸድቃል የሚለው አሳብ በሰዎች ውስጥ እጅግ ሥር ስለሰደደ ብዙ ክርስቲያኖች ይህን አሳብ በአካሄዳቸው ይገልጡታል። በአንድ በኩል በእምነት እንደጸደቁና፤ በእምነት በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንዳላቸውም ያውቃሉ። በሌላ በኩል ደግሞ በሥራቸው ተቀባይነት ያላቸው ይመስላቸዋል። ለምሳሌ ምእመናን መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብና መጻለይ እንደሚያስፈልጋቸው ያውቃሉና፤ ጧት ተነሥተው ወደ ዕለት ሥራቸው ከመግባታቸው በፊት የእግዚአብሔርን ቃል ያነባሉና፤ እግዚአብሔር ቀኑን ሙሉ ከእነርሱ ጋር እንዲውል ይለምናሉ። አንዳንድ ጊዜ ግን ይህን አዘውትረው አይፈጽሙትምና፤ በቀኑ ውስጥ ችግር ሲያጋጥማቸው «ይህ የሆነብኝ ጧት ባለመጸለዬ ነው» ብለው ይጨነቃሉ። ይህንም ሲሉ «በሥራ» የእግዚአብሔር በረከት እንደሚገኝ ማሰባቸውን ያሳያሉ። እውነቱ ግን ጧት ጧት ክርስቲያን ጸለየም አልጸለየም፤ ችግር ሊያጋጥመው ይችላል። ጳውሎስ «ጌታን ክርስቶስ ኢየሱስን እንደተቀበላችሁት በእርሱ ተመላለሱ» ብሎ ይመክረናል (ቆላ. 2፡6)፤ እኛም በክርስቶስ ስናምን የእርሱ ነን፤ ሁሉን ለእኛ ብሎ መልካም ያደርጋል፤ ጧት ብንጸልይም ባንጸልይም! የሚያጋጥመን ሁሉ ያለ እርሱ ፈቃድ አይሆንም፤ እዚህ ላይ ጧት መጸለይ አያስፈልግም ማለታችንም አይደለም። ለምን ጧት እንጸልያለን? የምንጸልየው ክፉ ነገር በቀን እንዳያጋጥመን ብቻ ሳይሆን፤ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ግንኙነታችንን ለማደስ ነው! ስለዚህ ጧት ስንነቃ «እግዚአብሔር በክርስቶስ ተቀብሎኛል፤ እኔ የእርሱ ነኝ፤ ወደ ውጭ ከመሄዴ በፊት ከእርሱ ጋር መነጋገር ይኖርብኛል» ብለን በደስታ ልንነግ አይገባንምን?

በእርግጥ የጽድቅ በረከት እጅግ ብዙ ነውና በሚቀጥለው ምዕራፍ ዘርዘር አድርገን እንመረምረዋለን።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. ሰው ስለ ራሱ ችሎታ ሊያስብ ምን ሦስት ስሕተቶችን ሊሠራ ይችላል?
2. «የጽድቅ ትምህርት» እንዴት ያለ ትምህርት ነው? ሰዎች ለምን ይቃወሙታል?
3. ያዕቆብ 2፥24ን ከጳውሎስ ትምህርት ጋር እንዴት ታዛምደዋለህ?
4. ሰው የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዲፈጽም ምን ምክንያቶች ተስጥተዋል?
5. ዛሬ የጽድቅን ትምህርት የሚቀበሉት በአካሄዳቸው እንዴት ያፈርሱታል?

የጽድቅ በረከት

ክርስቲያን ማንነቱን ለይቶ ማወቅ አለበት። በሕይወት የሚያጋጥሙት ችግሮች፣ ሥራው፣ በሽታ፣ የኑሮ ውድነት፣ የልዩ ልዩ ጉዳይ ጣጣ ... ወዘተ ማንነቱን ሳይከድ ቀስ በቀስ እንደ ዓለማዊ ሰው እንዲኖር ሊያደርጉት ይችላሉ። ክርስቲያን በሕይወቱ አሸናፊ መሆን የሚችለው በክርስቶስ ያለውን ማንነት ተገንዝቦ የሚያጋጥመውን ሁሉ በዚህ መሠረት እየመዘነ ሲኖር ነው።

በዚህ መጽሐፍ ሐዋርያው ጳውሎስ ወደ ሮም ሰዎች ከጻፈው መልእክት፣ በተለይ ከምዕራፍ አንድ እስከ አራት ጠቅሰናል። ምክንያቱም የመጽሐፉ ዋና ትምህርት በጽድቅ መንገድ ላይ የሚያተኩር ነው። በመግቢያውም በነቢዩ ዕንባቆም የተነገረው «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» የሚለው የመጽሐፉ መነሻ አሳብ ይገኛል፤ ዕን. 2፥4፤ ሮም 1፥17። መጽሐፉ ልዩ ልዩ ትምህርት ቢያቀርብም፣ ጳውሎስ መላልሶ ሰፊ ማብራሪያ የሚሰጠው በጽድቅ መንገድ ትምህርት ላይ ነው።

አንድ ሰው ከአዲስ አበባ ወደ ጎንደር ለመጓዝ ቢፈልግ፣ ጧት መናኸሪያ ሄዶ በፈጣን አውቶቡስ ይሳፈራል፤ ከዚያም በሙከጡሬ፣ በደብረ ጽጌ፣ በኮማንዶ ጣቢያ አልፎ ምናልባት ምሳ ገብረ ጉራቻ ይበላል። ከዚያም በኋላ ጎሐ ጽዮንን አልፎ ወደ ዐባይ ሸለቆ ይወርዳል፤ ከሸለቆውም ወጥቶ ደጀንን፣ ደብረ ማርቆስን፣ አማኑኤልንና ደምበጫን አልፎ ፍኖተ ሰላም ያርፋል። በማግሥቱም መንገዱን ይቀጥላል። ሩቅ የሚሄድ

ፈጣን አውቶቡስ በየመንደሩ አይቆምም፤ ምክንያት ካለው ግን ይቆማል። ተራራት ከሆነ ምናልባት ዐባይ ድልድይ ሲደርስ ወርዶ ወንዙን መመልከት ይፈልጋል፤ ጎጃሜ መንገደኛ ካለ፤ ደብረ ማርቆስ ጉዳይ ሊኖረው ስለሚችል፤ ትንሽ ጊዜ እዚያ መቄየት ሳይፈልግ አይቀርም። ነጂው ግን እስከ ጎንደር ድረስ ጉዞውን መቀጠል ይፈልጋል።

ሐዋርያው ጳውሎስም የሚያስተምረውን ዋና ትምህርት በሚያብራራበት ጊዜ አልፎ አልፎ ቆም በማለት አንድን አሳብ። አንድን ትምህርት ወይም አንድን ስሕተት ከመረመረ በኋላ እንደገና ወደ ጽድቅ መንገድ ይመለሳል። በመጽሐፉ ውስጥ «እንግዲህ» በሚለው መስተፃምር 25 ጊዜ ሲጠቀም፤ «ስለዚህ» እና «ነገር ግን» ደግሞ ብዙ ጊዜ ተጠቅሰው ይገኛሉ። ይህም ሐዋርያው አሳቡን በቅደም ተከተል እንደሚያቀናጅ ያሳያል።

በዚህም መጽሐፍ የጳውሎስን ጉዞ ሁሉ መከተልና በእያንዳንዱ ቦታ ማረፍ አንችልም፤ ነገር ግን አልፎ አልፎ ለአጭር ጊዜ ቆም ብለን የጽድቅን መንገድ ትምህርት እንመረምራለን። ወደ ሮም የተጻፈውን መልእክት በሙሉ ለመመርመር እጅግ ጠቃሚ ነውና ይህን እንድናደርግ የሚረዱን ልዩ ልዩ መጻሕፍት አሉ። «በየዕለቱ ከእግዚአብሔር ጋር» በሚለው በ3ኛ ዓመት መጽሐፍ ስለ ሮም መልእክት 42 ጥናቶችና 15 የክለሳ ጥያቄዎች ይገኛሉ። ከትርጓሜዎች እጅግ የሚታወቀው «የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጓሜ። ሮሜ» በዳዊት እስቶክስ፤ በቅርብ ጊዜ የታተመው «ጽድቅ በእምነት ይኖራል» በሚል ርእስ በዮሐንስ ሳንድቬድ የተጻፈው ተማሪውን ሊረዱት ይችላሉ።

አሁን ግን የጳውሎስን ጠቅላላ ጉዞ በትክክል ተገንዝባን ስለ ጽድቅ በረከት የጻፈውን ለማስተዋል የሚያግዙ የተወሰኑ ጥቅሶችን ለመመርመር እንሞክር።

1. ሮም 1፥1-17፤ መግቢያ።

የመልእክቱ ዋና አሳብ «ጽድቅ በእምነት ይኖራል» የሚል ነው። ሐዋርያው፤ ነቢዩ ዕንባቆም የተናገረውን ቃል ሲያብራራ «ከእምነት» በማለት ሰው በእምነት አማካይነት የእግዚአብሔርን ጽድቅ እንደሚቀበል፤ ሁለተኛም «ወደ እምነት» በማለት ሰው ከጸደቀ በእግዚአብሔር እያመነ መንፈሳዊ ሕይወቱ እንደሚዳብር አሳይቷል፤ ቍ. 17።

2. ሮም 1፥18-3፥20፤ የጽድቅ እጦት።

አረማውያን (1፥18-32)፤ አይሁድ (ም. 2)፤ ሰዎች ሁሉ በኃጢአታቸው ምክንያት ጽድቅ የላቸውምና ከእግዚአብሔር ቍጣ በታች ናቸው። ይህን ክፍል በምዕራፍ ሁለት ገልጠነዋል።

3. ሮም 3፥21-4፥25፤ የጽድቅ መንገድ።

የእግዚአብሔር ጽድቅ፤ ሀ) በእግዚአብሔር ጳጋ በክርስቶስ ሞት ተገልጧል (3፥21-26)፤ ለ) በእምነት መንገድ ይሰጣል (3፥27-31)፤ ሐ) ለኃጢአተኛ ይቈጠርለታል (4፥1-12)፤ መ) በእምነት አማካይነት ይቈጠርለታል (4፥13-25)። ይህን ክፍል በምዕራፍ 3-6 ደጋግመን ጠቅሰነዋል።

4. ሮም 5፥1-8፥39፤ የጽድቅ በረከት።

ሀ) የእግዚአብሔር ጽድቅ ወደ ብፅዕና ያደርሳል፤ 5፥1-5። በዚህ አንቀጽ ጳውሎስ ስለ ጽድቅ ውጤት መናገር ሲጀምር የተጠቀመባቸውን አንዳንድ ሐረጎች እንመልከት ፡-

ቁ. 1. «እንግዲህ በእምነት ከጸደቅን»፤ እንግዲህ የፊተኛውን የጽድቅ መንገድ አሳብ ያመለክታል፤ ይህም በእምነት ነው። «ከጸደቅን» ጽድቅ የሚያስከትለውን ውጤት ሲያሳስብ፤ እነዚህ በረከቶች በግል የሚሰጡ ሳይሆን፤ አማኞች ሁሉ እንደሚሳተፉባቸው ያሳያል። ጳውሎስ ሐዋርያ ቢሆንም፤ «እኛ» ይላልና ሌሎችን አማኞች እንደ ልጆቹ ሳይሆን እንደ ወንድሞቹ ቈጠራቸው። በዚህ መጽሐፍ «ወንድሞች ሆይ» ብሎ በመጥራት ዐሥር ጊዜ አደፋፈራቸው።

«በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ» የሚለው ሐረግ በረከት ሁሉ በክርስቶስ እና በክርስቶስ ብቻ መሆኑን ያሳያል።

«ሰላምን እንያዝ»፤ ሰላም ይሰጠናል፤ አሁንም በክርስቶስ ጸድቀናል፤ ይሁን እንጂ ትግል አለ፤ ሰይጣን ሰላማችንን ለማፍረስ ይሞክራልና ሰላማችንን በሚገባ መጨበጥ እንዳለብን ያስጠነቅቀናል።

ቁ. 2. «በእርሱም (በክርስቶስ) ደግሞ ወደ ቆምንበት ወደዚህ ጸጋ በእምነት መግባትን አግኝተናል» ሲል ጸጋ በክርስቶስና በእምነት የሚሰጥ ነውና ክርስቲያን በእግዚአብሔር ፊት ሲቆም፤ እግዚአብሔር አማኙን በክርስቶስ ሆኖ እንደሚመለከተው ያሳያል።

«በእግዚአብሔር ክብርም ተስፋ እንመካለን» የሚለውም አማኝ ትልቅ ተስፋ እንዳለው ይገልጣል፤ ይኸውም ለወደፊት በእግዚአብሔር ክብር ውስጥ የሚኖር መሆኑን የሚያመለክት ነው።

ቁ. 3-4. አማኙ ስለጸደቀ ለእርሱ መከራ እንኳ ጠቃሚ ነው፤ ምክንያቱም መከራ ትዕግሥትን፤ ትዕግሥትም መጽናትን (ሰው የተፈተነ መሆኑን) እና መጽናትም ተስፋን

ያደርጋል። ይህም ተስፋ የማይፈጸም አይደለም። ይህን እንዴት እናውቃለን? ቁ. 5ን እንመልከት ...

ቁ. 5. «በተሰጠን በመንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ፍቅር በልባችን ስለፈሰሰ ተስፋ አያሳፍርም» በማለት የጽድቅ ውጤት የሆነው፤ መንፈስ ቅዱስ ለሚያምኑት ሁሉ እንደሚሰጥና በእርሱም አማካይነት እግዚአብሔር ለአማኞች ያለውን ፍቅር በልባቸው ውስጥ እንዳፈሰሰ ያውቃል። ስለዚህ ተስፋቸው እርግጠኛ መሆኑን ይገነዘባሉ። ጳውሎስ ስለ መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠውን ትምህርት በምዕራፍ ስምንት በሰፊው ያብራራል።

ለ) የእግዚአብሔር ጽድቅ ገና ደካሞች፤ ኃጢአተኞችና ጠላቶች ባለን ከእግዚአብሔር ቁጣ አዳንን፤ 5፥6-11። ይህን አሳብ በተለይ በምዕራፍ 4 ተመልክተነዋል።

ሐ) የእግዚአብሔር ጽድቅ በአዳም ምክንያት ከመጣ ፍርድ ነፃ አወጣን፤ 5፥12-21። ይህንም በምዕራፍ 6 አይተነዋል።

መ) የእግዚአብሔር ጽድቅ ከኃጢአት ኃይል አርነት ያወጣል፤ 6፥1-23። ጳውሎስ አማኙ ከኃጢአታዊ ጠባይ ጋር እንደሚታገል ያውቃል (ገላ. 5፥17) እና «ኃጢአት አይገዛችሁም» በማለት ለአማኙ ተስፋ ይሰጠዋል፤ 6፥14። ኃጢአት እንዳይገዛውም ሁለት ምክሮችን ይሰጠዋል ፡-

ቁ. 11. «ለኃጢአታችሁ እንደ ሞታችሁ ... ለእግዚአብሔር ሕያዋን እንደሆናችሁ ራሳችሁን ቁጠሩ»፤ ይህም በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን በመሆናችን ነው። «ቁጠሩ» ማስመሰል ሳይሆን በእውነት ላይ ባለን ሁኔታ፤ በክርስቶስ ባለን ማንነታችን መጽናት ነው።

ቍ. 13. «ከሙታን ተለይታችሁ በሕይወት እንደምትኖሩ ... ብልቶቻችሁንም የጽድቅ ጦር ዕቃ አድርጋችሁ ለእግዚአብሔር አቅርቡ» የሚለው፡ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ውጊያ ያለውንና የሰውነቱን ክፍል ሁሉ ለጽድቅ ሥራ ማቅረብ እንዳለበት ያሳያል። እውነት ነው፤ ሰው ካመነና ከጸደቀ በኋላ ብዙ ፈተና አለበት፤ ኃጢአትን ለመሥራት ሊያስብ ይችላል፤ ኃጢአትንም እንኳ ዐውቆ ሊሠራ ይችላል። ኃጢአት እንዳያደርግ ግን የመጀመሪያው እርምጃ ማንነቱን መገንዘብ ሲሆን፤ ሁለተኛው ሰውነቱን ሁሉ ለጽድቅ ሥራ አሳልፎ መስጠት ነው።

ሠ) የእግዚአብሔር ጽድቅ ከሕግ ሥልጣን ይፈታል፤ 7፡1-25። ይህን አሳብ በምዕራፍ 5 አይተነዋል፤ ይህን ስንል በተለይ በገላ. 3፡10፡13 መሠረት የእግዚአብሔርን ሕግ በመፈጸም ሰው አይጸድቅም፤ ከጸደቀ ግን በክርስቶስ ባለው አዲስ ሕይወት የሕግን ሥራ ይፈጽማል ማለታችን ነው፤ ሮም 7፡4-6፤ 8፡3-4።

ረ) የእግዚአብሔር ጽድቅ አማኝን ከኩነቱ ነፃ ያወጣዋልና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በአዲስ ሕይወት እየተራመደ እንዲኖር ያደርገዋል፤ 8፡1-17።

ቍ. 1. «እንግዲህ በክርስቶስ ኢየሱስ ላሉት አሁን ኩነቱ የለባቸውም» ሲል አማኞች በክርስቶስ ጽድቅ ስለሚኖራቸው ኩነቱ (የዘለዓለም ሥቃይ) እንደማይኖርባቸው ያሳያል።

ቍ. 9. «የክርስቶስ መንፈስ የሌለው ከሆነ ግን፤ ይኸው የእርሱ ወገን አይደለም» የሚለው ቃል በክርስቶስ የጸደቁት ሁሉ መንፈስ ቅዱስን እንደሚቀበሉ ያሳያል። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጆች (ቍ. 16) እና የእግዚአብሔር ወራሾች መሆናችንን ያረጋግጣልናል (ቍ. 17)።

ስ) የእግዚአብሔር ጽድቅ የአማኝ አለኝታ መሠረት ነው፤ 8፡18-39። እግዚአብሔር «አስቀድሞ ያወቃቸው ... አስቀድሞ ደግሞ ወስኖአልና፤ አስቀድሞም የወሰናቸውን እነዚህን ደግሞ ጠራቸው፤ የጠራቸውንም እነዚህን ደግሞ አጸደቃቸው፤ ያጸደቃቸውንም እነዚህን ደግሞ አከበራቸው» (ቍ. 28-30) የሚለው ቃል በሰው ደኅንነት ውስጥ የእግዚአብሔርን አሠራር ሂደት ያሳያል። ዐወቃቸው፤ ወሰናቸው፤ ጠራቸው፤ አጸደቃቸው፤ አከበራቸው ይላል። የእግዚአብሔር ውሳኔ ሰዎችንና ነገሮችን ሁሉ የሚያጠቃልል ቢሆንም፤ በዚህ አንቀጽ የሚገኘው አሳብ ምእመናንን ብቻ ያመለክታል። እኛ ገና አልከበርንም፤ ነገር ግን ይህ የመጨረሻ እርምጃ በትንሣኤ ጊዜ ይፈጸማል፤ በእግዚአብሔር እጅ የሚከናወን ስለሆነ፤ «አከበራቸው» ፍጻሜው የማይቀር መሆኑን ያሳያል። በቍ. 33 ደግሞ «እግዚአብሔር የመረጣቸውን ማን ይከሳቸዋል? የሚያጸድቅ እግዚአብሔር ነው» ይላል። ጽድቅ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በእኛ ሥራ ቢገኝ ኖሮ፤ ስለ መከበራችን ጥርጥር ይኖረን ነበር፤ ነገር ግን ከመመረጣችን ጀምሮ እስከ መከበራችን ድረስ የእግዚአብሔር ሥራ በመሆኑ፤ ፍጹም ተስፋ እንዲኖረን ይገባልና «አለኝ» በማለት ልንመክ ያስፈልጋል። በእግዚአብሔር ሥራ ውስጥ ብዙ ነገር ለእኛ ግልጥ ላይሆን ይችላል፤ ነገር ግን ጸድቃችን የሚያጸድቅ እግዚአብሔር መሆኑ ግልጥ ነውና በዚህ እንረፍ፤ «አከበራቸው» የጉዞውን የመጨረሻ እርምጃ የሚያሳይ ነውና ወደዚያ ደረጃ ሳናመነታ በደስታና በሙሉ ተስፋ መጓዝ ይገባል፤

5. ሮም 9፡1-11፡36፤ የጽድቅ ተካፋዮች።

በዚህ ክፍል አይሁድና አሕዛብ በክርስቶስ ሲያምኑ አንድ ወገን መሆናቸው ይታያል።

10÷3. «የራሳቸውን ጽድቅ ሊያቆሙ ሲፈልጉ፤ ለእግዚአብሔር ጽድቅ አልተገዙም» የሚለው የአይሁድን ዋና ስሕተት ያሳያል፤ ምክንያቱም ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው። በምዕራፍ 6 ይህን በስፋት ተመልከተነዋል።

10÷9. «ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃል» በማለት ሐዋርያው የጽድቅን መንገድ ለአይሁድም ሆነ ለአሕዛብ ደግሞ ገልጦ ያሳያቸዋል። እዚህም ላይ የሚያጸድቅ እምነት የአሳብ እምነት ብቻ ሳይሆን፤ የስሜትና የፈቃድ ማለትም የልብ እምነት ጭምር መሆኑን ስለ እምነት ከጻፈው እንደገና እናስተውላለን፤ ምዕራፍ 5 ይመ.።

6. ሮም 12÷1-15÷13፤ የጽድቅ ሕይወት።

ጳውሎስ «እንግዲህ ወንድሞች ሆይ ...» ብሎ ይህን ክፍል በመጀመር የክርስቲያን ዕለታዊ ኑሮ ስለ ጽድቅ በሰጠው ትምህርት ላይ የተመሠረተ እንደሆነ ያሳያል። ይህ አኗኗር በግል ሕይወት (12÷1-2)፤ በቤተ ክርስቲያን (12÷3-8)፤ በዓለም (12÷9-21)፤ በባለ ሥልጣናት ፊት (ም. 13) እና በእምነት ደከም በሚሉት አማኞች ኅብረት (14÷1-15÷13) ይፈጸማል።

7. ሮም 15÷14-16÷27፤ የመልእክቱ መደምደሚያ።

የጽድቅን መልእክት ለማስፋፋት የጳውሎስ ዕቅድ፤ ስላምታና ቡራኪ።

ስለ ጽድቅ በረከት ይህን ሁሉ ዝርዝር ትምህርት ስንመረምር ሳንገረም አንቀርም። ይህም አሳባችንን የሚያሳካ ስለሚሆን፤ ምስጋናችን ወሰን የሌለው መሆን አለበት። እነዚህን በረከቶች በዚህ ዓለም በከፊል ስናውቃቸውም፤ በእውነት ለማመናችን እርግጠኞች እንሆናለን። ይኸውም ጳውሎስ «እንመካለን» (ሮም 5÷2:4:11) እንዳለው ማለት ነው፤

ሆኖም ትምክህታችን ከሐዋርያው ጋር በኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ብቻ ይሁን፤ ገላ. 6÷14።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የሮም መልእክት «የጽድቅን ትምህርት» እንዴት ከፋፍሎ ያብራራዋል?
2. የመጽደቅ ውጤት ምንድን ነው?
3. የአማኙ «አለኝታ» በምን ላይ ተመሥርቷል?
4. የክርስቲያን ትምክህት እንዴት ያለ ነው?

የጽድቅ ጊዜ

ስለ ጽድቅ መንገድ የሮም መልእክትን ትምህርት በመረመርን ጊዜ ለሚከተሉት ጥቅሶች ብዙ ትኩረት አልሰጠንም፡-

«... ተቈጠረለት የሚለው ቃል ስለ እርሱ (አብርሃም) ብቻ የተጻፈ አይደለም፤ ስለ እኛም ነው እንጂ፤ ስለ በደላችን አልፎ የተሰጠውን እኛን ስለ ማጽደቅም የተነሳውን ጌታችንን ኢየሱስን ከሙታን ባስነሳው ለምናምን ለእኛ ይቈጠርልን ዘንድ አለው»፤ ሮም 4፡22-25።

ሰው ሲያምን ጽድቅ ሆኖ ይቈጠርለታል የሚለው ትምህርት በዚህ ክፍል እንደገና ቢጠቀስም፤ አዲስ አሳብ አለው፤ ይኸውም ክርስቶስ እኛን ስለ ማጽደቅ መነሣቱ ነው። ስለዚህ ጥቅስ አተረጓጎም ሊቃውንት ብዙ አሳብ ያቀርባሉ፤ እኛ ግን በአንዳንድ ነገሮች ላይ አጽንዖት እንሰጣለን።

ሰው የሚጸድቀው በጸጋ፤ በደም፤ በእምነትና በክርስቶስ መሆኑን በምዕራፍ 3-7 አይተናል። በተጨማሪ የክርስቶስ ትንሣኤ በእኛ መጽደቅ ውስጥ ዐቢይ ስፍራ እንዳለው ስናስተውል፤ በእግዚአብሔር አጠቃላይ ዕቅድ ውስጥ ለሰው የሚቈጠረው ጽድቅ መቼ እውን እንደሚሆን መመርመር ይገባናል። ይህንም ስናደርግ ዋና ዋና አሳቡን በአራት አርእስት ልናጠቃልለው እንችላለን።

1. ጽድቃችን ዓለም ሳይፈጠር ታቅዷል

«በሕግና በነቢያት የተመሰከረለት የእግዚአብሔር ጽድቅ» እንደዚሁም የአብርሃም መጽደቅ ጽድቃችን ዓለም ሳይፈጠር መታቀዱ በብሉይ ኪዳን ዘመን ይታወቅ እንደነበረ ያሳያሉ፤ ሮም 3፡21፤ ዘፍ. 15፡6። በሮም 8፡29-30 እንዳየነውም የሰው መጽደቅ ከማይበጠሰው ሰንሰለት አምስት ቀለበቶች ውስጥ አንዱ መሆኑን መርምረናል፤ ይኸውም እግዚአብሔር አማኞችን አስቀድሞ ዐወቃቸው፤ ወሰናቸው፤ ጠራቸው፤ አጸደቃቸውና አከበራቸው ከሚለው መካከል ነው። በኤፌ. 1፡3-5 እግዚአብሔር አማኞችን በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ እንደባረከ፤ እንደመረጠና እንደወሰነ ስለሚገለጥም፤ ዓለም ሳይፈጠር መጽደቃቸውን እንዳቀደ ግልጥ ነው። እግዚአብሔር «እንደ ፈቃዱ ምክር ሁሉን የሚሠራ» አምላክ በመሆኑ መጽደቃችን በዕቅዱ ውስጥ ከፍተኛ የተወሰነ ስፍራ አለው፤ ኤፌ. 1፡11።

2. ጽድቃችን በክርስቶስ ትንሣኤ ተረጋግጧል

የክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የተያያዙ ናቸው። እንደ ቤተ ክርስቲያን ትውፊት በቤተ ክርስቲያንና በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ እንዲሁም በልዩ ልዩ መንገድ ለዓለም የምናሳየው ምልክት የመስቀል ምልክት (ቅርጽ) ነው፤ መስቀል ክርስቶስ ለኃጢአታችን እንደሞተ ያስገነዝባል። ሆኖም የምናሳየው ምልክት የሰው ሙሉ የሌለበት መስቀል ነው፤ ምክንያቱም ክርስቶስ አሁን በመስቀል ላይ አይደለም፤ ተነሥቷልና። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ መሠረታዊ የወንጌል ትምህርት ያስተማራቸው እንደሚከተለው ነበር፡- «መጽሐፍ እንደሚል ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሞተ፤ ተቀበረም፤ መጽሐፍም እንደሚል በሦስተኛው ቀን ተነሣ» 1ቆሮ. 15፡3-4፤ ማቴ.

16÷21። ሁሉ የሆነው የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት እንዳሉት ነበረና፤ ሁለቱ ታላላቅ እውነቶች የክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ናቸው።

ክርስቶስ ደሙን በማፍሰስ እንዳጸደቀን በብዙ ጥቅሶች አይተናል፤ ይሁን እንጂ ትንሣኤው ከጽድቅ መንገድ ጋር የሚያያዘው እንዴት ነው? ስለዚህ በተለይ ሦስት አሳቦችን ማቅረብ እንችላለን፤ ሀ) ክርስቶስ ባይነሣ ኖሮ እግዚአብሔር የልጁን መሥዋዕት ለኃጢአታችን መቀበሉን ማወቅ አንችልም ነበር። ጳውሎስ እንኳን «ክርስቶስ ካልተነሣ እምነታችሁ ከንቱ ናት፤ እስከ አሁን ድረስ በኃጢአታችሁ አላችሁ» በማለት ክርስቶስ ባይነሣ ኖሮ ሞቱ ምንም እንደማይጠቅመን ገልጧል፤ 1ቆሮ. 15÷16-17። ለ) ክርስቶስ የተነሣውና ወደ ሰማይ ያረገው መንፈስ ቅዱስን በቤተ ክርስቲያን ላይ ለማፍሰስና ኃጢአተኞች አምነው እንዲጸድቁ፤ የደኅንነትን ስብከት ለመምራት ነው፤ ይህ አሳብ ከማቴ. 28÷16-20፤ ሉቃ. 24÷46-49፤ ከሐ.ሥ. 1÷8፤ 2÷33 እና ከብዙ ሌሎች ጥቅሶች ጋር ይስማማል። ሐ) ሰው በክርስቶስ ሲያምን ከክርስቶስ ጋር አንድ ይሆናል፤ «በክርስቶስ» ተብሎ ሁኔታው በሚገባ ይገለጣል፤ ዮሐ. 15÷4-5፤ 2ቆሮ. 5÷17። በክርስቶስ መኖር ማለት ከእርሱ ሕይወትን እየተቀበልን በእርሱ መገኘት፤ በሚሰጠን ኀይልም ባሕርዩን ማሳየትና ፈቃዱን መፈጸም ማለት ነው። ክርስቶስ ባይነሣ ኖሮ በእርሱ መኖር አይቻልም ነበር። በዚህ ፈንታ ከሕያው ክርስቶስ ጋር እንደተነሣን መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል፤ ሮም 6÷5፤ ቆላ. 3÷1-3። በሮም 4÷24-25 «እኛን ስለ ማጽደቅም የተነሣውን» የሚለው ሐረግ እነዚህን ሦስት አሳቦች ቢያጠቃልልም፤ በተለይ ለመጀመሪያው ትኩረት የሚሰጥ ይመስላል። አንድ ነገር ግልጥ ነው፤ ይኸውም ክርስቶስ ባይነሣ ኖሮ፤ አንድም ሰው አይጸድቅም ነበር የሚለው ነው።

3. ጽድቃችን ባመንበት ጊዜ ተቈጥሮልናል

ይህን አሳብ በምዕራፍ 5 መርምረንዋል፤ ነገር ግን ስለ አብርሃም የመጽደቅ ጊዜ እንደገና ማሰብ ይኖርብናል። እግዚአብሔር አብርሃምን ከአገሩ ተለይቶ እርሱ ወደሚያሳየው አገር እንዲወጣ አዘዘው፤ ዘፍ. 12÷1። ዕብራውያን 11÷8 ስለዚህ «አብርሃም . . . ለመውጣት በእምነት ታዘዘ» ይላል። ወደ ከነዓን አገር ከገባ በኋላ ያየው መሬት የእርሱና የዘሩ ርስት እንደሚሆን እግዚአብሔር ከገለጠለት በኋላ፤ «ለተገለጠለት ለእግዚአብሔር በዚያ ስፍራ መሠውያን ሠራ» ዘፍ. 12÷7። ከዐሥር ዓመታት በኋላም አብርሃም በእግዚአብሔር አመነ፤ በማመኑም ጽድቅ ሆኖ እንደተቈጠረለት ተገልጧል፤ ዘፍ. 15÷6። እንግዲህ አብርሃም ከአገሩ በወጣ ጊዜ ስለ ነበረው እምነት እንዴት ማሰብ ይገባናል? እምነቱ ጽድቅን የሚሰጥ እምነት አልነበረምን?

አብርሃም ስለ ዘሩ የተሰጠውን የተስፋ ቃል ዐሥራ አምስት ዓመት አልፎ ከተቀበለ በኋላና የግዝረት ቃል ኪዳን ሲሰጠው፤ «የመቶ ዓመትም ሽማግሌ ስለሆነ እንደ ምዉት የሆነውን የራሱን ሥጋና የሣራ ማኅፀን ምዉት መሆኑን በእምነቱ ሳይደክም ተመለከተ፤ ለእግዚአብሔርም ክብር እየሰጠ፤ የሰጠውንም ተስፋ ደግሞ ሊፈጽም እንዲችል አጥብቆ እየተረዳ፤ በእምነት በረታ እንጂ በአለማመን ምክንያት በእግዚአብሔር ተስፋ ቃል አልተጠራጠረም»፤ ሮም 4÷19-22። በዚህ ጥቅስ የእውነተኛ እምነት ጠባያት፤ በእግዚአብሔር ቃል፤ በእግዚአብሔር የተስፋ ቃልና በክህሎቱ መተማመን፤ ደግሞም ለእግዚአብሔር ክብር መስጠትና በእግዚአብሔር መደሰት ይታያሉ። ይህን ከጻፈ በኋላ ሐዋርያው «ስለዚህ ደግሞ ጽድቅ ሆኖ ተቈጠረለት» ሲል አብርሃም ጽድቅ የተቈጠረለት እግዚአብሔር ለምዉት

ሕይወትን መስጠት እንደሚችል በማመኑ መሆኑን ያሳያል፤ ምክንያቱም ክርስቲያን የሚጸድቀው ክርስቶስ ከሙታን መነሣቱን ሲያምን ነው፤ 4፡24-25፤ 10፡9-10። የዕብራውያን መልእክት ደግሞ እግዚአብሔር ሙታንን ማስነሣት እንደሚችል እርግጠኛ በመሆን ልጁን ይስሐቅን በመሠዊያ ላይ ባቀረበው በአብርሃም እምነት ላይ ያተኮራል፤ ዕብ. 11፡17-19። ያዕቆብም የአብርሃም እምነት በዚህ ድርጊት እንደተፈጸመ ይገልጣል፤ ያዕ. 2፡22።

ጽድቅን የሚያስቈጥር እምነት ለትንሽ ነገር፣ ለትልቅ ነገር፣ ልጅ ለመውለድ፣ መሬት ለመውረስ፣ ከሙታን ለመነሣት፣ ለሁሉም ሙሉ በሙሉ የሚደገፈው በራሱ በእግዚአብሔር ላይ ነው። በሌላ አነጋገር እውነተኛ እምነት እግዚአብሔር አምላኪ ነውና ለእኔ አስፈላጊውን ሁሉ ይፈጽማል በማለት ሰውን ያንቀሳቅሳል። ለማመን ከሁሉ በላይ የሚከብደው እግዚአብሔር ሙታንን የሚያስነሣ መሆኑን ነው። ሰው፣ ክርስቶስ ከሙታን እንደተነሣ ካመነ ሌሎችን የክርስቶስ ተአምራት ማመን አይከብድበትም። ለአብርሃም ካረጀ በኋላ ልጅ መውለድና ይስሐቅ መሥዋዕት ሆኖ ቢሞት፣ እግዚአብሔር እንደሚያስነሣው ማመን (ዘፍ. 22፡5) እና ክርስቶስ ከሙታን እንደተነሣ ማመን አንድ ዐይነት እምነት ናቸው፤ በዚህ ዐይነት በእግዚአብሔር የሚያምን ይጸድቃል።

በምዕራፍ 5 እንዳየነው ልዩ ልዩ ዐይነት እምነት አለ። ምናልባት አብርሃም ከአገሩ ሲወጣ የነበረው እምነት መጠነኛ አብርሃታዊ ቢኖርበትና ወደ መታዘዝ ቢመራውም፣ እምነቱ ጊዜአዊና እግዚአብሔር አንዳንድ ነገሮችን እንደሚያደርግለት ማሰብን የሚመለከት እንጂ ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር መደገፍንና ሁሉን አጠቃልሎ የሚያሳይ አልነበረም።

እውነተኛ እምነት ቢኖረውም እንኳ፣ ሰው ከእምነት መንገድ ሊወጣ ይችላል። የእምነት «ትግል» አለ፤ 1ጢሞ. 6፡12። አብርሃም ራሱ በእምነት ከጸደቀና ዘርን ስለማግኘት የተስፋውን ቃል ከተቀበለ በኋላ ተገቢ ባልሆነ መንገድ ከአጋር ልጅ ለማግኘት ተስማማ፤ ዘፍ. ምዕራፍ 16። እንደዚሁም ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን «አንተ እምነት የጐደለህ ስለምን ተጠራጠርህ?» እና «እምነታችሁ የት ነው?» ብሎ ስለ እምነታቸው ድክመት ወቀሳቸው፤ ማቴ. 14፡31፤ ሉቃ. 8፡25።

ሐዋርያት የእምነት ጉድለት ሲለማቸው «እምነት ጨምርልን» አሉት። ክርስቶስም ሲመልስላቸው «የሰናፍጭ ቅንጣት የሚያህል እምነት ቢኖራችሁ፣ ይህን ሾላ ፡- ተነቅለህ ወደ ባሕር ተተከል ብትሉት፣ ይታዘዝላችሁ ነበር» በማለቱ የክርስቲያን ጎይል በእምነቱ ሳይሆን እምነቱን ባሳረፈበት ጌታ መሆኑን አሳየ፤ ሉቃ. 17፡5-6። ስለዚህ እምነታችን እንዲያድግ ለእግዚአብሔርና ለቃሉ እንጂ ለራሳችን መንፈሳዊ ሁኔታ ቅድሚያ መስጠት አይገባንም።

ሌሎችን ስንመለከት እውነተኞች አማኞች መሆናቸውን ማወቅ እንፈልግ ይሆናል። በሰው ላይ መፍረድ የእኛ ጉዳይ አይደለምና ሰው አምናለሁ ሲል፣ እንደ ምስክርነቱ ልንቀበለው ይገባናል። ሆኖም አምናለሁ የሚል ሁሉ እውነተኛ እምነት አለው ማለት አንችልም፤ ዮሐ. 2፡25። ሰዎች በይበልጥ ስለ እምነታቸው እንዲያስተውሉ እምነታቸው ከእግዚአብሔር ቃል ጋር እንደሚስማማ ለማረጋገጥ እንዲበቁ ልንረዳቸው ይገባናል። አሳባቸው ትክክለኛ ቢሆን እንኳ «ይህ ሕዝብ በከንፈሩ ያከብረኛል፣ ልቡ ግን ከእኔ በጣም የራቀ ነው» የሚለው የክርስቶስ ማስጠንቀቂያ የሰውን እውነተኛ ሁኔታ ሊገልጥ ይችላል፤ ማቴ. 15፡8። ሆኖም ዛሬ በፍሬው

ይታወቃል እንደተባለው ከጊዜ በኋላ እምነቱ እውነተኛ መሆኑ ወይም አለመሆኑ ይታወቃል።

ነገር ግን ሁልጊዜ የራሳችን እምነት እውነተኛ መሆኑን ማወቅ እንፈልጋለን። ሰው የሚድነው በእውነተኛ እምነት ነውና ይህን መፈለጋችን አግባብ ነው። እምነታችን የተመሠረተው በሥራችን ላይ ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር ጸጋ ከሆነ፤ ተስፋችንም ክርስቶስ ብቻ ከሆነ፤ ከኃጢአትና ከዓለማዊነት ብንርቅ፤ እግዚአብሔርን በይበልጥ ለማወቅ ብንፈልግና ወደፊት ብንራመድ፤ አለኝታችን እየጠራና እየነጠረ ይሄዳል። እንደዚህ ብናደርግ «መጠራታችንና መመረጣችንን» እናጸና ዘንድ በትጋት ላይ እንገኛለን፤ 2ጴጥ. 1፥10።

4. ጽድቃችን በትንሣኤ ጊዜ ይገለጣል

በዚህ ዓለም ፍጹም የሆነ ሰው አይገኝምና፤ ጊዜው ቅርብም ሆነ ሩቅ፤ በሰው አካሄድ የሚያሳዝንን ነገር መታየቱ አይቀርም። ሆኖም በጽድቅ መንገድ የሚራመዱ ሰዎች ጠባያት በመጽሐፍ ቅዱስ ተገልጠዋል፤ መዝ. 1፥1-6። በእምነት ጉድለት ቢኖረውም፤ ዘካርያስ «በጌታ ትእዛዝና ሕግጋት ሁሉ ያለ ነቀፋ» የኖረ ሰው ሆኖ ጽድቅ ተባለ፤ ሉቃ. 1፥6:20። በሌላ በኩልም፤ «ጌታ ሆይ፤ በመንግሥትህ በመጣህ ጊዜ አስበኝ» ያለውን ከክርስቶስ ጋር የተሰቀለ ወንበይ፤ ጌታ «እውነት እልሃለሁ፤ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ» አለው፤ ምንም እንኳን መልካም ሥራ ባይሠራና ባይጠመቅም፤ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት አግኝቶ እንደጸደቀ እናውቃለን፤ ሉቃ. 23፥39-43። ነገር ግን ስለ ብዙ ሰዎች ሁኔታ በፍጹም እርግጠኞች መሆን አንችልም።

ስለ ሰው ስናስብ በቀላሉ ልንሳሳት እንደምንችል መገንዘብ ይገባናል። አንዳንድ ሰዎች ስለ መጽደቃቸው ምንም ጥርጥር የላቸውም፤ ነገር ግን በፍርድ ቀን በእግዚአብሔር ፊት

ተቀባይነት ላያገኙ ይችላሉ። ፈሪሳውያን ሌሎችን እየነቀፉ እነርሱ ግን ጸድቃን ለመሆናቸው በራሳቸው እንደተመኩ አይተናል፤ ሉቃ. 18፥9። አንዳንዶች ደግሞ ራሳቸውን እንደ ጸድቃን በመቀጠር፤ በፍርድ ቀን «በፊትህ በላን፤ ጠጣንም፤ በአደባባያችንም አስተማርህ» ሲሉት፤ ክርስቶስ «ከወዴት እንደ ሆናችሁ አላውቃችሁም፤ ሁላችሁ ዐመፀኞች፤ ከእኔ ራቁ» ሲል ግብዝ መሆናቸውን ገልጧል፤ ሉቃ. 13፥26-27። ከእነዚህ የበለጠ የወንጌል ሰባኪዎች የሚመስሉ ሰዎችም አሉ፤ እነርሱም ጸድቃን መሆናቸውን ሳይጠራጠሩ ወንጌል የሚሰብኩ፤ አጋንንትን የሚያወጡ፤ ተአምራትን የሚያደርጉ ናቸው። እነዚህ ሰዎች ምናልባት በመድረክ ላይ በመናገር የታወቁ ሰዎች ይሆናሉ፤ ነገር ግን ክርስቶስ «ከቶ አላወቅኳችሁም፤ እናንተ ዐመፀኞች፤ ከእኔ ራቁ» ብሎ ይመሰክርባቸዋል፤ ማቴ. 7፥21-23።

ብዙዎች በዚህ ዐይነት በፍርድ ቀን ደንግጠው ይጠፋሉ። መጀመሪያ ስናያቸው ደህና ይመስላሉ። በኋላ ግን ፍሬአቸው ሲታይ እውነተኞች አለመሆናቸውን እናውቃለን። በእነዚህ ሰዎች ሦስት ስሕተቶች ሲፈጸሙ ይታያሉ። አንደኛው፤ በንጽሕና አይኖሩም፤ የራሳቸውን ሚስት ትተው ከሌላ ሴት ጋር ይሄዳሉ። ሁለተኛው ለወንጌል ሥራ ወይም ለቤተ ክርስቲያን ገንዘብ እየሰበሰቡ ራሳቸው ይጠቀሙበታል። ሦስተኛው ዙራት ነው። የመጀመሪያዎቹ ሁለት ስሕተቶች ቶሎ ባይገለጡም፤ የትዕቢት ጠባይ ያለባቸው ወዲያውኑ ይታወቃሉ። በዳዊት የተጠቀሰው «የተሰበረውና የተዋረደው ልብ» የሚለው ተገቢ መገምገሚያ እነዚህን ሰዎች ሊለይልን ይችላል፤ መዝ. 51፥17። እነዚህ ሰዎች ምንም እንኳን ወንጌልን በትክክል ቢሰብኩና ብዙ የቤተ ክርስቲያን ሥራ ቢያከናውኑም፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ አይፈጽሙም፤ ጸድቃን አይደሉም፤ መንግሥተ ሰማያትንም አይወርሱም። ስለ

እነርሱ አሁን ልንሳሳት እንችላለን፤ በፍርድ ቀን ግን ይገለጣሉና ከእነርሱ መካከል እንዳንቁጠር መጠንቀቅ አለብን።

ስለ ሌሎቹ ሰዎች ልንሳሳት እንችላለን። እነርሱ ብቻውን በሆነው በእውነተኛው መሠረት በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ሕይወታቸውን መሥርተዋል። ጓደኞቻቸው በዚህ መሠረት ላይ በወርቅና በብር በመሳሰሉት በመልካም ሥራ ሲያንጹ፥ እነርሱ ግን በሣርና በአገዳ በመሰሉት ድርጊቶች ያንጸሉ። ሥራቸው ሁሉ በእሳት ሲመረመር፥ ያደረጉት ከንቱ ሆኖ ይገኛል። በዚህ ሰው «ይጉዳበታል፥ እርሱ ራሱ ግን ይድናል ነገር ግን በእሳት እንደሚድን ይሆናል»፤ 1ቆሮ. 3፥10-15። የሰው ሥራ ሁሉ በፍርድ ቀን በእግዚአብሔር ፊት ይመረመራል፤ 2ቆሮ. 5፥10። «አምላካችን በእውነት የሚያጠፋ እሳት ነውና» (ዕብ. 12፥29) የማይረባ ሥራ ይጠፋል፥ በወርቅ የተመሰለው መልካም ሥራ በእሳት ውስጥ አልፎ ይጸናል። ስለዚህ ወንጌልን በሰሙትና በተቀበሉት መካከል ስለ አንዳንዶች ተስፋ እንቁርጣለን፤ ነገር ግን በፍርድ ቀን ይድናሉ። ምናልባት አብርሃም ስለ ሎጥ እንደዚህ አስቦ ይሆናል። እርሱ ከሰዶም ጥፋት ዳን፤ ቢድንም ባዶውን ወጣ፤ ሆኖም ጸድቅ ነበረ፤ 2ጴጥ. 2፥7-8።

ዴማስ ይህን የመሰለ ሰው ሳይሆን አልቀረም። ለብዙ ዓመታት የጳውሎስ የሥራ ጓደኛ ነበረ (ቆላ. 4፥14፤ ፊልሞና 24)፤ በመጨረሻ ግን «ዴማስ የአሁኑን ዓለም ወዶ» ሐዋርያውን ትቶት ሄደ፤ 2ጢሞ. 4፥10። ጳውሎስ በፍርድ ቀን ዴማስ በበጎች ወይም በፍየሎች መካከል መገኘቱን ሳይመለከት አይቀርም። በክርስቶስ ኢየሱስ መሠረትነት ላይ መታነጽ ያለበትን በብርና በወርቅ አንጸን ባደችንን ወደ መንግሥተ ሰማያት እንዳንገባ እንጠንቀቅ!

ጸድቃን ከሚለየባቸው ምልክቶች መካከል፥ ምናልባትም ከሁሉም ግልጥና ከፍ ያለ አንድ ሌላ ምልክት አለ። አንዳንድ ሰዎች ስለ በጎችና ፍየሎች ምሳሌ ሲያስተምሩ ምልክቱ የተራቡትን ማብላት፥ የተጠሙትን ማጠጣት፥ እንግዶችን መቀበል፥ የታረዙትን ማልበስ፥ የታመሙትንና የታሰሩትን መጉብኘት ነው ይላሉ። ነገር ግን ይህ አጥጋቢ ትርጉም አይደለም፤ ምክንያቱም ሰዎች ሁሉ እንደ ዐቅማቸው ለራሳቸው ዘመዶችና ወዳጆች ይህን ያደርጋሉ። ደግሞም «በጎች» ይህን እንዳደረጉ፥ «ፍየሎች»ም ያን እንዳላደረጉ አያስተውሉም፤ ማቴ. 25፥31-46። ስለዚህ ምልክቱ ምን እንደሆነ ለመረዳት ምሳሌውን እንደገና እንመርምር።

የዚህ ምሳሌ መፍቻ የሚገኘው «ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንዱ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት ... ስላደረጋችሁት ለእኔ ደግሞ አላደረጋችሁትም» በሚሉት ቃላት ላይ ነው፤ ማቴ. 25፥40-45። እዚህ ላይ ክርስቶስ ወንድሞቹ ብሎ ሲናገር ስለ እነማን ይናገራል? አንቀጹ «እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው?» የሚል ጥያቄም ስላለበት፥ «የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፥ እርሱ ወንድሜ ነው እኅቴም እናቴም» በማለት ወንድሞቹ አማኞች ሁሉ መሆናቸውን አረጋግጧል፤ ማር. 3፥34-35። ከዚህም የተነሣ በጎችና ፍየሎች አማኞችን የሚመለከት ልዩ ልዩ አሳብ አላቸው። ፍየሎች አማኞችን እንደ ክርስቶስ ወገን አይመለከቷቸውምና፥ ባያሳድዷቸውም ቸል ይሏቸዋል። በጎች ግን የክርስቶስ መሆናቸውን ስለሚያውቁ፥ አንድ ነገር ሲያስፈልጋቸው፥ ስለ ራሳቸው ሳያስቡ በአዲስ መንገድ ይመለከቷቸዋል። በልባቸው ተለውጠዋልና በክርስቶስ ወንድሞቻቸው ስለሆኑ፥ ወዲያው አስፈላጊውን ያደርጋሉ። በዚህ ምክንያት ክርስቶስ ጸድቃን ብሎ ይጠራቸዋል፤ ማቴ. 25፥37:46።

በሌላ ጊዜ ክርስቶስ «እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ፤ ደቀ መዛሙርቱ እንደሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ።» ዮሐ. 13፥35 በማለት ስለ እነርሱ ተናግሯል። ስለዚህ ክርስቲያን ስለ ሌላ ክርስቲያን መጥፎ ቃል ቢናገር፤ በእርሱም ላይ ከፋ ነገር ቢሠራ ወይም እገዛ ሲያስፈልገው ባይረዳው፤ በእግዚአብሔር ፊት ስላለው ሁኔታ ጥርጥር ሊኖረን ይችላል። በክርስቶስ ወንድሞች መካከል መቄጠር ትልቅ ክብርና መብት አለውና ስለ ሌላ ወንድም ወይም እገት መጥፎ ወሬ መቀበል አይገባንም።

እንግዲህ በክርስቶስ ፊት በጎች ከፍየሎች ሲለዩ፤ ከጻድቃን ሁሉ ጋር መቆምና ክርስቶስ እንደ ወንድሞቹ ሲያከብረን፤ በመካከላችን ምን ያህል ደስታ እንደሚሰፍን በማሰብ ምን ዐይነት ሰዎች መሆን ይገባናል? የጳውሎስ አስተሳሰብ የእኛ ይሁን ፡-

«... ክርስቶስንም አገኝ ዘንድ፤ በክርስቶስም በማመን ያለው ጽድቅ ማለት በእምነት ከእግዚአብሔር ዘንድ ያለው ጽድቅ እንጂ ከሕግ ለእኔ ያለው ጽድቅ ሳይሆንልኝ፤ በእርሱ እገኝ ዘንድ ሁሉን እንደ ጉድፍ እቈጥራለሁ፤ እርሱንና የትንሣኤውን ኃይል እንዳውቅ፤ በመከራውም እንድካፈል፤ ወደ ሙታንም ትንሣኤ ልደርስ ቢሆንልኝ፤ በሞቱ እንድመስለው እመኛለሁ።»

«አሁን እንዳገኘሁ ወይም አሁን ፍጹም እንደሆንሁ አይደለም፤ ነገር ግን ስለ እርሱ በክርስቶስ ኢየሱስ የተያዘሁበትን ያን ደግሞ እይዛለሁ ብዬ እፈጥናለሁ። ወንድሞች ሆይ፤ እኔ ገና እንዳልያዝሁት እቈጥራለሁ፤ ነገር ግን አንድ ነገር አደርጋለሁ፤ በኋላዬ ያለውን እየረሳሁ በፊቱ ያለውን ለመያዝ እዘረጋለሁ፤ በክርስቶስ ኢየሱስ ከፍ ከፍ

ያለውን የእግዚአብሔርን መጥራት ዋጋ እንዳገኝ ምልክትን እፈጥናለሁ።»፤ ፊል. 3፥8-14።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የክርስቶስ ትንሣኤ ለመጽደቃችን አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?
2. ከአብርሃም ታሪክ ስለ ጽድቅ ምን መማር እንችላለን?
3. እነማን በፍርድ ቀን ይጠፋሉ?
4. በምሳሌ ውስጥ በ«በጎች»ና በ«ፍየሎች» መካከል ያለው መሠረታዊ ልዩነት ምን ነበረ?
5. ሰው መቼ ይጻድቃል?
6. ሰው፤ ሀ)ራሱ፤ ለ)ሌላ ሰው መጽደቁን እንዴት ማረጋገጥ ይችላል?

ማስታወሻዎች

በምዕራፍ ስድስትና ሰባት የሚገኙት ከቤተ ክርስቲያን አባቶች ትምህርት የተገኙት ጥቅሶች በJAMES BUCHANAN ከተጻፈው "NOT GUILTY" ከተሰኘው መጽሐፍ የተተረጎሙ ናቸው።

1. "NOT GUILTY" ገጽ 40	4. "NOT GUILTY" ገጽ 38
2. "NOT GUILTY" ገጽ 39	5. "NOT GUILTY" ገጽ 39
3. "NOT GUILTY" ገጽ 40	6. "NOT GUILTY" ገጽ 40

የዋና ዋና ጥቅሶች ዝርዝር

ጥቅስ	ገጽ	ጥቅስ	ገጽ
ዘፍ. 3:21	72: 81	4:5	23:74
15:1-6	51:74:101:103	4:22-25	100:102:104
ዘጸ. ም. 12	32:33	5:1-5	94-95
20:1-17	16:17:36:87	5:8-9	26:29:31:36:39
ዘሌ. ም. 16	33:34:37		56:80
መዝ. 51	15:84:107	5:12-19	8:9:76:77
ምላ. 17:15	22	6:23	24:34:37
ኢላ. 53:6	33	8:33-34	22:81:97
64:6	78	10:3-4	85:98
ኤር. 17:9	17:66:83	1ቆሮ. 1:30- 31	77:85
23:6	76:78	2:14	66:82
ግሪ. 25:31-46	109	2ቆሮ. 5: 21	34:77:80
ግር. 10:45	38	ገላ. 2: 16	57:80:88
ሉቃ. 10:29	22	2:20	43:87
18:9-14	14:46:84:107	3:10-13	8:16:39
ዮሐ. 1:29	30:33	6:14	78:99
3:14-15	54:55	ኤፌ. 2:8-10	26:59:64:67:86
4:46-57	52	ፈል. 3:8-9:	73:110
6:35-60	52:53	2ዘጠ. ም. 1:9-11	24:26:59
ሐ. ም. ም. 10-11	47:68	ቲቶ 3:4-5	24:60
ሮም ም. 1-16	93:99	ዕብ. 9:11-14	34:35:37
1:17	91:93	12:14	85
2:11	9:25	1ኢጥ. 2:24	8:33:50
3:11-12	18:20:83:84	3:18	29:34:35
3:21-23	10:18:56:72:101	1ዮሐ. 1:8	26:35
3:24-26	9:21:24:32:40:	ያዕ. 2:10-11	18:47
	56:80	2:14-18	50
3:28	57:58:63:80	2:19	48:51:86
4:2-4	60:74:76	2:21-26	23:51:52:86:104